ሓዳስ ኤርትራ

መበል 28 ዓመት ቁ.300 ዓርቢ 16 ነሓሰ 2019 ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2
ኣመሪካ - ሩስያ፥ ምፍራስ . . .

ገጽ 5
ህዝብታትን ባህልታቶምን

ገጽ 6
ክቱር ዋዒ ኣህጉራዊ ስግኣት

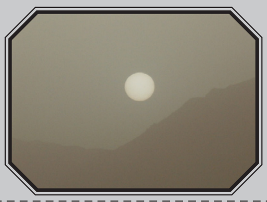

ገጽ 8
ባህሊ ንባብ ብኸመይ

ገጽ 9
ውድድር ሴካፋ 2019

ፕረዚደንት ኢሳይያስ፥ ንፍሉይ ልኡኽ ጃፓን ኣዘራሪቡ

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ፡ ትማሊ 15 ነሓሰ ኣብ ሰዓታት ቀድሚ ቐትሪ፡ ንፍሉይ ልኡኽ ቀዳማይ ሚኒስተር ጃፓን ተቐቢሉ ኣዘራሪቡ።

እቲ ፍሉይ ልኡኽ፡ ፕረዚደንት ማሕበር ቁጠባን ልምዓትን ኣፍሪቃ ሚስተር ተትሱሮ ያኖ፡ ከምኡ'ውን ምክትል ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ-ነበርን ኣባል ቤት-ምኽርን ኣምባሳደር ዮሺፉሚ ኦካሙራ ዘጠቓለለ እዩ።

ኣብ ኣዳራሽ ሃገር ኣብ ዝተኻየደ ርኽብ፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስ፡ ጃፓን ምስ'ቲ ኣብ ዞባና ተኸሲቱ ዘሎ ሓድሽ ናይ ሰላምን ምትሕብባርን ሃዋህው፡ ኣብ ምዕባለ ኣፍሪቃ ብሓፈሻ ኣብ ምዕባለ ዞባ ቀርኒ-ኣፍሪቃ ድማ ብፍላይ፡ ዓቢ ኣበርክቶ ክህልዋ ትጽቢት ከምዝግበር ኣገንዚቡ። ኤርትራ ንክልተኣዊ ሽርክነታዊ መደባት ዘደንፍዕ ናይ ወፍሪ ዕድላት ከምኡ'ውን ኣብዚ መዳይ'ዚ ኣበርክቶ ንዘገብራ ናይ ጃፓን ብሕታዊ ትካላት ከም እተተባብዕን ከም እትቕበልን ድማ ኑቲ ልኡኽ ኣረጋጊጹሉ።

ክልቲኦም ወገናት ብተወሳኺ፡ ኣብ መንጎ ኤርትራን ጃፓንን ኣብ ጽላታት ትምህርቲ፡ ሃብቲ ዓሳን ልምዓት ማይን፡ ከምኡ'ውን ኣብ ትሕተ-ቅርጺ ክምዕብል ኣብ ዝድለ ክልተኣዊ ምትሕብባር ኣሰፊሖም ተመያየጡም።

ኣብ መወዳእታ፡ ኑቲ ኣብ ምዝዛም ናይ'ዚ ወርሒ'ዚ ኣብ ጃፓን ክካየድ ትጽቢት ዝግበረሉ - ሓባራዊ ኣኼባ ኣፍሪቃን ጃፓንን ብዝምልከት፡ ሓሳብ ተለዋዊጦም።

ፍሉይ ልኡኽ ጃፓን፡ ሃገሩ ካብ ዞባዊ ምትሕብባር ሓሊፉ፡ ምስ ኤርትራ ንዘካየድ ሽርክነታዊ ምትሕግጋዝ ንምድንፋዕ ዘለዋ ድልውነት ኣረጋጊጹ።

ኣብ'ቲ ርክብ፡ ብወገን ኤርትራ፡ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ኣቶ ዑስማን ሳልሕ ተረኺቦም ነይሮም።

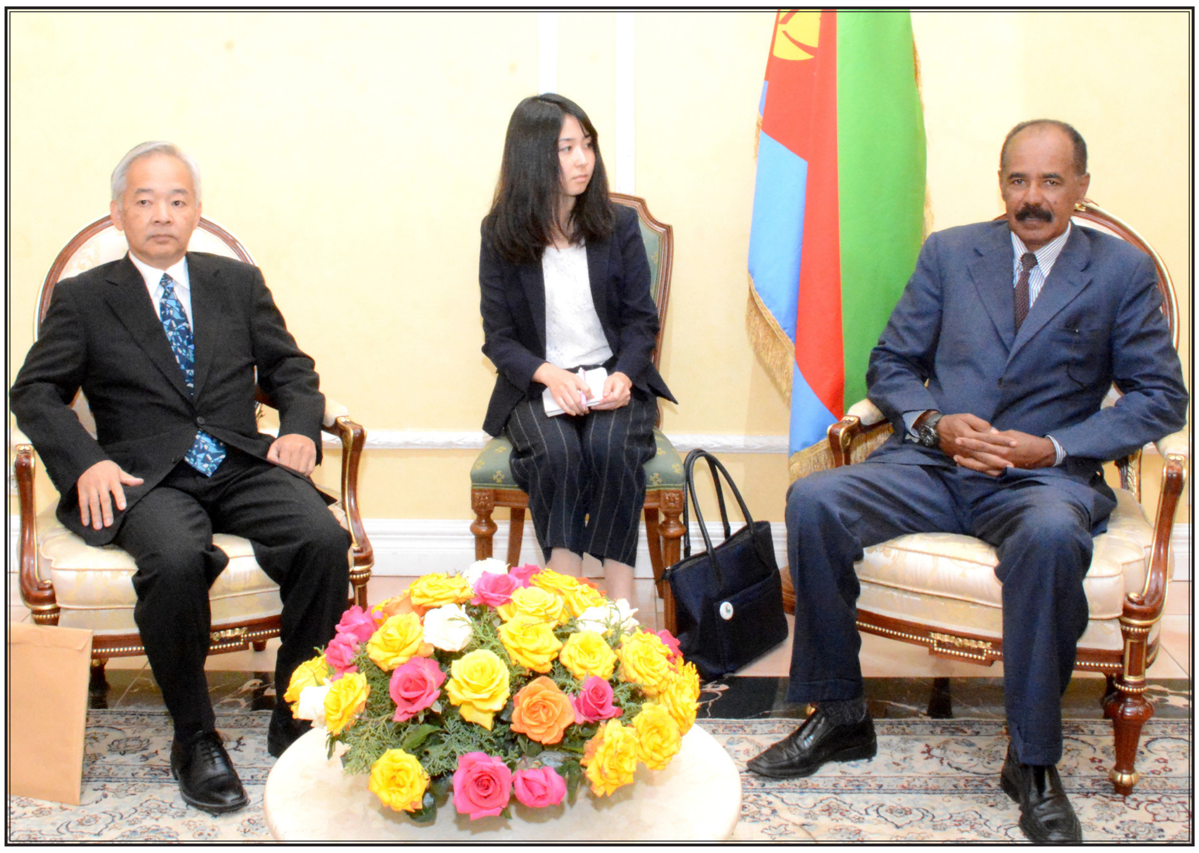

መራሕቲ ታክሲ፥ ውሑስ ምንቅስቓስ ከዘውትሩ ይሕተቱ

መራሕቲ ታክሲ፡ ኩነታት ጽርግያን ጻዕቂ ትራፊክን ኣብ ግምት ብምእታው፡ ድሕነቱ ዝሓለወ ምንቅስቓስ ከዘውትሩ፡ ብ13 ነሓሰ ኣብ ዞባ ማእከል ንዝነጥፉ መራሕቲ ታክሲ ኣብ ዝተዋህበ ኣስተምህሮ መዘኻኸሪ ተዋሂቡ።

ሓለፍቲ ምቁጽጻር መቕጻዕቲን መርመራ ሓደጋን ፖሊስ ትራፊክ ዞባ ማእከል፡ መራሕቲ ታክሲ ብዙሓት ደቂ ሃገርን ወጻእተኛታት ኣገልግሎት ስለዘአንግዱ፡ ሓላፍነታውያንን ኣኽበርቲ ሕጊን ክኾኑ ከምዝግባእ እዮም ኣብ ኣስተምህሮኦም ኣተሓሳሲቦም።

ሃንደበት ጠጠው ምባል፡ ኣልኮላዊ መስተ ሰቲኻ ምምራሕ፡ ዘይግቡእ ጽዕነት ጽዒንካ ምጉዓዝ፡ ንዝጸዓንካዮ ንብረት ብግቡእ ዘይምእሳር፡ ከምኡ'ውን ሃንደበት ብዘይ ምልክት መኣዝንካ ምቕያር፡ ካብ'ቶም ብመራሕቲ ታክሲ ተዘውቲሮም ዝርአዩ ምጥሓስ ሕግታት ምዃኖም፡ እቶም ሓለፍቲ ፖሊስ ትራፊክ ኣገንዚቦም።

ኣዛዚ ፖሊስ ትራፊክ ዞባ ማእከል ሌተና ኮሎነል ታደሰ ብርሃነ፡ ኣብ ድሕነት ትራፊክ ጽርግያ፡ ኩሉ ኣካል ሕብረተ-ሰብ ንቕሓቱ ክበርኽ፡ ብፍላይ ከኣ መራሕቲ ታክሲ ምትሕብባሮም ክዛይዱ ተላቢዩ።

ብደረጃ ሃገር፥ ወፍሪ ‘ክታበት ሕማም ኣንቅጺ’ ክካይድ’ዩ

ሚኒስትሪ ጥዕና፡ ኣብ ዝመጽእ ወርሓት ሕዳርን ታሕሳስን ኣብ መላእ ሃገር ሓድሽ ክታብት ሕማም ኣንቅጺ ንምሃብ እኹል ምድላዋት ይገብር ከምዘሎ ኣፍሊጡ።

ኣብ'ቲ ሚኒስትሪ ሓላፊ ሃገራዊ መደብ ክታብት ኣቶ ቴድሮስ ይሕደጎ ካብ ንኡሳን ዞባታት ተሰሪዩ ጉልጅ፡ ሃይኮታ፡ ፎርቶ-ሳዋን ጎኝን ንዝመጹ ኣመሓደርትን ካልኦት ኣካላትን ብ13 ነሓሰ ኣብ ከተማ ተሰነይ፡ ብዛዕባ'ቲ መደብን ተራ መሻርኽትን መብርሂ ሂቡ።

ሕማም ኣንቅጺ ኣብ ከባቢ ቅናት ምድሪ ንዝርከባ 26 ሃገራት ኣፍሪቃ ከጥቅዕ ከምዝጸንሐ፡ ገለ ክፋል ሃገርና ድማ ኣብ'ዚ ክሊ'ዚ ስለዝርከብ፡ ሳዕቤን ተርእዮ'ቲ ሕማም ምጽንሑ ዝጠቐሰ ኣቶ ቴድሮስ፡ ዝኸድ ኣብ ጎረባብትና ሃገራት ብቐጻሊ ዝኸሰት ሕማም ንምቁጽጻር፡ ሚኒስትሪ ጥዕና ኣብ'ቲ ዝተጠቕሰ ግዜ ካብ 1 ክሳብ 30 ዓመት ዝዕድመኦም ኣስታት 3 ሚልዮን ሰባት ናይ ምኽታብ ውጥን ከምዘለዎ ገሊጹ።

እቲ መደብ ኣብ ውሽጢ ክልተ ሰሙን ኣብ ክልተ ገጻት ከምዝትግበር ጠቒሱ ድማ፡ ብዞባታት ደቡብን ሰሜናውን ቀይሕ ባሕሪ ፈሊሙ፡ ናብ'ተን ካልኦት ዞባታት ከምዝቕጽል ኣረዲኡ።

ኣቶ ቴድሮስ፡ እቲ ክታብት፡ ህዝቢ ብእኩብ ኣብ ዝነብረሉ ቦታታት ከም ካሊጃት፡ መዓስከራትን ደሴታትን ከምኡ'ውን ሰበኽሶየምዊ መዓብር ዝመርሑ ዜጋታት ኣብ ዘለውዎ ቦታታት እውን ከምዝወሃብ ብምሕባር፡ ተሳትፎ ህዝብን መሻርኽትን ክዕዘዝ ተላብዩ።

ሕማም ኣንቅጺ፡ ኣብ ሽፋን ሓንጎልን ፈሳሲ ዓንዲ-ሕቘን ረኽሲ ብምፍጣር፡ ክሳብ ሞት ዘብጽሕ ሓደገኛ ተመሓላላፊ ሕማም እዩ።

እምበረሚ - ውሕጅ ጉድኣት ኣውሪዱ

ኣብ ንኡስ ዞባ ባጽዕ ካብ 9 ነሓሰ ብተኸታታሊ ንኣርባዕተ መዓልታት ዝቐጸለ ብርቱዕ ዝናብ፡ ካብ ከበሳ ዝወረደ ውሕጅን ኣብ ምምሕዳር ከባቢ እምበረሚ ጉድኣት ኣውሪዱ።

ብመሰረት ሓበሬታ ኣመሓዳሪት ምምሕዳር ከባቢ፡ ኣቶ ሳልሕ ኣልኣሚን፡ እቲ ብ13 ነሓሰ ሰዓት 1:00 ናይ ለይቲ ዝተኸስተ ሓደጋ ውሕጅ፡ 87 ኣባይቲ ብምዕልቓላቕ ምስኡ ንብረት ክልክም ኣኽሊሉ፡ ንማስመር ቀሮራ-ባጽዕ በቲኹ፡ ሰፊሕ ትሕተ-ቅርጺ ሕርሻ ድማ ደምሲሱ።

ኣብ ህይወት ሰብ ዝወረደ ጉድኣት ከምዘየለ - ኣቶ ሳልሕ ኣልኣሚን ሓቢሩ።

ኣህጉራዊ ጉዳያት

ተስፋኣለም የማነ

ካልኣይ ክፋል

ፕረዚደንት ኣመሪካ ዶናልድ ትራምፕ ድሕሪ'ቲ ዝሓለፈ 2 ነሓሰ ዝወሰዶ - ንሃገሩ ካብቲ ን32 ዓመት ጸኒሁ ዝቐጸለ ቀያዲ ውዕል ዘይምውናን ናይ ማእከላይ ርሑቀት ኑክሌሳዊ ሚሳይላት ናይ ምውጻእ ውሳነ “ሩሲያ ተጣዒሳ ናብቲ ስምምዕ ክትምለስ እንተ ዘይክኢላ፡ ቻይና'ውን ኣካል'ቲ ስምምዕ ንምዃን ፍቓደኛ እንተ ዘይኮይና፡ ኮታስ ኩሉን ኣዕዊቱ ኣጽዋር ኣብ ምምዕባል ዝርከብ ሃገራት ናብ መኣዲ ዘተ መጺኣን ከምዝኣም ዝበሉ ሓደሽቲ ኣጽዋር ንኸይውንና ምስ ኣመሪካ ውዕል ክኣትዋ እንተ ዘይክኢለን፡ ኣመሪካ ዝም ከምዝኣም ዝበሉ ኣጽዋር ከተማዕብሎም ክትጅምር እያ፡” ክብል ኣጠንቂቑ ነይሩ። ብመሰረት ተንተንቲ ፖለቲካን ክኢላታት ስነ-ወተሃደርናን ኣመሪካ፡ ፕረዚደንት ትራምፕ ንሃገሩ ካብቲ ውዕል ከውጽኣ ዝደፋፍኦ ቀንዲ ምኽንያት - ከምቲ ንሱ ዝበሎ ብወገን ሩሲያ ዝተራእየ ጥሕሰት ወይ ኑቲ ውዕል ናይ ዘይምኽባር ድሌታት ጥራይ ኣይኮነን። እታ ብቑጠባ ንኣመሪካ ብምዕባላ ጉበላል ዓለም ክትከውን ናይ ቀሩብ ዓመታት ግዜ ጥራይ ተሪፉዋ ምህላዉ ዝነገረላ ቻይና'ውን ኣካል'ቲ ውዕል ብዘይምዃና ዝደለየቶ ዓይነት ኣጽዋር ተማዕብል፡ ትፍትንን ንሰራዊታ ተዕጥቖን ብምህላዋ፡ ኣመሪካ በዚ ሃገርዘኣ ድቃስ ስኢናያ ጸኒሓን ዘላ። ፕረዚደንት ትራምፕ፡ ዋላ ሩሲያ ናብቲ ውዕል ክትምለስ ፍቓደኛ ኣብ እትኾነሉ፡ ቻይና ክትከትመሉ እንተ ዘይክኢላ ሃገሩ'ውን ናብኡ ክትምለስ ከም ዘይኮነት'ዩ ኣዚዩሩ።

ቻይና ግን ዘለዋ ብዙሒ ኑክሌሳዊ ኣጽዋር፡ ናይ ማእከላይ ይኹን ናይ ነዊሕ ርሑቀት ሚሳይላት፡ ምስቲ ብወገን ሩሲያን ኣመሪካን ተዓጢቑ ዘሎ ዘበረን ዘሎን ተመሳሲሊ ኣጽዋር ክዕቅር እንክሎ ኣዝዩ ውሑድ ወይ ዕሽር ምዃኑ ብምግላጽ፡ ኑቲ ውዕል ኣብ ትሕቲ ዝኾነ ይኹን ኩነታት ክትክትመሉ ፍቓደኛ ከም ዘይኮነት'ያ መልሲ ክትህበሉ ጸኒሓ። ድሕሪ'ቲ ውዕል ምፍራሱ'ውን እንተኾነ ኑቲ ኣብ መንጎ ሩሲያን ኣመሪካን ክኽሰት ዝኽእል ሓደሽ ናይ ኣጽዋር ውድድር ንምውጋድ ክትብል ንጠለብ ዋሺንግተን ከም ዘይትቕበል ኣፍሊጣ ኣላ።

ብኣጠማምታ ሰብ-ሞያ ኣመሪካ፡ ቻይና ካብ ሩሲያ ንላዕሊ ንቑጠባውን ፖለቲካውን ረብሓታት ዋሺንግተን ስግኣት እናኾነት ትመጽእ ኣላ። በቲ ቅልጡፍ ዕቤት ዘመዝግብ ዘሎ ደርማስ ቁጠባኣ ተደሪኻ ኣብ ኣፍሪቃ፡ ኤሲያ ይኹን ኣብ ካልኦት ከባቢታት ዓለም ንዝርከብ ሕዛእቲ ኣመሪካን መሓዙታን ኩይኑ ዝጸንሐ ምድሪ ፖለቲካዊ ጸጋታት ክትጨብጦ ኣብ ገለኡ'ውን ክትብሕቶ ጀሚራ ኣላ። ኑቲ ገደብ ኣልቦ ሽውሃታ ንምርዋይ፡ ተቐባልነታ ንምዕባይን ጽልዋኣ ንምስፋሕን ተበግሶ ዘላ - ኣብ ታሪኽ ዘመናዊት ዓለም መወዳድርቲ ዘይብሉ ‘ሓደ መገዲ ሓደ ቅናት’ ዝጠመቐቶ ናይ ትሪልዮናት ዶላር ወፍሪ ከኣ'ሞ፡ ንኣመሪካን ካልኦት ዓበይቲ ሓይልታትን ኣብ ከቢድ ሻቕሎት ሸሚሙወን ከም ዘሎ ብተደጋጋሚ ዝገለጽ ዘሎ ሓቂ እዩ። እቲ ቀንዲ ንኣመሪካ ዘሰግእ ዘሎ ግን፡ ሰራዊት ቻይና ዘመዝግቦ ዘሎ ቅልጡፍ ወተሃደራዊ ዕቤትን ዘርእዮ ዘሎ ናይ ምውጋእ ድሉውነትን እዩ። እዚ ሰራዊት'ዚ ክሳብ'ዚ ዝሓለፈ ቀረባ እዋን ክንድቲ ዘሰግእ ዕጥቂ ኣይነበሮን። እቲ ዝሓሸ ዝበዝሐ ዕጥቁ ፍርያት ሕብረት ሶቬት-ነበር እዩ ነይሩ።

ኣብዘን ዝሓለፋ ሓደት ዕቑድ ዓመታት ግን፡ እዚ ኩሉ ታሪኽ ኩይኑ ተሪፉ - ብውሽጣዊ ዓቕሙ ዘማዕበሎ ኣዝዩ ዘመናውን ዝተራቐቐን ኣጽዋር ክዕጠቕ በቒዑ። ክሳብ 820 ኩንታል ክብደትን 28.5 ሜትሮ ቁመትን ሒዙ'ም ክሳብ 14 ሽሕ ኪሎሜተር ተጓዒዙ'ም ኣብ ኤሲያ ንዝርከብ መሓዙት ኣመሪካ ዝኾና ሃገራት፡ ካብኡ ሓሊፉ'ውን ክሳብ ግዝኣታት ኣመሪካ (ኣላስካ፡ ደሴት ጉዋም፡ ሰሜናዊ ማሪያና፡ ወዘተ.) ንዝርከብ ዒላማታት ከወቕዑን ኑክሌሳዊ ጭኣታ ክሽከሙን ብቑዓት ዝለምም፡ ካብ መሬት ነዊሕ ርሑቀት ልዒለን ኣብ ህዋ (ኣብ ዙርያ መሬት) ዝዘንብፋ ሳተላይታትን ደርማሳት መራኽብ ውግእን ከይተረፈ ጨሚቶም ዘፅንው፡ ካብ ደምጺ ንላዕሊ ብዝቐልጥፍ ፍጥነት እናተሓንበቡ ንኣገደስቲ ዒላማታት ክወቕዑ ዝኽእሉ ስትራተጂያውያን ሚሳይላት፡ ብ10ታት ዝቑጸሩ ነፈርቲ ተሸኪመን ወተሃደራዊ ተልእኾኣን ክፍጽማ ዝኽእላ ደርማሳት ወተሃደራውያን መራኽብ፡ ዘመናውያን ናይ ትሕተ-ባሕሪ መራኽብ ውግእ፡ ሰብ-ኣልቦ ነፈርቲ ውግእ፡ ብስሉሕታ ዝበራ ዘመናውያን ነፈርቲ ውግእ፡ ብዓበኡ ድማ ኑቲ ኣብ ጥቕሚ ከይውዕል ዝተወዘዘ ኑክሌሳዊ ኣጽዋር ክዕጥቅ ክኢሉ ኣሎ። ኣመሪካን ሩሲያን በቲ ኣብ 1987 ዝኸተማሉ ክልተኣዊ ውዕል ተቓዪደን ዝኾነ ማእከላይ ርሑቀት ዝጕዓዝ ሚሳይል ካብ ምፍራይን ካብ ምውናንን ተሓቢበን ኣብ ዝጸንሓሉ፡ ሰራዊት ቻይና ግን እልቢ ዘይብሉ ናይ ማእከላይ ርሑቀት ኣጽዋር ከማዕብልን ክዕጥቖን ጸኒሑ፣ ኣብቲ ንሓያለ ሃገራት ኤሲያ ዘካርኽር ዘሎ ባሕሪ ደቡብ ቻይና (ዞባ ምብራቕ ፓስፊክ) ቅልጽሙ ብምርኣይ ጉበላል ናይቲ ዞባ ንክኸውንን ኣብቲ ዞባ ንነዊሕ ዓመታት ዝሰረጸ ጽልዋ ዋሺንግተን ንምህሳስን ኣበርቲዑ ይሰርሕ ኣሎ - ብመሰረት ወተሃደራውያን ሰብ-ሞያ ኣመሪካ።

ኣመሪካ፡ ነዚ ኣብ ዞባ ምብራቕ ፓስፊክ ኣውሒሱ ዘጸንሖት ኣገዳሲ ጂኦ-ፖለቲካዊ፡ ቁጠባውን ወተሃደራውን ረብሓታት ንምሕላው ዝዓበየ ክፋል ሓይሊ ባሕራ ኣብቲ ዞባ ኣዋፊራቶ'ኳ እንተ ሃለወት፡ ካብ ስግኣት ናይቲ እናሓደረ ዝጕልብት ዘሎ ወተሃደራዊ ሓይሊ ቻይና ግን ክናግፋ ኣይከኣለን ዘሎ። ኣብዚ እዋን፡ ሰራዊት ቻይና ኑክሌሳዊ ዝርከቦ ብኣሽሓት ዝቑጸር ሚሳይላት ዓጢቑ ከም ዘሎ'የም ወግዓውያን ጸብጻባት ፔንታጎን ዝሕብሩ። ልዕሊ 2 ሽሕ ካብኣቶም፡ ኑቲ ኣብ መንጎ ኣመሪካን ሩሲያን ጸኒሑ ዝጸንሐ ውዕል ዝፈረሱ (ዝጥሕሱ) ማለት፡ ካብ 500 ክሳብ 5,500 ኪሎ ሜተር ክውንጨፉ ዝኽእሉ ክሩዝን ባሊስቲክን ሚሳይላት ከም ዝኾኑ'ውን ወሲኾም ይጠቕሱ።

ኣመሪካ ነዚ እናሰግኣ ዝመጽእ ዘሎ ወተሃደራዊ ሓይሊ ቻይና ንምብዳህ፡ ኣብ ምብራቕ ኤሲያ ዝተራቐቐ ስርዓት-መከላኸሊ ሚሳይልን ናይ ማእከላይ ርሑቀት ኣዕዊቱ ተወንጨፍቲ ሚሳይላትን ክትተኽል ሓሳብ ከም ዘለዋ ዝገልጹ ክኢላታት'ውን ኣለዉ። ዝሓለፈ 2016፡ ካብ ሰሜን ኮርያ ክፍኖ ንዝኽእል መጥቃዕቲ ሚሳይል ንምክልኻል ብዝብል ዕላማ ኣብ ደቡብ ኮርያ ክትተኽሎ ዝጀመረት ስርዓት-መከላኸሊ ሚሳይል ድማ ፈላማይ ስጉምቲ ናይቲ መደብ ምዃኑ ይምጉቱ። ብመሰረት ሓበሬታኦም፡ እቲ ብወገን ቻይና ተሪር ተቓውሞ ዝገጠሞ - ብሓደ ግዜ 48 ሚሳይላት ክውንጭፍ ዝኽእል ስርዓት-

መከላኸሊ ሚሳይል፡ ቀንዲ ዒላማኡ ቻይና ደኣ'ምበር ሰሜን ኮርያ ኣይኮነትን። ሰሜን ኮርያ ኣብዚ እዋን ኑቲ ምስ ኣመሪካ ዝጀመረቶ - ጉዳይ ኑክሌሳዊ መደባታ ብሰላማዊ መገዲ ንምዕራፍ ዝዕለመ ዝርርብ ኣብ ሓደጋ ከውድቕ ዝኽእል ተደጋጋሚ ፈተነታት ሚሳይል ኣብ እተካይደሉ ዘላ እዋን፡ “ንሕና ኑቲ ፈተነ ሚሳይል ብዙሕ ግምት ኣይንህቦን ኢና፣ ከም ጅግጉኡን ሓላፍነታዊ መራሒ እዩ. . . . .” ክብል ፕረዚደንት ትራምፕ ከስምዖ ዝቐየ ግብረ-መልሲ ንዕኡ ጫብጥ ኣብሎት ናይዚ ኣጀንዳዚ ምዃኑ ድማ እቶም ክኢላታት ወሲኾም ይጠቕሱ።

ከምቲ ዝበሃል ዘሎ፡ ኣመሪካ ካብ ውዕል ዘይምምዕባልን ዘይምውናንን ናይ ማእከላይ ርሑቀት ሚሳይላት (INF Treaty) ክትወጽእ ዝደለየትሉ ቀንዲ ምኽንያት፡ ኣብቲ ቻይና ከም ገባኣ እትጥምቶ ዞባ ምብራቕ ፓስፊክ ብሓፈሻ ባሕሪ ደቡብ ቻይና ድማ ብፍላይ፡ ናይ ማእከላይ ርሑቀት ተወንጨፍቲ ሚሳይላት ብምትካል ንወተሃደራዊ ጎስጓስን ስግኣትን ቻይና ንምዕጋት እንተደኣ ኩይኑ፡ ቻይና ኣብ ሓያል ውድድር ምምዕባል ኣዕዊቱ ኣጽዋር ንኽትጽመድ ክትግደድ ምዃናዮም ዝተፈላለዩ ወገናት ዘረድኡ። ቻይና ጥራይ ዘይኮነት፡ ኣብ ደቡብ ኤሲያ ዝርከባ ከም ህንድን ፓኪስታንን ዝኣመሰላ ወናንቲ ኑክሌር ዝኾና ዓበይቲ ሓይልታት'ውን ኑቲ ውድድር ክይተጸንበራኦ ከም ዘይተርፋ፡ እዚ ከኣ ኣብ መውዳእታ ንድሕነትን ርግኣትን ዓለምና ኣብ ዘህርር ናይ ሓደጋ ኩነታት ከውድቓ ልዑል ተኽእሎ ከም ዘሎ እቶም ወገናት ወሲኾም የጠንቅቑ።

ይቕጽል

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣስፍሃ ተኽለማርያም
ቍ.ስ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ

ብርሃነ ምሕረትኣብ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ኤርምያስ ገብረልዑል
ሺሃብ ኣርኣያ
ቍ.ስ 201820 (2214)
ፋክስ፡ 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቍ.ስ. 200454-07121322

ምልክታ

ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳጶ. 1284

ለይ-ኣውት

ሊድያ ስልጣን
ሳምራዊት መለስ
ሰማያዊት ሓይለኣብ
ቤተልሄም ታደሰ

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
11:45	ዶክመንታሪ
12:30	ዜና ትግርኛ
12:50	ጨፈራ ጥዕና
13:30	ዜና ዓረብ
13:45	ሄሎ ደባይዋ ብቐጥታ
15:30	ዶክመንታሪ = እቲ ዓቢ ዛንታ 5 ክፋል
16:20	ዕላል ምስ ኣወል ስዒድ
17: 00	ዜና ትግርኛ
17: 20	ሙ/ድራማ
17: 30	ዜና ዓረብ
17: 40	ዶክመንታሪ : እቲ ዓቢ ዛንታ 6ይ ክፋል
18: 40	መደብ ኮንሰርት
19:30	ተኸታታሊት ፊልም ሮራ 17 ይ ክፋል
20:00	ዜና ትግረ
20:10	ወግዓዊ ምኽፋት ፈስቲቫል ኤርትራ ኤክስፖ 2019
21:00	ዜና ትግርኛ
21:25	ጸብጻብ መኸፈቲ ግጥማት ሴካፋ ትሕቲ 15 ዓመት
22:00	ዜና ዓረብ
22:10	ሙ/ድራማ
22:30	ዜና እንግሊዝ

ብኻልኣይ መስመር ተለቪዥን ኤርትራ ዝፍኖ ጸወታ ኩዕሶ እግሪ
ኣትሌቲክ ቢልባዎ ምስ ባርሴሎና ሰዓት 10:00 ምሸት

ሱሌማን ኣሕመድ

ሸውሃት ኣልቦነት - (Anorexia)

ሸውሃት ኣልቦነት (ኣኖሬክሲያ) ብምግዛብ ኣመጋግባ ዝግለጽ፣ ትሕተ ሚዛን ክብደት ሰብነት ዘወንን ዓይነት ጥዕናዊ ጸገም እዩ። እዚ ክብደት ንኸይትወሰኽ ፍርሒ ዝፈጥር ስነ-ኣእምሮኣዊ ጸገም'ውን እዩ።

ከምዚ ዓይነት ጸገም ዘለዎም ሰባት ልዕሊ ዝኾነ ነገር፡ 'ክብደቶም ከይወሰኽን ቅርጺ ኣካሎም ከይባላሾን' ካብ ዝብል ኣተሓሳስባ ኣብ ኣካሎም ቀጻሊ ምክትታል እዮም ዝገብሩ። እቲ ዝገብሩዎ ምቁጽጻር ልዕሊ ዓቐን ብምኻኑ ድማ፡ ናብ ዝኸፍአ ስነ-ኣእምሮኣዊ ጸገም ወይ 'ፎብያ' ይኣትው።

ኣኖሬክሲያ ዘለዎም ሰባት ክብደት ሰብነቶም ከይወሰኽ መግቢ ከይበልዑ ንዊሕ ክጸንሑ፡ ሓደ ሓደ ግዜ'ውን ዝወሰዱዎ ካሎሪ ልዕሊ ዓቐን ከይከውን ብምስጋእ ድሕሪ ምምጋቦም ብሓይሊ ከምልሱ ይረኣዩ እዮም። እዚ ኣገባብ'ዚ ንጥዕና ዝሃሲ፡ ኪኖ እዚ'ውን ናብ ሞትን ካልእ ሳዕቤናትን ዘቃልዕ ምኻኑ እዮም ሓኪም ዘዘኻኽሩ።

ኣኖሬክሲያ ልክዕ ከም ካልኦት ጸገማት ምዝንባዕ ናይ ኣመጋግባ፡ ክሳብ ሞት ክበጽሕ ዝኽእል ጸገም ብምኻኑ፡ ንኽትፍውሶን ክትቆጻጸሮን ኣዝዩ ከቢድ እዩ። ብኣግኡ ግቡእ ሕክምናዊ ፍወሳ ምስ እትገብር ግን፡ ኩነታት ጥዕናኻን ኣካላዊ ብቕዓትካን ናብ ንቡር ክምለስ ይኽእል።

ምልክታት ኣኖሬክሲያ

ኣካላዊ ምልክታት ኣኖሬክሲያ፡ ብምሕር ምጥማይ ምስ ዝርኣ ንቕጽት ሰብነት ዝተኣሳሰር እዩ። ኣኖሬክሲያ ስምዒታዊ (emotional) ከምኡ'ውን ጠባያዊ (behavioral) ምልክታት'ውን ኣለዎ። እዚ ስምዒታዊን ጠባያውን ምልክታት'ዚ ክብደት ከይትውሰኽ ምስ ዝርኣስ ዘይንቡር ጠባይ ዝተኣሳሰር እዩ።

ምጉዳል ክብደት ሰብነት ዓቐኑ ካብ ሰብ ናብ ሰብ ዝፈላለ፡ ከምኡ'ውን ክብደት ሰብነት ብዘይኮነ ካልእ ጥዕናዊ ጸገማት ክጎድል ዝኽእል ብምኻኑ፡ ምልክታት 'ኣኖሬክሲያ' ብቐሊሉ ከተለልዮ ዝከኣል ኣይኮነን። ይኹን'ምበር ክኢላታት ሕክምና ምልክታት 'ኣኖሬክሲያ' ኣካላውን ስምዒታውን ኢሎም ኣብ ክልተ ይመቕሉዎ።

ኣካላዊ ምልክታት

* ልዕሊ ንቡር ምጉዳል ክብደት ሰብነት፡ ወይ ንቡር ኣካላዊ ብቕዓት ዘይምህላው፡

* ዘይሰሩዕ ህርመት ልቢ፡

* ድኻምን ምስልካይን፡

* ስእነት ድቃስ፡

* ምድንዛዝ ኣካላትን ናብ ዕውለት ምእታውን፡

* ምፍኳስን ምቁርራጽን ጸጉሪ ርእሲ፡

* ኣብ ደቂ ኣንስትዮ ምቁራጽ ወርሓዊ ጽግያት፡

* ቃንዛ ከስዐ፡

* ምንቃጽን ምብጫውን ቆርበት ሰብነት፡

* ዛሕሊ ዘይምጽዋር፡

* ትሕቲ ንቡር ዓቐን ጸቕጢ ደም፡

* ድርቀት፡

* ምምላቕን ምስባርን ኣስናን፡

ጠባያዊ ባህርያውን ምልክታት 'ኣኖሬክሲያ'

* ብምጽማን መግቢ ብምቕናስን ትወስዶ ዓቐን ካሎሪ ከተጉድል ምድላይ፡

* ልዕሊ ዓቐን ኣካላዊ ምንቅስቓስ ምክያድ፡

* ብተደጋጋሚ ናይ መግቢ ሰዓታት ከይተመገብካ ምዝላል፡

* ምስ ህዝቢ መግቢ ካብ ምቕራብ ምሕራም፡

* ብዝይካ ኣሕምልቲ ቅብኣት ዘለዎም ፕሮቲን ዝሀቡ መግቢታት ካብ ምውሳድ ምሕራም፡

* ተደጋጋሚ ኣብ ማስትያት ብምምልካት ቅርጺ ኣካላት ምቁጽጻር ወዘተ።

መዓስ ናብ ሓኪም ትቐርብ?

'ኣኖሬክሲያ' ዘለዎም ሰባት ናብ ሓኪም ክቐርቡ ኣይደልዩን እዮም። ስለዚ፡ ናብ ሕክምና ከይቀረቡ ናብ ዝበኣሰ ጥዕናዊ ጸገም ከም ዝኣትዉ እዮም ሓኪም ዝመልክቱ። ከምዚ ዓይነት ጸገም ዘለዎም ሰባት እቶም መቕርቦም ኣለልዮም እዮም ናብ ሕክምና ክምርሕዎም ዝግብኦም።

ዝኾነ ሰብ እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቕሱ ምልክታት ምስ ዝህልዎ፡ ወይ 'ናይ ኣመጋግባ ጸገም ኣጥርየ ኣለኹ' ኢሉ ምስ ዝኣምን ናብ ሕክምና ክኸይድ ከም ዘለዎ እዮም ሓካይም ዝመኽሩ። ዘለካ 'ኣኖሬክሲያ' ካብ መቕርብካ ትሓብኦ እንተለኻ ድማ ካልእ ሰብ ትኣምኖ ከተዘራርብ ዝበለጸ እዩ።

ጠንቂ 'ኣኖሬክሲያ'

እቲ ንጹር ጠንቂ 'ኣኖሬክሲያ' ዝፍለጥ ኣይኮነን። ከም ካልኦት ጥዕናዊ ጸገማት፡ 'ኣኖሬክሲያ' ስነ-ህይወታዊ፡ ኣካላውን ከባብያውን ጠንቅታት ክህልዎ ከም ዝኽእል ግና ሓካይም ይሰማምዑ።

ስነ-ህይወታዊ (Biological)፦ ብኸመይ ዝበለ ጀነራዊ ህዋስ ከም ዝሰዓበ ዘጽሩር ነገር'ኳ እንተዘየሎ፡ 'ኣኖሬክሲያ' ዘለዎም ሰባት ግና ናይ ጀነራዊ (genetic) ምቅይያራት የርእዩ እዮም። ገለ ካብ ዘርእዩዎ ጀነራዊ ለውጥታት ፍጹምነት፡ ወይ ተኣፈፍቲ፡ ወይ ቅኑዓት ናይ ምኻን ጠባያት የላቡሶም።

ኣካላዊ (Psychological)፦ 'ኣኖሬክሲያ' ዘለዎም ሰባት ዝሰምዖም ጥሜት ሸለል ብምባል ሸውሃቶም ክዓጽዉ እዮም ዝረኣዩ። በዚ ዋላ ኣዝዩ ቀጢን ኣካላዊ ትርኢት ይሃልዎም ዝወሰዱዎ ዘለዉ ኣገባብ 'ትኽክል ኢዩ' ብምባል ንኡበሶም ከም ቅኑዓት ይቖጽሩዎ።

ኣከባብያዊ (Environmental)፦ ኣብዚ ግዜ'ዚ ቀጢን ምኻን ብፍላይ ኣብ ተን ዝማዕበላ ምዕራባውያን ሃገራት ከም ፋሽን እዩ ዝቑጸር። ዓወትን ሃብትን'ውን ምስ ምቕጣን ምትእስሳር ከም ዘለዎ ጌሮም'ውን ይገልጹዎ እዮም። ብፍላይ ኣብ ደቂ ኣንስትዮ ንኽትቀጥን ብማዕና ዝፍጥር ጸልዋ ልዑል ምኻኑ መጽናዕትታት የመልክቱ።

ን'ኣኖሬክሲያ' ተኣፈፍቲ መን እዮም?

'ኣኖሬክሲያ' ኣብ ደቂ ኣንስትዮ ኣዝዩ ልሙድ እናኾነ ይመጽእ ከም ዘሎ መጽናዕትታት የመልክቱ። 'ኣኖሬክሲያ' ኣብ ትሕቲ ዕድመ ህጻናት'ውን ብዝበዝሐ ይርኣ እዩ፡ ካብ ልዕሊ 40 ዓመት ዕድመ እዚ ጥዕናዊ ጸገም'ዚ ልሙድ'ኳ እንተዘይኮነ፡ ኣብ ዝኾነ ክሊ ዕድመ ዝርከብ ሰብ 'ኣኖሬክሲያ' ክማዕበል ይኽእል እዩ።

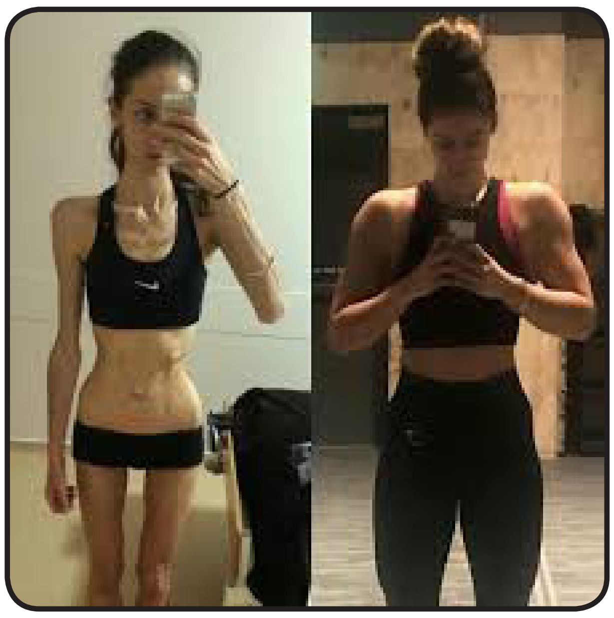

ሓልክታት 'ኣኖሬክሲያ'

'ኣኖሬክሲያ' ብዙሕ ሓልክታት እዩ ዘለዎ። ሃንደበታዊ ሞት ክኸትል ይኽእል። እዚ ብሰንኪ ዘይንቡር ህርመት ልቢ ክስዕብ ይኽእል። እቲ ሃንደበታዊ ሞት ብዘይምዕሩይነት 'ኤለክትሮላይተስ' ክፍጠር'ውን ይኽእል እዩ። ሶድየም፡ ፖታሽየምን ካልሽየምን ዝኣመሰሉ ማዕድናት ኣብ ኣካላትና ዝሀሉ ፈሳሲ ንምምዕርራይ እዮም ዝጠቕሙ። እዚኦም ብዓቐኖም ኣብ ኣካላትና ምስ ዘይህልው፡ ሞት ክኸትል ዝኽእል ዘይምዕሩይነት 'ኤለክትሮላይተስ' ይፍጠር።

ካልኦት ሓልክታት 'ኣኖሬክሲያ'

* ዋሕዲ ደም፡

* ጸገማት ናይ ልቢ፡

* ምስባር ኣዕጽምቲ፡

* ምድካም ጭዋዳ፡

* ኣብ ደቂ ኣንስትዮ፡ ምቁራጽ ወርሓዊ ጽግያት፡

* ኣብ ደቂ ተባዕትዮ፡ ምጉዳል ሆርሞን 'ተስቶስተሮን'፡

* ጸገም ኩሊት፡

'ኣኖሬክሲያ' ዘለዎ ሰብ ኣብ ዓጸቦ ምስ ዝኣቱ ኩሎም ኣካላት (organ) ሰብነቱ - እንተላይ ኣእምሮ፡ ልብን ኩሊትን - ክዓንዉ ይጅምሩ። እቲ 'ኣኖሬክሲያ' ብኣግኡ ምስ ዘይትቆጻጸር፡ እዚ ዓይነት ዕንወት ኣካላት'ዚ ክትዓኽ ዝከኣል ኣይኮነን።

ምንጪ፦ mayoclinic

ረስኒ ኣብ ዝህልወና እዋን ክንወስዶም ዝግበኣና መግብታት

ረስኒ ምልክት ናይ ዝተፈላለዩ ሕማማት እዩ። ዝኾነ ሕማም ኣብ ዝጥቀዓና እዋን ካብን ናብን ዓይነት ናይቲ ሕማምን ናይ ምጽዋር ዓቕምን ዝፈላለ'ኳ እንተኾነ ብርቱዕ ረስኒ ክስመዓና ግድን እዩ። ኣብ ከምዚ ህሞት ሸውሃትና ክዕጾ ንርኢ። ይኹን'ምበር፡ ሕማም ኣጥቂዑና ዋላ ይሃሉ፡ ጥዕናና ክንመሓየሽን ሓይልና ክንመልስን ናይ ግድን ሓይልን መኣዛን ዘለዎም መግብታት ክንወስድ ይግባእ። ረስኒ ኣብ ዝህልወና እዋን ጥዕናና ናብ ንቡር ቀልጢፉ ንኽምለስ ክንምገቦም ዝግበኣና ኣገደስቲ መግብታት ከም ዘለዉ ድማ ኣይንዘንግዕ። ቅድሚኡ ግና ኣብ ግዜ ረስኒ ክትወስዶም ዘይግበኣካ ሸውሃትካ ንዝዓጽዉ መግብታት ክንጠቕስ።

ብቐሊሉ ክሓቁ ዘይክእሉ፡ ንክሓቁ ከበድቲ ዝኾኑ መግብታት ካብ ምውሳድ ክንቆጠብ የድልየና። ምኽንያቱ፡ ረስኒ ኣብ ዝህልወና እዋን፡ ብኻልእ ኣዘራርባ ብሕማም ኣብ እንጥቀዓሉ እዋን፡ ስርዓተ ምሕቃቕ መግቢ ሰብነትና ንቡር ቅርጹን ንጥፈታቱን ከም ዘይሰርዕ እዩ ክኢላታት ዝገልጹ። ቫይታሚንን ሚነራልን ትሕዝቶ ካብ ዘይብሎም መግብታት ክንቆጠብ'ውን ይግባእ። ንጹር ንምግባሩ፡ ካብ ጥቓኻ ክተርሕቖም ዝግበኣካ መግብታት፦

ስጋ፡ ድርዓዊ ዓሳ (Shellfish)፡ ከበድቲ ቁርሲታት፡ ዘይመኸለ ጸብን ወጽኢቱን፡ ሶዳ (Soda)፡ ቡን፡ ኣልኮላዊ መስተን ካልእን።

ብርቱዕ ረስኒ ኣብ ዝስመዓካ እዋን፡ ንከስዐ ዝሰማምዖ መግብታት ክትወስድ የድልየካ። ገለ ካብኦም ንከስዕና ዝሰማምዑ መግብታት፡

መረቕ ናይ ደርሆ፦ ብርቱዕ ረስኒ ዘለዎ ሰብ፡ መረቕ ደርሆ ምስታይ ልዑል ረብሓ እዩ ዘለዎ። ቀዳማይ፡ ትወስዶ መጠን ፈሳሲ ከም ዝወሰኽ ይገብር። በዚ ድማ እቲ ብረስኒ ንደገ ዝወጽእ ፈሳሲ ብምትካእ መጠንሙቐት ሰብነት ከም ዝመዓራረ ይገብር። ካልኣይ፡ መረቕ ደርሆ ኩነታት ጥዕናና ንምምዕርራይ ዝሕግዝ ፕሮቲን ሰብነትና ከም ዝረኽብ ይገብር።

ስጋ ደርሆን ዓሳን፦ ረስኒ ዘለዎ ሰብ፡ ጥዕንኡ ቀልጢፉ ክመሓየሽን እቲ ምልክታት ቀልጢፉ ክጠፍእን ናይ ግድን ሓይሊ ክረክብ ኣለዎ። ሓይሊ ክረክብ እንተኾይኑ ድማ ፕሮቲን ክረክብ ናይ ግድን ኢዩ። ስጋ ደርሆን ዓሳን ከዐና ቀልጢፉ ከሕቅቖም ዝኽእል ምንጪ ፕሮቲን እዮም። ዓሳ ኦሜጋ - 3 ዝተባህለ ስብኣዊ ኣሲድ ስለ ዘለዎ ንሕማም ናይ ምክልኻልን ምጽዋርን ዓቕሚ ሰብነትና ከም ዘሓይሎ ይንገር።

ኣሕምልቲ፦ ካብ ኣሕምልቲ ንላዕሊ ንኣካላትና ዘገድሶ መኣዛ ኣብ ምብርካት ዝዓቢ ዝኾነ ዓይነት መግቢ ከም ዘየለ ክኢላታት ይሕብሩ። ረስኒ ኣብ ዝህልወና ግዜ ኣሕምልቲ ብዝበዝሐ ክንምገብ ዝበለጸ እዩ። ሓደ ከስዐና ብቐሊሉ ከሕቅቖ ስለ ዝኽእል ሸውሃትና ክዓጽዉና ኣይክእሉን ኢዩ። ካልኣይ ካብ ኣሕምልቲ ኣካላትና ዘድሊ ቫይታሚንን ማዕድንን ክረክብ ይኽእል። ብቐሊሉ ድማ ክንሓዊ ንኽእል።

ፍሩታታት፦ ረስኒ ኣብ ዝስመዓካ እዋን ፍሩታታት ምምጋብ ዝበለጸ እዩ። መብዛሕትኦም ፍሩታታት ቫይታሚን 'ሲ' ትሕዝቶ ኣለዎም። ቫይታሚን 'ሲ' ሕማም ናይ ምጽዋር ዓቕሚ ሰብነትና ኣብ ምዕባይ ልዑል ግደ ኣለዎ።

ርጎኦ፦ ረስኒ ዘለዎ ሰብ ርጎኦ ክወስድ ተመራጺ ምኻኑ ሓካይም ይገልጹ። ርጎኦ ኣካላትና ብምጥቃዕ ረኽሲ ፈጠርቲ ምልክት ዝለዉ ማይክሮብስ (microbes) ታህዋስያን ከጥፍኦም ዝኽእል ጠቓሚ ባክተርያ ንኣካላትና ከማዕብሎ ከም ዝኽእል እዮም ክኢላታት ይገልጹ። ርጎኦ ልዑል ምንጪ ፕሮቲን ብምኻኑ ድማ ቀልጢፍና ጥዕናና ክንመሓየሽ ሓይሊ ይፈጥረልና።

መጠንቀቕታ፦ ሙቐት ሰብነትካ 40 ዲግሪ ሰንቲ ግሬድ እንተበጺሑ ብቕልጡፍ ናብ ሕክምና ክትከይድ ከም ዘለካ ኣይትዘንግዕ። እቲ ሙቐት ክሳብ'ዚ ዝተጠቕሰ ኣሃዝ ዝበጽሕ፡ ናብ ሕክምና ከይከድካ ኣብ ገዛ ትጸንሓሉ ኩነታት'ውን የለን።

ምንጪ፦ health line

ሕጊ
ንስኒትን ዕብየትን
ብሚኒስትሪ ፍትሒ ዝዳሎ ሲቪካዊ ኣስተምህሮ

ሕጊ ሲቪላዊ ስርዓት

ተኸራኸርቲ ወገናት

ኣብ ቤት ፍርዲ ኣብ ዝኽፈት ፋይል ወይ ኣብ ዝቐረድ ክርክር ዘይምልከቶ ሰብ ከም ተኸራኻሪ ወገን ኮይኑ ክስተፍ ብሕጊ ፍቑድ ስለዘይኮነ፣ ከም ከሳሲ፣ ተኸሳሲ ወይ ካልኦት ተኸራኸርቲ ወገናት ኮይኖም ኣብ ቤት ፍርዲ ክቐርቡ ዝኽእሉ ሰባት እንታይ ዝማልኡ ክኾኑ ከም ዘለዎምን መን ክኸስስ፣ መን ክኽሰስ ብቑዓት ከም ዝህልዎ ንምውሳን ብሕጊ ዝጥቀሱ ረቛሒታት ኣለዉ። ንምቹእነት ኣተሓሕዛ ጉዳያትን ንምቁጣብ ጸጋታት ግዜ፣ ገንዘብን ጉልበትን ሰብ ጉዳይን ቤት ፍርድን ኣብ ግምት ብምእታው ድማ ከመይ ዝበሉ ሰብ ጉዳይን ጉዳያትን ኣብ ሓደ ተጣሚሮም ክቐርቡ ይኽእሉ ንዝብሉ ኣገደስቲ ኣርእስትታት ዝምልከቱ ድንጋገታት ኣብ ሕጊ ሰፊሮም ብምህላዎም ኑቶም ኣብዞም ነጥብታት ኣገደስቲ ዝኾኑ ናይ ሕጊ ተደላይነታት ብዕምቆት ምርድኦም ኣዝዩ ኣገዳሲ ኢዩ። እቲ ከም ንቡር ክወሰድ ዝኽእልን ኣብ ዝጠዘሑ ኣመና ኣብ ዘይተሓለኹ ኣብ ቀዳማይ ደረጃ ዝቐርቡ ናይ ሲቪላዊ ጉዳያት ናይ ክርክር ወይ ናይ ክሲ መዋግብቲ ተሳተፍቲ ዝኾኑ ተኸራኸርቲ ወገናት ከሳስን ተኸሳስን ጥራይ ኮይኖም፣ ሓሓሊፉን ኣብ ገሊኦም ዝተፈልዩ ጉዳያትን ግን ካብኦም ወጻኢ ተወሰኽቲ ካልኦት ተኸራኸርቲ ወገናት (ጣልቃ ኣታዊ ከምኡ'ውን ሳልሳይ ኣካል ክሱስ) ኣብ ክርክር ኣትዮም ክዋስኡ ዝኽእሉሉ ኩነታት ይፍጠር ኢዩ። ኣብ'ቶም ዝጠዘሑ ብደረጃ ይግባይ ዝረኣዩ ናይ ሲቪላዊ ጉዳያት ናይ ክርክር መዋግብቲ ድማ፣ እቶም ቀንዲ ተኸራኸርቲ ወገናት ይግባይ በዃልን መልሲ ወሃብን እዮም።

ብመሰረት ሕጊ ሲቪላዊ ስርዓት፣ ኣብ ቤት ፍርዲ ኣብ ዝቐረበ ጉዳይ ተኸራኻሪ ወገን ኮይኑ ክስተፍ ዝደሊ ዝኾነ ሰብ ሕጋዊ ብቕዓት ክህልዎ ከም ዝግባእ ክሰገር ዘይክእል ሕጋዊ ተደላይነት ኢዩ። ዝኾነ ሰብ ከም ከሳሲ ኮይኑ መዝገብ ክኸፍተሉ፣ ኣንጻር ተኸሳሲ ወይ'ውን ከም ካልኦት ተኸራኸርቲ ወገናት ክስተፉ ምስ ዝኽእሉ ሰብ ጉዳይ ክኸራኸርን እንተደኣ ኮይኑ ብሕጊ ዘይብቑዕ ዝተባህለ ክኸውን የብሉን። ኣብዚ ብቀዳምነት ክምለስ ዘለዎ ሕቶ ግን መን'ዩ ብሕጊ ከም ዘይብቑዕ ዝውሰድ ዝብል'ዩ። እቶም ብሕጊ ዘይብቑዓት ዝበሃሉ ሰባት፣ ትሕቲ 18 ዝዕድሚኦም ሰባት፣ ናይ ኣእምሮ ሕማም ዘለዎምን ብቤት ፍርዲ ብቑዓቶም ዝተሓደጉ ሰባትን ኢየም ንብቑዓት ሰባት ብዘይምልከት ኣብ ሲቪላዊ ሕጊ ኣብ ዝሰፈሩ ድንጋገታት ተጠቒሶም ዘለዉ። ሕጋዊ ብቑዓት ዘይብሎም ሰባት ብመገዲ ሕጋዊ ሞግዚቶም ኢዮም ክኸራኸሩ ዝፍቀደሎም። ስለዝኾነ ከኣ ኣብ ሓደ ጉዳይ ከም ተኸራኻሪ ወገን ኣትዩ ንክዋሳእ ክማልኦ ካብ ዘለዎ ቀዳማይ ረቛሒ. ሓደ፣ ህላወ ሕጋዊ ብቑዓት ምርግጋጽ ይኸውን። እዚ ንኽሉም ሰብ ጉዳይ ዝምልከት ኮይኑ፣ ኣብ ነፍሰ ወከፍ ዓይነታት ተኸራኸርቲ ወገናት ከኣ ብዝተወሰኸ ክማልእዎም ዝግብኦም ካልኦት ረቛሒታት'ውን ኣለዉ።

1. ከሳሲ

ሓደ ካብ'ቶም ከሳሲ ክማልኦም ዝሕተቱ ነገራት ኣብቲ ጉዳይ ሰሩት ረብሓ ከም ዘለዎ ምርግጋጽ'ዩ። ዝኾነ ሰብ ኣብ'ቲ ክሲ ክምስርተሉ ዝደሊ ዘሎ ጉዳይ ሰሩት ረብሓ ምስ ዝህልዎ ጥራይ ኢዩ ከም ከሳሲ ኮይኑ መዝገብ ክኸፍት ብሕጊ ዝፍቀደሉ። ሓደ ሰብ ኣብ ሓደ ጉዳይ ሰሩት ማሰል ኣለዎ ክበሃል ዝኽእልከ እንታይ መማዘኒታት ምስ ዝማልእ'ዩ ዝብል ሕቶ ክለዓል ባህርያዊ ኢዩ። በቲ ጉዳይ ረብሓኡ ዘይትንከፍ ሰብ ከሳሲ ክኸውን ፈጺሙ ዘይክእል ኮይኑ፣ ሓደ ሰብ ኣብ'ቲ ጉዳይ ሰሩት ማሰል ኣለዎ ተባሂሉ ከሳሲ ክኸውን እዞም ዝስዕቡ ነገራት ክማልኡ ይግባእ፦

ሀ. እቲ ንኽሲ ምኽንያት ዝኾነ ረብሓ፣ ብሕጊ ተፈላጥነት ዘለዎ ክኸውን ይግባእ። እቲ ተተንኪፉ ዝበሃል ዘሎ ረብሓ፣ ብከም ባህልን ልምድን ሕብረተሰብ ጥራይ ዝፍለጥ ግን ከኣ ብዝኾነ ሕጊ ተፈጻምነት ክምዝረኽብ ዘይተገብረ ምስ ዝኸውን ናይ ምኽሳስ መሰል ኣይህልዉን። ንሓደ ግዜ ክሰርሕ ዝደለየ ተቖማጣይ ናይ ሓንቲ ዓዲ ከም ኣብኡ እንተወሰድና፣ ቅድሚ ሕጂ ግዜ ክሰርሑ ከለዉ ብወፈራ ዝሓገዝዎ ሰባት ምሕጋዝ ስለ ዝኣበዩዎ፣ ኣብ ልዕሊኦም ክሲ ክምስርት እንተዝደሊ፣ እቲ ጉዳይሲ ዝበሎ ዘሎ ነገር ብባህልን ልምድን ቅቡልን ግቡእን ተግባር'ኳ እንተኾነ፣ ከም ሕጋዊ ግቡእ ክወሰድ ዝኽእል ስለዘይኮነ ግን ኣንጻር'ቶም ግዜ ክሰርሕ ከሎ ዘይተሓጋገዝዎ ሰባት ክሲ ንኽቐርብ ሰሩት ረብሓ ኣይህልዎን።

ለ. እቲ ክኸስስ ዝደሊ ዘሎ ሰብ፣ ብውጽኢት ናይ'ቲ ጉዳይ ብቐጥታ ዝረብሕ ክኸውን ይግባእ። ብውጽኢት ናይ ሓደ ጉዳይ ብዘይቀጥታዊ መገዲ ክረብሑ ዝኽእሉ ዝተፈላለዩ ሰባት ክህልዉ ይኽእሉ ኢዮም። እንተኾነ እዮም ካብ'ቲ ጉዳይ ብቐጥታ ረብሓ ዘለዎም ጥራይ ኢዮም ክሲ ናይ ምቕራብ ሰሩት ረብሓ ዘህልዎም። ሓደ ሰራሑ ካብ ዝረኽቦ ኣታዊታት ንስድራቤቱ ናይ ምሕጋዝ ጸር ዝተሰከመ ሰብ ምስ ሓደ ካልእ ሰብ ብዝተፈጥረ ጭሕሚ ናይ ኣካል ጉድኣት ምስ ዝወርዶን ንሰለስተ ወርሒ. ኣብሉ ካብ ስርሑ ክጸንሕ ተገዲዱን ኣብ ሆስፒታል ተዓቒቡ ሕክምናዊ ክንክን ምስ ዝግበረሉ፣ ብሰንኪ ክረኽቦ ዝጸንሐ ኣታዊታት ክጎድሎ፣ ናይ ሕክምና ወጻኢታት ከሰዕብሉ፣ ናይ ኣካል ጉድኣት ወይ'ውን ስንክልና'ውን ክወርዶ ይኽእል። ርግጽ ኢዩ ደቂ ዚ. ናይ ኣካል ጉድኣት ዝወረዶ ሰብ በቲ ካብ ቡዓሊ ክሕተት ዝኽእል ካሕሳ ኣቡኦም፣ ብዘይቀጥታዊ መገዲ ከም ዝረብሑ ክግመት ይከኣል። እንተኾነ ግን፣ እቲ ቀጥታዊ ረብሓ ናይ ኣቡኦም ደኣ'ምበር ናይ ደቁ ስለ ዘይኮነ፣ ወይ ከኣ እቲ ኣለና ዝብልዎ ረብሓ ዘይቀጥታዊ ስለዝኾነ ማሰል ምኽሳስ ኣይህልዎምን።

2. ክሱስ

ብመሰረት ሕጊ ሲቪላዊ ስርዓት፣ ሓደ ሰብ ክሱስ ዝኸውን ከሳሲ ካብኡ ዝሓቶ ዳንነት ምስ ዝህሉ ጥራይ ምዃኑ ይድንግግ። እዚ ማለት ከኣ ከሳሲ ንብረት ወይ ዝተለቅሓሉ ገንዘብ ክመልሰሉ፣ ካሕሳ ክኸፍሎ ወይ'ውን ኣብ ልዕሊ. ረብሓታቱ ዝፍጽሞ ዘይሕጋዊ ተግባራት ንክቋርጽ መሃዚ ወይ ክልከላ ክግበረሉ ወዘተ ዝሓትት ምስ ዝኸውን ጥራይ ደኣ'ዩ ሓደ ሰብ ክሱስ ዝኸውን እምበር፣ ካብኡ ዝሕተት ጉዳይ ዘይብሉ ሰብ ክሱስ ኣይከውንን።

3. ጣልቃ ኣታዊ

ጌና ፍርዲ ኣብ ዘይረኸበን ከሳስን ተኸሳስን ክከራኸሩ ኣብ ዝጸንሕሉ ጉዳይ ክወሃብ ዝኽእል ፍርዲ ብኣሉታ ወይ ብኣወንታ ክጸልዎ ወይ ረብሓኡ ክትንክፍ ይኽእል'ዩ ዝብል ዝኾነ ሰብ ክርክሩን መርትዖታቱን ዘቕርበሉ ባይታ ከይረኸበ ክወሃብ ዝኽእል ፍርዲ ንሓደ ካብ'ቶም ግዱሳት ወገናት ዘዋሳተፈ ስለዝኸውን ፍትሓውነት ዝጎደሎ ይኸውን። ብመሰረት ሕጊ ሲቪላዊ ስርዓት፣ ሓደ ኣብ መስርሕ ዳንነት ኣብ ዘሎ ጉዳይ ረብሓ ኣሎኒ ዝብል ውልቀ ሰብ፣ ኣብ'ቲ ጉዳይ ኣትዩ ክኸራኸር ዝፍቅድ ኩነታት ኣሎ። እቲ ረብሓ ኣሎኒ ዝብል ሰብ ኣብ'ቲ ጉዳይ ጣልቃ ክኣቱ እንተኾይኑ ግን፣ ብቐጥታዊ ውጽኢት ናይ'ቲ ኣብ'ቲ ጉዳይ ዝወሃብ ፍርዲ፣ ውሳኔ ወይ ትእዛዝ ዝረብሕ ወይ ብኣንጻሩ ዝጎድእ ክኸውን ይግባእ። እዚ ከም'ዚ ዓይነት ሰብ ኣብ ሓደ ጉዳይ ጣልቃ ክኣቱ እንተኾይኑ፣ እቲ ዝቐረበ ዘሎ ክርክር በየናይ መንገዲ ንረብሓኡ ወይ መሰሉ ከም ዝትንክፍ ብምዝርዛር፣ ናብ ቤት ፍርዲ ምልክታ ክቐርብ ይግባእ። እቲ ቤት ፍርዲ ነቲ ምልክታ ድሕሪ ምምርማር ኣመልካቲ ብውጽኢት ናይ'ቲ ጉዳይ ረብሓኡ ዝትንክፍ ኮይኑ ምስ ዝረኸቦ፣ ኣብ'ቲ መዝገብ ኣትዩ ክኸራኸር ክፈቕደሉ ይኽእል ኢዩ። ብሰብ ሓዊር ብሓባር ንዝወሃብ ኣብ እዋን ሓዊር ዝተጠርየ መንበሪ ገዛ ሓደ መጻምዲ ንበይኑ ተመኺልዩ ምስ ዝሸጦ'ሞ፣ ብመሰረት ውዕሉ ኑቲ ንብረት ንዉናኒት ስለዘየረከቡ፣ ዓዳጊት ኣብ ልዕሊ. ሺያጢ. ኣብ ዝምስርትኦ ክሲ፣ እታ ኣብ ውዕል መሸጣ ዘይተሳተፈት መጻምድቲ ኣብቲ ጉዳይ ክወሃብ ብዝኽእል ግዜ ምርካብ ከገድድ ዝኽእል ወይ ክሲ ዝጸግዕ ፍርዲ ረብሓኣ ብኣሉታ ወይ ብኣወንታ ዝትንክፍ ምዃኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን። ስለዚ ከኣ ኣብ ልዕሊ. ሺያጢ. ዝቐረበ ክሲ. ውሳኔ ምስ ዝወሃበሉ ንረብሓ ናይታ ኣብ ውዕል መሸጣ ዘይተሳተፈት መጻምድቲ ከጎድእ ከም ዝኽእል ኣብ ግምት ኣእትዩ፣ ኣብ'ቲ መዝገብ ጣልቃ ኣትያ ክትከራኸር ንዘቕረበቶ ሕቶ ተቐቢሉ ቤት ፍርዲ ክፍቅደላ ይግባእ።

ሳልሳይ ኣካል ተኸሳሲ

ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ዝበሃል፣ ኑቲ ኣብ ልዕሊ. ክሱስ ዝቐረበ ክሲ፣ ምስ ክሱስ ወይ ኣብ ክንዲ ክሱስ ኮይኑ ንክሕተት ኣብ መዝገብ ዝኣቱ ውልቀ ሰብ ኢዩ። ክሱስ ንዝቐረበሉ ክሲ. ኣብ ዘቕረቦ መከላኸሊ. መልሲ፣ በዚ ቀረብኒ ዘሎ ክሲ. ተሓታቲ ኮይነ ምስ ዝርከብ፣ ምሳይ ኮይኑ ክሕተት ወይ'ውን ኣብ ክንዳይ ክሕተት ዝግባእ ውልቀ ሰብ ስለዘሎ ኣብ'ዚ መዝገብ ይእተወለይ ዝበል ጥርዓን ክቐርብ ይኽእል። እቲ ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ኮይኑ ኣብ መዝገብ ዝኣቱ ውልቀ ሰብ፣ ክሱስ ብኸሳሲ. ኣብ ዝቐረበሉ ክሲ. ተረታዒ ምስ ዝኸውን፣ ክሱስ ክኸፍሎ ክውሰን ንዝኽእል መጠን ዘተፍሎ ወይ'ውን ኑቲ ክሱስ ዝኸፈሎ ዝትካኣሉ ኢዩ።

ክሱስ፣ ኣብ'ቲ ጉዳይ ከም ተኸሳሲ ዘይተጠቕሰ ሰብ ከም ሳልሳይ ወገን ክሱስ ኮይኑ ክኣቱ እንተደልዩ፣ ስለምንታይ እቲ ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ኣብርኽቶ ወይ ካሕሳ ናይ ምሃብ ተሓታትነት ከም ዘለዎን ናይ'ቲ ካብ ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ዝሓቶ መጠን ኣብርኽቶ ወይ ካሕሳ ኣብ መልሱ ብምግላጽ፣ እቲ ውልቀሰብ ኣብ'ቲ መዝገብ ክኣትወሉ ከመልክት ይኽእል። ሓደ ሳልሳይ ወገን ክሱስ ኮይኑ ክኣቱ ዝቐርብ ምልክታ፣ ከም ኣካል ናይ መልሲ. ኮይኑ ወይ ምስ መልሲ. ተኣሳሲሩ ኢዩ ክቐርብ ዝግባእ።

ዝጠዘሑ ናይ ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ሕቶ ብዝብዕሪ ዝቐርበሎም ጉዳያት ምስ እንርኢ. ውዕል መድሕን ንዘተኣትወለን ሞተር ተሽከርከርቲ ዝምልከቱ ጉዳያት ኢዮም። እዚ ዝኾነሉ ምኽንያት ከኣ ሞተር ተሽከርከርቲ ብኸሊልነት ኣሽከርከርቲን ወይ መራሕቲ መካይንን ዘውርድኦ ጉድኣት በቲ ኣብ ሞንጎ ዋና ሞተር ተሽከርካሪትን ወሃቢ መድሕንን ዝበጽሐ ውዕል-መድሕን ዝተሸፈነ ስለዝኾነ'ዩ። ሓንቲ ሞተር ተሽከርካሪት ንሓንቲ ካልእ ከምኡ ሞተር ተሽከርካሪት ብድሕሪት ጉጭያ ከቢድ ጉድኣት እንተኣውሪዳትላ፣ ወይ ከኣ ንሓደ ብእግሩ ጽርግያ ዝሰግር ዝበረ ሰብ ብጉድለት ኣሽከርካሪኣ ጉጭያ ናይ ሞት ወይ ናይ ኣካል ስንክልና እንተብጺሓትሉ፣ ዋና ናይታ ጉድኣት ዘውረዳ ሞተር ተሽከርካሪት፣ ወይ ናይ ኣካል ስንክልና ዝወረዶ ሰብ፣ ወይ'ውን ስድራ ናይ'ቲ ሓደጋ ሞት ዘጋጠሞ ሰብ ንዝወረዶም ንዋታውን ሞራላውን ማህሰይቲ ንምሕዋይ ካሕሳ ብምሕታት ኣብ ቤት ፍርዲ ክሲ ክምስርቱ ይኽእሉ። ኣንጻሩ ክሲ ስለዝተመስረተ ናይ ክሲ ጽሑፍ ምስ መጸዋዕታ ቤት ፍርዲ ዝበጽሖ ዋና ናይታ ጉድኣት ዘውረደት ሞተር ተሽከርካሪት ከኣ ብመርትዖ ናይ ውሕስነት ኣሰንዩ ክቕርቦ ኣብ ዝግባእ መከላኸሊ. መልሲ፣ ተሽከርካሪቱ ውዕል መድሕን ዝተኣትወላ ስለዝኾነት ወሃቢ መድሕን ከም ሳልሳይ ኣካል ተኸራኻሪ ወገን ኣትዩ ኣብ ክንድኡ ምሊእ ሓላፍነት ከም ዝስከም ብምጥቃስ ብትእዛዝ ቤት ፍርዲ ኣብቲ ክርክር ክኣቱ ክሓትት ይግባእ። ከምዚ ዝኣመሰለ ሕቶ ዝቐረበሉ ቤት ፍርዲ ከኣ ብክሱስ ንዝቐረበ ሕቶን መርትዖ ናይ ውሕስነትን መርሚሩ፣ ወሃብ መድሕን ከም ሳልሳይ ኣካል ክሱስ ኣብቲ ክርክር ኣትዩ መልሲ. ንክህብ ብየን ብምሃብ ናይ ክሲ. ጽሑፍ ብመጸዋዕታ ቤት ፍርዲ ተሰኒዩ ንትካል መድሕን ክበጽሖን መልሱ ሒዙ ክቐርብን ይእዝዝ።

ይቕጽል

ኣንክሮ

ሺሃብ ኣርኣያ

ዘይተፈትሑ ግድላት

በርታ ሂዩት፡ ኣብ መወዳእታ ወርሒ ጥቅምቲ 1988 ዓ.ም እያ ክትዛወር ካብ ቤታ ዝወጸት። ንሓዋሩ ግን ኣይተመልሰትን።

ዲና ዝተባህለት ህጻን፡ "ኣብ ድንድል ሺከው እናተናፈሰት እንከላ ሰላም ኢለያ ሓሊፈ ነይረ" ስለ ዝበለት፡ 150 ዝኾኑ ደቂ ዓዳ ኢንፊልድ ዞባ ፈርሞንት ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ንምድላያ ተበገሱ። መስርሕ ምድላይ፡ ክልተ ምኩራት ነቓትቲ ተሓዊሶሞ ንሰለስተ መዓልታት ኣብ ቀላይ ሞስኮቭን ኣብ ከባቢኡ ዘሎ ጫካን ብዘይ ፍረ ቀጸለ። ድሕሪ ሳልሰቲ፡ እታ ግዳይ ከይተረኽበት ኣብቀዐ።

ሽዱሽተ ኪ.ሜ ርሒቓ እትነብር ቲዮስ ዝተባህለት ኣደ፡ በዓል ቤታ ጆርጅ ካብ ስራሕ ተመሊሱ ካብ'ቲ ቀም ኣቢላትሉ ዝነበረት መንበሪኣ ምስ ኣተንስኣ፡ "ጆርጅ ቀሩብ እንተትጸንሕ፡ እታ መንእሰይ ኣበይ ከምዘላ ምፈለጥኩ" በለቶ።

እቲ ሕልሚ ግን፡ ንምሸታ'ውን ዳግማይ ተመልሳ። ሸው በዓል ቤታ" ናብ ጸጋም ገጽካ ኣብል፡ ቁሩብ ጥለቕ" ኢላ ከተህተፍትፍ ሰምዓ።

ንጽባሒቱ ምስ በዓል ቤታ ናብ ስድራ በርታ ብምኻድ፡ "ጓልኩም ዘላቶ ቦታ እፈልጦ'የ። ቅልጥፍ ኢልኩም ነቲ ዝነቁት ጸውዕዎ" በለቶም።

ደቂ'ቲ ዓዲ "እዞም ስድራ እንታይ ገበሩኺ ሓዘኖም ዘይተኽእልዮም" በሉዋ።

እቲ ዳግማይ ዝመጸ ነቓቲ ድማ፡ ነቲ ቦታ ደጋጊሙ ከም ዝፈተሾ ሓበራ። ቲዮስ ግን "ካብ'ዚ ዘለናዮ ንጸጋም ሸውዓተ ሜትሮ ምስ ጠለቕካ፡ ቀያሕ ጃኬትን ሓንቲ ጫማን ጌራ ክትጸንሓካ'ያ" በለቶ። ድሕሪ ክልተ ደቒቕ እቲ ነቓቲ ናብ ላዕሊ ብምድያብ፡ "ረኺበያ" በለ። ድሒሩ ኣብ ዝሃቦ ቃል "ንነዊሕ ዓመታት ዝጠሓሉ ሰባት ኣብ ምውጻእ ተዋሲኣ'የ። ፈሪሐ ድማ ኣይፈልጥን። እንተኾነ ግን፡ ንሬሳ በርታ ምስ ሓዘኩ ከቢድ ፍርሒ'ዩ ተሰሚዑኒ። ካብኡ ዘይኮነስ፡ ካብ'ታ ኣብ ላዕሊ ዝነበረት ሰበይቲ" በለ።

ክገርመኩም !

ኣብ መበል 14 ክዘ ኢኒስ ዲ ካስትሮ ዝተባህለት መንእሰይ ከም ኣገልጋሊት ንጉሳዊ ስድራ-ቤት ፖርቱጋል ክትከውን ተሓርየት።

ኣብ መንጎ ወራሲ ዓራት ፖርቱጋል ዝነበረ ፔድሮ ቀዳማይን እታ ምልክዕቲ ኢኒስ ፍቕሪ ድሕሪ ምምስራቱ ግና፡ በዚ ዘይተሓጎሰ ንጉስ ፖርቱጋል ኣልፎንሶ 4ይ ነታ ሰራሕተኛ ካብ ስራሕን እታ ከተማን ሰጎጓ። ርክብ እዞም ክልተ ፍቑራት በዚ ስለ ዘይተዓንቀጸ ድማ፡ እቲ ንጉስ ወተሃደራቱ ብምስዳድ ንኢኒስ ኣቕተላ።

ፔድሮ ቀዳማይ ኣብ 1357 ዓ.ም ዘውዲ ንግስነት ምስ ተቐበለ፡ ኑቶም ኣብ ቅትለት ኣፍቃሪቱ ኢድ ዝነበሮም ሓለፍቲ ብኣሰቃቒ ኣገባብ ብምቕታል፡ ሬሳ ኣፍቃሪቱ ካብ መቓብሩ ኣውጺኡ፡ ንግስቲ ፖርቱጋል ዝብል ማዕርግ ሂቡ፡ ጽቡቕ ክዳኑን ሰላሊሙን ኣብ ጎድኑ ኣንበራ። ኣብ'ቲ ናይ ምምራቕ ጽምብል ድማ ኩሎም ላዕለዎት መኮንናትን መራሕቲ ሃይማኖትን ከይተረፉ ቡብሓደ እናሰገዱ፡ ኣእዳዋ ከም ዝሳለሙ ጌሩ።

ህዝብታትን ባህልታቶምን

ምጽምባል ዕድመ ንእሰነት ኣብ ጃፓን፡ ካብ 1948ዶም እዩ ብወግዒ ተጀሚሩ። ኣብ'ታ ቀዳመይቲ ሰሙን ናይ ወርሒ ጥሪ ዝጽምበል ብሰጃን ሺኪ ዝፍለጥ ጽምብል፡ ኩሎም እቶም 20 ዓመት ዝመልኡ መንእሰያት ኣብ ኣደራሽ ምምሕዳር ከተማኦም ብምእካብ ካብ ዝምልከቶም ኣካላት መምህራን ብዛዕባ ንእሰነትን ዘሰዕቦም ሓላፍነትን ዘጸዋዕልዎም ሓደጋታትን ኣድላዪ ምኽሪ ምስ ተዋህቦ፡ ካብ'ታ ዕለት ዓቕሚ ኣዳም ከም ዝበጽሑ ዝሕብር ወረቐት ምስክር ይዋሃቦም። ካብ ሽዑ ጀሚሮም ድማ፡ ማኪና ምምራሕን ኣብ ምርጫ ምድማጽን ኣብ መዘናግዒታት ምእታውን መስተን ሽጋራን - ምስ ዝደልዩ - ክሰትዩ ይፍቀዶም። ኣብ ጃፓን ትሕቲ 20 ዓመት መስተ ምስታይን ሽጋራ ምትካኽን ኣይፍቀደምን'ዩ።

ኣብ ሰሜን ካብ መበል 19ክዘ ዝጀመረ፡ ነፍሲ ወከፍ ዓዲ ነቶም 19 ዓመት ዝመልኡ መንእሰያታ "ሚለ" ዝጽዋዕ ጽምብል ብምክያድ፡ ኣብ መሃርዕ እቲ ብቅንየስ ዝፍለጥ ህዝባዊ ሰራዊት ናይ'ታ ዓዲ ትሰርዖም። እቶም መንእሰያት ናብ'ቲ ንዓመት ዝቕጽል ኣገልግሎት ቅድሚ ምብጋሶም፡ ገዛገዛ እናኳሕኮሑ መግብን መስተን ይሓተቱ። ብድሕሪዚ፡ ኣብ በርኽ'ታ ዓዲ ብምእካብ "ደሓን ኩኒ ንእሰነት" እናበሉ ክሳብ ዝወግሕ ይዘናግዑ። ኣብ'ቲ ናይ ቅንየስ ኣገልግሎት እቶም መንእሰያት ኣብ ወፈራታትን ውራያትን እታ ዓዲ ምስታፍን ሓደጋ ኣብ ዘጋጥሙሉ እዋን ድማ ኣብ ቅድመ ግንባር ይሰርዑን። ኣገልግሎቶም ምስ ዛዘሙ ድማ ናይ ምፍናው ስነ-ስርዓት ይካየደሎምን መራሒ'ታ ዓዲ ድማ፡ ደገም ግቡኦም ብምዝዛሞም ኣብ ኩሉ ጉዳያት'ታ ዓዲ ርእይቶኦም ክህቡ ምሉእ መሰል ከም ዘለዎም ይሕብሮም። ዓመት መጸ እቶም ደቂ ሓደ ዘርኢ ዝኾኑ "ቀንታ" ብምእካብ ዝኽሪ ናይ ምሕዳስ ምሸት የካይዱ። እዚ ባህሊ ኣብ'ዚ እዋን እዚ ብዘመናውነት እናተዓብለለ ምስ ምኻዱ፡ መብዛሕትአን ስድራ-ቤታት ሰሜን ነቶም ዓቕሚ ኣዳም ዝበጽሑ ደቆም ስድራ-ቤታዊ ምጽምባል ዕድመ ንእሰነት የካይዱሎም ኣለዉ።

"ኮባቦ" ኣብ ነውጊኒ ዕድመ ንእሰነት ንዝበጽሑ ዝዓሎ ጽምብል'ዩ። እቶም 15 ዓመት ዝመልኡ ኣውዳት ኣብ ቅድሚ እታ ዓዲ ብምእካብ፡ ካብ'ታ ዕለት ጀሚሮም ብባህልን ልምድን'ታ ቀቢላ ተማእዚዞም ከም ዝኸዱን ንጸወዲት ክነት ሰማያም በጃ ክብርታቶም ከም ዝሓልፉን ይምሕሉ። ብድሕሪዚ ክንቲት ሰገን ዘለዋ ዓባይ ናይ ሳዕሪ ቖብዕ ይዕደሉ። ኣብ'ቲ ንዓበይቲ ጥራይ ዝተሓዝአ ምትእኽኻብ'ታ ቀቢላ ነታ ቖብዕ ተኸዲኖማ ይሳተፉ።

ደንከታት ጥ፡ ኣብ ጫካታት ዘሎ መንፈስ ኣቦሓጎታቶም እቲ ዘለዎ ሓይሊ ነቲ ህጻናዊ ባህሪ እቶም ንዕድመ ንእሰነት ዝበጽሑ ኣጥፊኡ ተረርቲ ተቓለስቲ ከም ዝገብሮም ብምእማን ነቶም መበል 15 ዓመቶም ዝረገጹ ኮተቴ ናብ'ቲ ጫካ ብምውሳድ ኣቦኡ ንበይናም ሓደ ሰሙን ከም ዝጸንሑ ይገብሩ። እቶም ኮተቴ ኣብ'ቲ ሰሙን ተሓብሮም ጉዳይ ሃድንን መከብሮን ብምክያድ ኣብ ሞንጎኦም ድልዱል ምትእስሳርን ትርን ይፈጥሩ። እቲ ሰሙን ምስተወደአ ሓደ ካብ ዓበይቲ'ታ ቀቢላ ነቶም ህጻናት ናብ'ቲ ዓዲ ብምምላስ ናይ ጀጋኑ ኣቀባብላ ይግበረሎምን ኣብ መሃርዕ ተቓለስቲ'ታ ድንካዊት ቀቢላ ይጽንበሩን።

ኣብ ካምቦድያ፡ ነቶም 14 ዓመት ዝመልኡ ኣውዳት ህዝባዊ ጽምብል "ፊንግ ኮም ሎሰት" ይካየደሎም። ወለዲ፡ ሕብስቲ ብምድላው ኣብ'ቲ ካብ ሰዓት 6 ምሸት ዝጅምር ጽምብል ንምስታፍ መቕርብን ጎሮባብትን ይዕድሙ። ካብ መንጎ እቶን ዝመጻ ዕዱማት ድማ መጻኢት በዓልቲ-ቤት ወዶም ይመርጹ። ጸባሕ'ቲ ጽምብል እቶም ናብ መድረኽ ንእሰነት ዝተሰጋገሩ፡ ሓደሽ ክዳውንቲ ተኸዲኖም ንመጀመርታ እዋን ኣብ'ቲ መንእሰያት ጥራይ ዘዘናግዐሉ ቦታታት ይኸዱ። "ደገም መንእሰያት ኴንና ኢና" ብዘስምዕ ቃና።

ኣብ መላእ ዓለም ዝርከቡ ኣይሁዳውያን፡ ዕድመ ንእሰነት ዝበጽሑ ደቆም ኣብ እምነቶም ዘለዎም መብጽዓ ንምሕዳስን ብሕግታት ሕብረተ-ሰብ ኣይሁድ ተማእዚዞም ከም ዝኸዱ ንምርግጋጽን ኣውዳት ኣብ መበል 13 ዓመቶም ኣዋልድ ድማ ኣብ መበል 12 ዓመቶም፡ ነቲ "ባርን ባትን ሚትዝቫህስ" ዝጽዋዕ ጽምብል የካይዱሎም። ድሕሪ'ቲ ንሰሙናት ዝቐጸለ ጽዑቕ ሃይማኖታውን ስነ-ምግባራውን ትምህርቲ፡ እቶም ተጸምበልቲ ነቲ ዝሓለፉዎ ጻዕርን ዝበርሆም ተገዳስነትን ዝምስክርን ደገም ምሉኣት ኣባላት ሕብረተ-ሰብ ኣይሁድ ከም ዝኾኑ ዘረጋግጽን ሃይማኖታዊ ምስክር ይዋሃቦ። ናብ ቤቶም ምስ ተመልሱ ድማ ብስድራ-ቤቶም ምዕሩግ ጽምብል ይካየደሎም።

ኣብ እምነት ቡድሂዝም፡ ንትሕቲ 20 ዓመት ዝለዉ "ሺንቡዩ" ዝጽዋዕ ጽምብል ይካየደሎም። ከም ሓደሽቲ መነኮሳት "ሳማኔራ" ኮይኖም ድማ ናብ ቤት መቕደስ ይኣትዉ። ኣብኡ፡ ከም ምርጫኦም ካብ 3 ኣዋርሕ ክሳብ 3 ዓመታት ክጸንሑ ይኽእሉ። ኣብ'ቶም ልሙዳት ሰለስተ ኣዋርሕ፡ "ቫሳ" ዝበሃል ኣገባብ ይማሃሩ። ኣብ "ቫሳ" ከመይ ገይርካ ምስ ህይወት ምንኩስና ትለማመድ፡ ምጽማም፡ ብፍቓድካ ምስ ድኽነት ምንባር፡ ሰለማዊ ምፍንጓን ካልእን ንነዊሕ ሰዓታት ዝቕጽል ሃይማኖታዊ ትምህርቲ ይማሃሩ።

እቲ ትምህርቲ፡ ከም እቲ ናይ ምንኩስና ጸንሑቶም ክውሕን ኩሉጸርን ይኽእል። ኣብ'ቲ ግዜ፡ ምትራኽን ምዝያምን ክህነታዊ ቋንቋ "ፓሊ"ን "ሱታሰን ፓዛስ"ን ዝበሃሉ ኣፍልጦ ቡድሂዝም ይማሃሩ። ብተወሳኺ ድማ፡ እቲ ዝለዓለ ስነ-ምግባር "ቪናያ" ይማሃሩ። ዝያዳ ምስ ዝጸንሑ ድማ፡ "ብሃቫናን ዲሃቫናን" ዝተባህለ ኣገባብ ሕክምና ይማሃሩ።

ኣብ መወዳእታ ድማ፡ ሰለማውነት "ሳማድሂ"፡ ልቦና "ፕራጅና"፡ ናይ ትንቢያ ውልቃዊ ክእለት "ብራህማ ቪሃራ" ምስ ተማህሩ፡ ምሉኣት ሰዓብቲ ቡድሂዝም ተባሂሎም ሕብረተ-ሰቦም ንምግልጋል ይዳለዉ። እቶም ህይወት ምንኩስና ክቕጽሉ ዝመረጹ፡ "ቢኽሁ" ይበሃሉ። ናብ ናብራ ዓለም ዝምለሱ ድማ፡ "ሳማኔራ" ይጽውዑ። እዞም መንእሰያት'የም ዝያዳ ብደቂ ኣንስትዮ ንመርዓ ዝምረጹ።

ኣብ እምነት ኮንፊሽየስ ድማ፡ ንትሕቲ 20 ዓመታት ዘሎ መንእሰይ፡ ወዲ ምስ ዝኸውን "ጓን ሊ" ጓል ምስ እትኸውን ድማ፡ "ጂ ሊ" ዝበሃል ሃይማኖታዊ ጽምብል ይካየደሎምን ናይ ክብሪ ስም ይወሃቦምን።

እመኑ ኣይትእመኑ

ፍልጥትን ምልክዕትን ንግስቲ ግብጺ ዝነበረት ክልዮፓትራ፡ ምእንቲ ቀረብታ ከይጨማደድ ኢላ መዓልታዊ ኣብ ጸባ ዝመልአ ፈሰቶ ንገለ ሰዓታት ትእለኽ ኔራ።

ኣጋጣሚዶ ትብሉዎ?

ኣብ 13 ለካቲት 1746 ዓ.ም፡ ጆን ማሪ ዳንባሪ ዝተባህለ ፈረንሳዊ ብሰንኪ እቲ ምስ ዓርኩ ዱርባን ዝተላዕለ ናይ ቁማር ባእሲ፡ ንዓርኩ ስለ ዝቐተለ ብሞንሕንቕቲ ተፈርደ።

ድሕሪ ሚእቲ ዓመት ኣብ ተመሳሳሊ ዕለት ጆም ማሪ ዳንባሪ ዝተባህለ ፈረንሳዊ፡ ንዓርኩ ብጎንጽ ቁማር ብምብኣሶም ቀተሎ። ስም ዓርኩ ድማ ዳንባሪ ነበረ።

ኣከባቢ

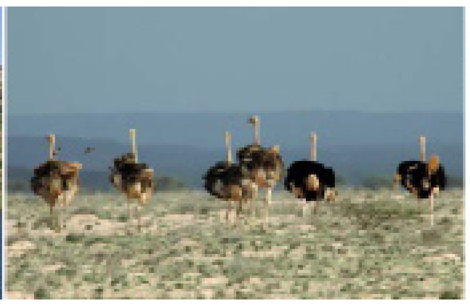

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

ክቱር ዋዒ ኣህጉራዊ ስግኣት

ኣብ ኢንዶቻይና ባህርያዊ ሓደጋ ዕልቕልቕ፡ ኣብ ሰሜን ሓደጋ ባርዕ መሮር፡ ኣብ ህንዲ ብርቱዕ ዋዒ፡ ኣብ ቻይና ጸዕቕ ብከላ ኣየር. . .ተኸሲቱ ዝብሉ ዜናታት፡ ብፍላይ ካብ ዝሓለፈ ቀረባ ዓመታት ጀሚርም ዳርጋ መዓልታዊ እየም ዝሰምዑ ዘለው።

እቲ ተርእዩ፡ ኣብ'ቲ ፈለማ ዓመታት ኣሰንብደን ኣሻቃልን'ኳ እንተነበረ፡ እናበዝሐ ምስ መጸ ግና፡ ከም ንቡር ተወሲዱ ጥራይ ዘይተርፉ እቲ ብሰንኩ ዝስዕብ ሞትን ማሕበረ-ቍጠባዊ ክሳራታትን እውን እናተለምደ መጺኡ።

ገሊኦም ጉዳእቲ ክስተታት፡ ካብ ክትኣልየም ክትለማመዶም ምርጫ እትወስደሉ እዋን ከመጽእ ተኽእሎታት ኣሎ። እዚ ግን እቲ ክስተት ልዕሊ ዓቕምኻ ክኸውን እንከሎ እትወስዶ ኣማራጺ እዩ። ኣህጉራዊ ስግኣት ኮይኑ ዘሎ ክሊማዊ ምምዝባል ከም ኣብኡ ክጥቀስ ይከኣል እዩ - ኣብዚ ጉዳይ'ዚ። ከውርዶ ንዘኽእል ሰብኣዊ ንዋታውን ኣከባብያውን ክሳራታት ክትገትኦ ዘገድድ'ኳ እንተኾነ፡ ብዚይ ኣህጉራዊ ምትሕብባር ክትግበር ኣብ ዘይክኣለሉ ደረጃ እዩ ተበጺሑ ዘሎ።

ሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ፡ ብብእዋኑን ኣብ ዝተፈልለየ ሃገራትን እኳ ክንጸብረቕ እንተጸንሐ፡ እቲ ኣብ ወርሓት ሰነን ሓምለን 2019 ኣብ ኣህጉር ኤውሮጳ ዝወረደ - ክብረ-ወሰን ዝሓዘ ማዕቢሳዊ ዋዒ ግና፡ ሃገራት ክሊማዊ ለውጢ ንምግታእ ካብ ዘኾኑ እዋን ንላዕሊ ናህረን ከሕዩላ ዝቕስብ እዩ።

ማዕቢሳዊ ሙቐት - HEAT WAVE ቀዋሚን ዓለምለኻዊን ዝኾነ መግለጺ የብሉን። እንተኾነ፡ መጠን ዋዒ ሃንደበት ካብ'ቲ ንቡር - ብዝምጋም ብሓሙሽተ ዲግሪ ሰንት ግሬድ ክወሰኽ፡ ንኣሰታት ሓደ ሰሙን ክቕጽልን እንከሎ እዩ። እዚ ኣብ ሃገራት ኤውሮጳ ዝተራእየ እምብኣር፡ ልዕሊ'ቲ ዝተገመተ ግዜ እዩ ጸኒሑ። እቲ ክስተት ከኣ ብዝተዛዋወረ ይኹን ብቐጥታ፡ ወጽኢት ናይ'ቲ ወዲ-ሰብ ኣብ ልዕሊ ኣከባቢ ዝኸተሎ ዘሎ ኣተሓሕዛ ከይኮነ ኣይተርፍን።

ወርሒ ሰነ 2019፡ ኣብ ታሪኽ - ኣብ ተመሳሳሊ ወርሒ ካብ ዝተመዝገበ መጠን ሙቐት፡ ክብረ-ወሰን ሒዛ ከምዝሓለፈት መጽናዕታዊ ጸብጻብ ትካል ምሕደራ ወቕያኖሳትን ጠፈርን ኣመሪካ ኣብ እዋኑ ምሕባሩ ይዝከር። ብመሰረት'ቲ መጽናዕታዊ ጸብጻብ፡ ኣብ ናይ ለሚ ዓመት ወርሒ ሰነ ማእከላይ መጠን ሙቐት ዓለምና 16.4 ዲግሪ ሰንቲ ግሬድ ምንባሩ ክፍለጥ ተኻእሉ ኣሎ።

ትካል ምሕደራ ወቕያኖሳትን ጠፈርን ኣመሪካ፡ ካብ 1880 ክሳብ 2019 ኣብ ዝሓለፈ መዘኑብ መጠን ሙቐት፡ 10 ዝለዓለ መጠን ሙቐት ካብ ዝተራእየለን ወርሓት ሰነ እተን 9 ኣብ ዝሓለፈ 9 ዓመታት ምንባረን፡ ካብኣተን ድማ እቲ ክብረ-ወሰን ሒዙ ዝጸንሐ - ናይ 2016 ምንባሩ የረድእ።

ብሰንኪ'ቲ ኣብ ሓያሎ ሃገራት ኤውሮጳ ዝተኸሰተ ማዕቢሳዊ ዋዒ፡ ኣብ ገለ ሃገራት ንኣሰ ሰብኣዊ ክሳራ ክሰዕብ እንከሎ፡ ኣብ ማሕበረ-ቍጠባዊ ንጥፈታት ግና እዚ ዘይብሃል ክሳራ እዩ ወሪዱ። እቲ ዘይንቡር ኩነታት ኣየር፡ ኣብ መጕዓዝያ ኣየርን ምድርን ሓያሎ ሃገራት ምስናኻል ፈጢሩ፡ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ዝህቡ ትካላት ክዕጸዉ ኣገዲዱዎን እዩ።

ከም ሳዕቤን ናይ'ቲ ዘይንቡር ኩነታት ኣየር፡ ኣብ ፈረንሳን ስጳኛን ብዝሰዓበ ብርቱዕ ባርዕ መሮር፡ ኣብ ልዕሊ እንስሳታትን ኣከባብን ከቢድ ክሳራ ወሪዱ። እቲ ባርዕ፡ ብፍላይ ኣብ ስጳኛ ኣብ ውሽጢ 20 ዓመታት ኣብ'ታ ሃገር ካብ እተኸሰቱ ተመሳሳልቲ ተርእዮታት ዝሓየለ ምንባሩ ክግለጽ እንከሎ፡ ከም ሳዕቤኑ ልዕሊ 20 ሽሕ ሄክታር ጫካ ተሃሚኹን ኣሽሓት እንስሳታት ዘጕዳም ሞይቶምን ካብ መዕቀብኦም ተመዛቢሎምን።

ኣብ ፈረንሳ፡ መጠን ዋዒ ኣስታት 46 ዲግሪ ሰንት ግሬድ ከምዝበጽሐ ዝሕብሩ ጸብጻባት ሚትዮሮሎጂ፡ እቲ ኣሃዝ ኣብ'ታ ሃገር ኣቐዲሙ ተመዝጊቡ ከምዘይፈልጥ የረድኡ። ብቲ ዘይንቡር ተርእዮ፡ ኣረጋውያን፡ ቈልዑን ግዱም ሓደርን እቶም ቀንዲ ግዳያት ምንባሮም ተፈሊጡ።

ሚኒስትሪ ጥዕና ፈረንሳ፡ ሳዕቤናቱ ንምግታእ ሓምላይ ከባቢታት ሃገሩ ንጽገማት ክፉት ክኾኑ ዝፍቀደሉ ወርሓት'ዩ ተኸሲቱ። መንግስታት ብሪጣንያ፡ ጀርመን፡ ስጳኛን ካልኦት ሃገራት ኤውሮጳን እውን ልዕሊ ዝኾነ ካልእ እዋን ናይ መጠንቀቕታ መልእኽትታት ከውጽኡ ተገዲዶም።

እዚ፡ ዳህሪ - humidity ዝዓብለሎ ማዕቢሳዊ ዋዒ፡ መጀመርያ ኣብ ሰሜናውን ምብራቓውን ክፋላት ኤውሮጳ'ኳ እንተጀመረ፡ ጸኒሑ ግና ናብ መላእ'ቲ ኣህጉር ብምልሓም እዩ ህዝባዊ ጸቕጢ ፈጢሩ።

ኣብ 2003፡ ኩነታት ኣየር ኣህጉር ኤውሮጳ ካብ'ቲ ንቡር ብ13 ዲግሪ ሰንቲ ግሬድ ብምውሳኹ፡ ብውሕዱ 30 ሽሕ ሰባት ከምዝሞቱን 13 ቢልዮን ዶላር ቍጠባዊ ክሳራ ከምዝወረደን፡ መዛግብቲ ኩነታት ኣየር የረድኡ። ኣብ'ቲ እዋን'ቲ መጠን ዋዒ 44 ዲግሪ ሰንት ግሬድ'ኳ እንተበጽሐ፡ ዝበርቶ ዳህሪ ግና እቲ ቀንዲ ኑቲ ክሳራ ዝሰዓበ ምኻኑ ይጥቀሱ፡ ብዚይኣ'ዚ፡ ሃገራት ኤውሮጳ ሳዕቤናቱ ንምግታእ ካብ'ዚ ናይ 2019 ዝተሓተ ቅድመ-መጠንቀቕታን ምድላዋትን ከምዝገበረን እዩ ዝግለጽ።

ብቐጠባ ዝበልጸጋ ግን ከኣ ኣብ ኣከባቢ ዝዓበየ ሓደጋ ዘውርዳ ሃገራት፡ ብሳዕቤናት ክሊማዊ ምምዝባል ብቐዳምነት ክጥቅዓ ዝኽእላ ምኻነን ክኢላታት ኣከባቢ ግምታቶም ክህቡ ጸኒሖም እዮም። እተን ሃገራት ንኣከባቢ ዋጋ ብዘይምሃብ ናይ ዙኪይዳኡ ዘለዋ ሃረምረም ከቢድ ዋጋ ዝኸፍላሉ ግዜ ነዊሕ ከምዘይኮነውን እውን ክሕብሩ ጸኒሖም እዮም።

እተን ብንዋይ ዝበልጸጋ ሃገራት፡ ምስ ድኻታት ሃገራት ተሓቢረን ኑቲ ጸገም ክፈትሓኦ ዝግበኦ ክሰ፡ እተን ቀዳሞት ፈጠርቲ ጸገም ኮይነን ብምህላወን፡ እቲ ክስተት ኣብ ዝሓጸረ ግዜ ክግታእ ዘሎ ተኽእሎታት ጸቢብ እዩ።

እዚ ኣብ ልዕሊ ዓበይቲ ሃገራት ኤውሮጳ ዝወርድ ዘሎ ሳዕቤናት ዋዒ፡ ርእሰይ ትንቢት ምኻኑ ዝጠቕሱ'ቶም ክኢላታት፡ ክሊማ ንምግታእ ቅልጡፍን ዝተወሃሃደን ስጉምቲ ምስ ዘይውሰድ፡ ሳዕቤናቱ ብዝዓጸፈ ከምዝውሰኽ ግምታቶም ይህቡ እዮም። ዓለማዊ ዋዒ ክሳብ 2100 ዓመተ-ምህረት ብ5 ዲግሪ ሰንት ግሬድ ክብ ክብል ተኽእሎታት ከምዘሎ'ውን የጠንቅቑ።

ይኹን'ምበር፡ ሃገራት ኤውሮጳ እዚ ሕጂ ኣብ ልዕሊኣን ተኸሲቱ ዘሎ ዘይንቡር ኩነታት ኣየር፡ ካብ ማእከላይ ባሕሪን ሰሜን ኣፍሪቃን ብሓፈሻ፡ ዞባ ሰሃራ ድማ ብፍላይ ብዝለፈሰ ወዑይ ኩነታት ኣየር ዝስዓበ ከምዝኾነ እየን ዝገልጻ።

ገለ ክኢላታት ኩነታት ኣየር ግና፡ ሙቐት ዓለምና ካብ'ቲ ቅድሚ ኢንዱስትርያዊ ሰውራ ዝነበረ እዋን ብዝምጋም ብሓደ ዲግሪ ሰንት ግሬድ ክብ ኢሉ ከምዘሎ ይሕብሩ። ዝተፈላለየ ከባቢታት ኣብ በበይኑ እዋናት ክጥቃዕ ከምዝኽእል ብምሕባር ድማ፡ ኤውሮጳ በዚ ክቱር ዋዒ ቀዳመ- ዝተጠቕዐ ከባቢ ክኸውን ከምዝኽእል ይእምቱ።

ብብዝሒ ኢንዱስትርያዊ ንጥፈታት ዝተሰደሉ ከባቢታት ዓለም፡ ሕልፊ ካልእ ከባቢታት ብሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ ከምዝህሰ ዝገልጹ'ቶም ክኢላታት፡ እዚ ሕጂ ተኸሲቱ ዘሎ ሕማቕ ኩነታት ኣየር ዝቐለለ ክኸውን ከምዝኽእል መጠንቀቕታኦም የመሓላልፉ ኣለው።

ኣብ 1977 ኣብ ግሪኻዊት ከተማ ኣቴንስ ዝተመዝገበ 48 ዲግሪ ሰንት ግሬድ፡ ኣብ ኤውሮጳ እቲ ዝለዓለ መጠን ዋዒ ምኻኑ ዝግለጽ'ኳ እንተኾነ፡ ብመጠን ስፍሓት ግና፡ እዚ ኣብ ወርሓት ሰነን ሓምለን 2019 ዝተኸሰተ ሙቐት ዝወዓደሮ ከምዘየሉ ሚትዮሮሎጂያዊ ጸብጻባት ይሕብሩ።

እዚን ሕጂ ብሳዕቤናት ክሊማዊ ለውጢ ሕልፊ ካልኣት ዝጥቅዓ ዘለዋ ሃገራት ኤውሮጳ፡ ኑቲ ኣከባብያዊ ተርእዮ ንምግታእ ኣብ 2015 ኣብ ፓሪሱፈረንሳ ኣብ ዝተበጽሐ ኣህጉራዊ ስምምዕ ዝኸተማ እየን። ብመሰረት'ቲ ብውሕዱ 195 ሃገራት ዝኸተማኦ ስምምዕ፡ መጠን ናብ ኣየር ዝትፍኡ በከልቲ ጋዛት ብምጕዳል፡ ንምውሳኽ ዓለማዊ መጠን ዋዒ ካብ ክልተ ዲግሪ ሰንት ግሬድ ከይሓልፍ ምዕጋት እዩ ነይሩ።

ኰ. ንምትግባር ድማ፡ ሃብታማት ሃገራት ኑተን ትሑት ቍጠባዊ ኣታዊታት ዘለወን ሃገራት፡ ብገንዘብን ንዋትን ክድግፋ፡ ኣብ'ቲ ስምምዕ ተጠቒሱ እዩ።

ይኹን'ምበር፡ እዘን ሃብታማት ሃገራት ኑቲ ናይ ደገፍ መብጽዓአን ከተግብራስ ይትረፍ፡ ንባዕለን ኣብ ኣከባቢ ዘውርዳኦ ሃሰያ ንምግታእ ተበግሶታትክወስዳ'ውንኣይተራእያን። እቲ ዝኸፍኣ ከኣ፡ ኣብ ኣከባቢ ዝዓበየ ክሳራ ካብ ዘውርዳ ሃገራት ዝኾነት ኣመሪካ፡ ካብቲ ኣህጉራዊ ስምምዕ ምስሓብ እዩ። ፕረዚደንት ዶናልድ ትራምፕ፡ እቲ ስምምዕ ንማሕበረ-ቍጠባዊ ኩነታት ሃገሩ ብኣሉታ ዝጸሉ ምኻኑ ብምሕባር፡ ኣብ ወርሒ ሰነ 2017 ክርሕርሖ ወሲኑ።

ኣመሪካ፡ እቲ ኣህጉራዊ ስምምዕ ንቍጠባዊ ረብሓታት ህዝባ ኣብ ግምት ብዘእተወ ኣገባብ እንተተኸለሰ ጥራይ ክትፍርመሉ ከምእትኽእል ኢያ ገሊጻ ዘላ። ቡቲ ስምምዕ ምቕያድ ማለት ከኣ፡ ዋጋ ክትከፍል ክትግደድ ምኳንካ ኣይትዘንግዕ ማለት እዩ። ብኸላ ኣከባቢ ንምግታእ ተባሂሉ፡ ንብምሉኡ በከልቲ ጋዛት ዝተፍእ ትካላት ምስ እተቋርጽ እትኸስሮ ቍጠባ ቀሊል ከምዘይኮነውን ፍሉጥ እዩ።

ብዚ እያን፡ ከም ኣመሪካ ዝኣመሰላ ሃብታማት ሃገራት፡ ካብ'ቲ ስምምዕ ክወጻ ዝመርጻ ዘለዋ፡ እተን ዘይወጻ ሃገራት እውን ከምቲ ዝድለ ከተግብራኦ ከምዘይከኣላ ዘእንፍት ምንቅስቓስ'ዩ ዝርአ ዘሎ። ልዕሊ ኣርባዕተ ዓመቱ ኣቑጺሩ ዘሎ ስምምዕ ፓሪስ፡ ዘተግበረቶ ሃገር ዳርጋ የላን ክበሃል ይከኣል።

ኑቲ ስምምዕ ካብ ምትግባር ብቐዳምነት ዝሓንገደት ኣመሪካ፡ ኣብ ወርሒ ሓምለ ክሊማዊ ለውጢ ብዝመንቀሉ ክቱር ዋዒ ክትጥቃዕ ተራእያ። ኣብ ሰሜን ክፋላት'ታ ሃገር ብዝምጋም 38 ዲግሪ ሰንት ግሬድ ዓቐን ሙቐት ክምዝገብ እንከሎ፡ ኣብ ገለ ከባቢታት ድማ ክሳብ 46 ዲግሪ ሰንት ግሬድ ክበጽሕ ተራእዩ። ከም ሳዕቤን ናይዚ ኣከባብያዊ ክስተት፡ ኣብታ ሃገር ልዕሊ 200 ሚልዮን ሰባት ብኣሉታ ተጸልዮም።

እቲ ምዉቕ ኩነታት ኣየር፡ ገና ንዘይተወሰነ እዋን ክቕጽል ከምዝእኽል ዝእምቱ ክኢላታት ሚትዮሮሎጂ፡ ማሕበረ-ቍጠባዊ ክሳራታት ክወሰኽ ተኽእሎታት ከምዘሎ፡ ግምታቶም ይህቡ ኣለው።

ክሊማዊ ምምዝባል ኣብ ህዝበን ሓደጋ ከውርድ ዝተዓዘበ ገለ ሃገራት፡ ንምግታኡ ብውልቂ ስጉምቲታት ክወስዳ ጀሚረን'ኳ እንተለዋ፡ ኣኻሊ ከምዘይኮነ ክኢላታት ኣከባቢ ይገልጹ እዮም። እተን ብኣጸብዕ ዝቕጽራ ሃገራት ኑቲ ተርእዮ ንምዕጋት ድሕሪ ገለ ዓመታት ብኤሌክትሪክ ዝሰርሓ ማካይን ከተኣታትዋ ይንቀሳቐሳ ከምዘለዋ እየን ዝገልጻ።

እንተኾነ፡ እቲ መደብ ኩሉን ሃገራት ዘይሰምረሉ ጥራይ ዘይኮነ፡ እተን ውሑዳት እውን ንትግበረኡ ክጸዩ ዘሎ ተኽእሎ ጸቢብ እዩ። ምናልባት ከተግብራኦ እንተበቒዐን እውን ብደረጃ ዓለም ዘምጽኦ እወታዊ ለውጢ ዝጥቀስ ከምዘይኮነውን ይእመት።

ብዚ ድማ፡ ኩ. እዋናዊ ኣህጉራዊ ስግኣት ኮይኑ ዘሎ ክሊማዊ ለውጢ ንምምካት፡ ሓባራዊ ወህደት ኣገዳሲ ጥራይ ዘይኮነ፡ ግዴታ እውን ከምዝኾነ፡ ክኢላታት ኣከባቢ የተሓሳስቡ።

ኣማኑኤል ተስፋይ

ቅንስትዮ

ነጃት ኣድም

ሕሉፍ በደል ዘይምርሳዕ...

ሓደ መዓልቲ፡ ሓንቲ መማህር ንተመሃሮኣ ብዙሓ ጉድኣታት ቂምታ ምሓዝን ጥቕምታት ይቕረ ምባልን ኣብ እትምህረሉ ዝነበረት ግዜ እዩ፡፡ ነፍሲ ወከፍ ተመሃሮ ዝዓበየ ፈስታል ድንሽ መሊኦም ክመጹ ሓቢራቶም፡ ንኹሉ'ቲ ሰብ ኣብ ልዕሊኦም ዝፈጸሞ በደላት ምስ ሰሞ ኣብ ልዕሊ'ቲ ድንሽ ጽሒፎም ኣብቲ ፈስታል ብምምላእ፡ ኣብ ኩሉ ጉዕዞ ህይወቶም (ንትምህርቲ፡ ንስራሕ፡ ንዙረትን ካልእን ዝኸዱዎ፡ ኣብ ዝድቕሱሉ ኣብ ጎድኒ ዓራቶም፡ ኣብ ዝምገቡሉ ድማ ኣብ ጣውላኦም) ሓዚሞ ንሓደ ሰሙን ክዓዙ ኣዘዘቶም፡፡

እቲ ክብደት ናይቲ ድንሽ ከም ብዙሒ ቂምታኦም ክኸውንኳ ዝኽእል እንተኾነ ምስእ መዓልትን ኣብ ዝኸዱዎን ዘርከቡዎን ምሓዞም ምህላዉ'ዩ ግን ዝያዳ ክብደት ክፈጥረሎም ጀሚሩ፡፡ ግዜ ምስ በዝሐ ድማ ዓቕሎም ኣጸቢቡሎም ነወጺ ክፈጥረሎም ተረኺቡ፡፡

ብዘኾነ ድሕሪ ሓደ ሰሙን ተመሃሮ ዝተዋህቦም ዕዮ ገዛ ዛዚሞም ምስ መማህሮም ተራኺቦ፡፡ እታ መማህር፡ እቲ ተሞኩሮ ከመይ ከም ዝነበረን ንኽብደቱን ተወኪሳ ድማ፡ ናብቲ ቀንዲ ዕላማ ናይቲ ዘየዱዎ ንጥፈት ኣተወት፡፡ ቂምታ ምሓዝ፡ ሕሉፍ በደል ዘይምርሳዕን "ይቕረ" ዘይምባልን ልክዕ ከም ሰኸም እቲ ድንሽ ንህይወትና ክበደት ፈጢሩ፡ ንሰላምናን ሓጎስናን መንጠሊ፡ ኣብ ክንዲ ኣብ ለሚ ኣብ ትማሊ ከም እንነብር ከም ዝገብር ድማ ኣረድኣ ኣፋነወቶም፡፡

እቲ እውታውን ሕጉስን ህይወት (ወልቃዊ ይኹን ዝምድናዊ) ኣብዮም ተመሃሮ (ተዓረዩ) ልቢ ዘለዎም፡ ትብዓት፡ ሓይሊ፡ ትዕግስትን ተጸምዶትን ዘውንኑ ከምኡ'ውን "ይቕረ" ምባልን ምሕረት ምግባርን ዝኽእሉ ሰባት ጥራይ እዮ ዝርከቡ፡ እቲ ልሙድን ኣብ ነፍሲ ወከፍ ጉዕዞ ህይወት ክሕለፍ ዘለዎን ነገር ድማ፡ ኣብ ማሕበራዊ ህይወትና ዘጋጥሙና ፈተናታትን ብኸመይ ንሓልፎን ንሰወከሉን እዩ፡፡ እንተኾነ ኣብ ፈተና "ምሕረት ምግባር" ግና ዝበዝሑ ሰባት ከም ዘይሓልፉ እዮም ዝዝረቡ ስታትስቲካዊ መጽናዕትታት ዝሕብሩ፡፡

"ይቕረ" ምባል፡ ገበን ምፍጻም ምእማን ጥራይ ዘይኮነ መግለጺ ጣዕሳውን እዩ፡፡ "ገበን" ማለት፡ ከምዘይጋጥም ፈሊጥና ክንቅጽዕ ከም ዘሎና ምእማን ክኸውን እንከሎ፡ ጣዕሳ ድማ፡ ንዝበደሉ እቲ ከይደናሞ ዘሎው፡ ናብቲ ዝበደሎ ክኸውን ምምናይ ወይ ምድላይ እዩ፡፡ ዋላኳ ናብቲ ዝበደሎ ክንመልሶም ንፈትንምበር፡ ዝኽእል ግን ኣይኮነን፡፡ እቲ ነገር ይኸውንምበር ግን ከኣ የጣዕሰና፡፡

"ይቕረ" ምባል፡ካብ ሕሉፍ ወጺእና ናብ መጻኢ ዘለኣለምና ብሉጽ መንገዲ እዩ፡፡ ኣብ ሕሉፍ ንዘይፈጸሞ ቁስሊን በደልን ምሕዳግ ነቲ ኣቐንዛዊ ተሞኩሮ ሕሉፍና ፈዊሱ ንህሉው ሃዋህውና ብዝደንቕ ኣገባብ ዘመሓይሽ ተርእዮ እዩ፡፡

ምናልባት ንሕና "ይቕረ" ምባል ብዙሓ ሞጎታውን ርጉዓውን ኣገባብ መስርሓት ዘለዎ ወይ ዝመጽእ ጊርና ክንርድኦ ንኽእል ኢና፡፡ እንተኾነ ግን ልክዕ ከም ኣብ ቅድሚ ኣኽብሮ ሕጊን ዋኒን ደው ኣልና፡ ብዙሓ ደረጃታት ገበናትን (በደላት) ንጸህናን ንምምጣሉ ወይ ንሻኸሉ ዕድጋ ፍርዲ ኣይኮነን፡፡

"ይቕረ" ምባል፡ ብዙሓ ሕርቃንና ንሓድገሉን ኖርሓቐሉን ተሞኩሮ እዩ፡፡ ንርብሓ ካልኦት ኣልና ዘይኮነስ ንርብሓ ገዛእ ርእስና፡፡ ምኽንያቱ እቶም ኣብ ልዕሊና በደል ዝፈጸሙ ሰባት ብዙሓኡ ወላ'ንቲ ዝፈልጥዎ ነገር ስለ ዘይብሎም፡፡ ንመንን ስለምንታይን "ይቕረ" ንብሎ'ውን ብዙሕ ዘድልዮም ኣይኮነን፡፡ ጸር ጭንቀትናን ጸቕጥናን ከረጋግጹ ኣልና እንፍጽሞ ኩይኑ ብዙሓን ኣብ መንገን ዝግበር ጥራይ ድማ እዩ፡፡

ኣብ ልዕሊ ሰባት ብፍላጥ ይኹን ብዘይፍላጥ ዝፈጸምናዮ ጌጋ ወይ ዘውረድናዮ ጉድኣት እንተደኣ ሃሊዩ ንዝኣ ርእስና ኣንጻህና፡ ሕሉፍ ቁስሊ ብምሕዋይ ሓደሽ ህይወት መጻኢ ንምህርቲ፡፡ ዝፈጸምናዮ በደል እንተደኣ ዘይሃለየና ከኣ ንዘዘበኸሐ ዝምድና እዕርየሉ ምልክት ሓይልን ክብረትን ገዛእ ርእስና ዘንጸባርቕ እዩ፡፡

እዚ ኩይኑ እቲ ሓቂ "ይቕረ" ምባል ዝፈርሖን ምልክት ኣብ ስምዒትና ገደርም ዝወስዱዎን ብዙሓት ሰባት ኣለው፡፡ ጌጋ ብምፍጻምና ኩሉ ግዜ ገበናታት ኳኸ ከበድ መቕጻዕቲ እንወስደሉ ኣይኮነን፡፡ ምኽንያቱ ጌጋ መፋጥርትና ስለ ዝኾነ፡ ብሽኢ ዘይፍጽምትና ንእንፍጽሞ ጌጋ ወይ እንወርዶ ሓደጋ ከኣ "ይቕረ" ብምባል ንበደልናን ጣዕሳናን ክንድብሶ ንኽእል ኢና፡፡

ኣብታ ምስጠራዊት ልቢና ዘሎ ጓሂ ሕርቃን ኣለሲና፡ "ንዝፈጸምኩዎ በደል 'ይቕረ በለለይ ወይ ንዝፈጸምካዮ በደል 'ይቕረ ኢለልካ ኣለኹ'" ምባል ንርብሓ ክልቴና ዘለዎ'ኳ እንተኾነ ብዘይዓሉ ንዳ እዩ ዘርብሓና፡፡ ጸር ጭንቀትናን ጣዕሳታትናን የረጋግእ፡ ምርጭኡ'ውን ምርጫና ኣይኮነን፡ ጌጋ ደቂ ሰባትን ዘይፍጽምትን ዘጣዕስ ነገርኳ እንተዘየኮነ "ይቕረ" ዘይምባል ግና ዘጣዕሰን ዘጋግን እዩ፡፡

ከምዚ ምግባርና፡ ንሕና ንኹን ካልኦት ሰባት ኣብ በደልን ሓሶት እንኣቱ ብሽኢ ዘይፍጽምትና፡ ፍልልይ ኣረኣእያና፡ እምነትናን ርድኢትናን ምኳኑ ኢና እንገነዝብ፡ ኣብ ልዕሊና ዝተፈጸመን ኣብ ልዕሊ ካልኦት ዝፈጸምናዮን በደላት፡ ካብ ህይወትና ሓጊዝና ከኣ ሓደሽ መጻኢ ክንፈጥር ምኽኣልን ንሕሉፍ ጌጋታትና ኣሪምና ንመጻኢ ተመሃሪ ጌጋ ከም ዘይደግም ምግባርን ማለት እዩ፡፡

ጉድኣት ወይ ሃሰያ እምበኣር፡ ተሞኩሮታት ህይወት ኩይናም ብዕምቆ ምጽዋር ዝፍትሑ እዮም፡፡ እዚ ማለት ከኣ ንዘጎድኣ ስምዒታት ብኻልእ ሓደሽ ስምዒታት ምትካእ ከም ማለት እዩ፡፡ ብኩፍት ዝምድና ንዝምዝየወ ስምዒታትና፡ ብፍሉይ ሰላምን ሓጎስን ስምዒታት ጥራይ ኢና ክንሕውዮም እንኽእል፡፡ ሓደ ናብዚ ስምዒታት ዘበጽሐና መንገዲ ድማ "ይቕረ" ምባል እዩ፡ "ይቕረ" ምባል ልምዲና ይኹን፡፡

ዓርከ - መሓዙት

ዓርክነትን መሓዙትና እቲ ኣብ ልዕሊ ካልእ ሰብ ጸቢቕ ገርሂ ዝፈልጠና ኣካል ህይወትና'ዩ፡፡ ኣብዩ ዝርናን ካብዩ መጺእናን ጸቢቕ ገርሂ ዝርደኣ ንእንኹዎን እንውንኖ ክፉራትን ዝቕበሉን ኸኽዮቢ ዝድግፉናን ዝሕብሕቡናን መላእኽቲ'ዮም፡፡ ፍሉያትን ብሉጻትን ስለዝኾኑ ከኣ ኢና ጸቢቕ ገርና ክንሕዞም ኣብ ልቢና ፍሉይ ቦታ ክነሀቦም ዘገድድና፡፡

እናሓንሳብ ግን ኣብ ነብሶምትና ንጥሕልቶም፡ ዚ ፍሉይ ዝምድና ክንዝብረሉን ክንጽዕረሉን ዘገድድና ማሕረታዊ ረቛሒታት ግብ ኣብልና ንርስዖን ነጥፍኦን ኢና፡፡ ንስ ካብቲ እንተለ ብሸሌልትናና ወይስ ካብ ዘይምስትውዓልን ብዘይፍላጥ ሃንደበትን እሽ'ቱደሉማ፡ ዓርክመሓዙትና "እንተዝፈልጠምም ሂርም" እናበሉ ዝሓልሙምን ዝሓሰቡምን ነጥቢታት ገርና፡፡

ግዜና እቲ ክንልግሶ ዘገብኦና ዝበለጸ ህያብ ምኻኑ፡ - ኣብ ዝኾነ ይኹን እንዘማሃርቶ ክልተኣዊ ዝምድና፡ ልዕሊ'ቲ ኣተኩሮ ምሃብን ብሉጽ ግዜና ምውፋይን ዝበለጸን ዝኸበረን ህያብ የለን፡፡ ምስ ሰባት ምኻኑ ኣብ ጉድናም ኮፍ ኢልና፡ ሓሳባቶም ድሌታቶም ጸገም ኢልካ ምስማዕ ፍቕሪ እዩ ዝምሃረና፡፡ ብፍልእ ኣበሃሃሊ ፍቕሪ ብምሃብ እያ እትጥጥዕ፡፡ ምሃብ ብዝር ጥራይ ዘይኮነስ ብኹሉ እንውንኖ መንፈሳዊ ትሕዝቶና እንተላይ'ምበር፡፡ ካብ ህያብ ኣወሃህባ ስለዝኾነ ከኣ እቲ ብዝኾነ ዓቕን ገዝዚብን ሃብትን ዘይሸመት ግዜና ምውፋይ ድማ እቲ ዝሓየ ልዑል ፍቕሪ ይኸውን፡፡

ዒ ስውጡ ከምጽእ ምስእ ሓይሊ ከም ዘለዎ ኣብዚ ዓለም፡ ከልና ክንፍቅርን ክንኽብርን ንደሊ ኢና፡፡ እቲ ዝሓየ ዓወት ኣብ ህይወትና ድማ ቀጥታዊ ወጽኢት ምርካብ ናይዚ ፍቕርን ኣኽብሮትን ከምኡ'ውን ምስ ካልእ ሰባት ምክፋሎምን እዩ፡፡ ስለዚ ስውጡ ከምጽእ ከም እንኽእል ኣብ ሓይልና ንእመን፡ ልዕሊ'ቲ እንሓስቦን እንምዕሞዮን ኣዚና ጸለውቲ ሰባት ምኻንና ንዘከር፡፡

እቲ ፍሉያት ሰባት ዝሃብናና ነፍቢ፡ ብሉጽነትና ምኻኑ - ፍርዲ ኣብ ምሃብን ንሰባት ኣብ ምፍራድን ጉያ ጉያ ኣይድልንዩ፡ ከምኡ'ውን ንፍሉያት ሰባት መዝሚዝና ክንደህሎም ኣይግበኣናን፡፡ ካብዚዎም ንስም "መሓዙትና" እናበሉ ዝለዩናን ዘድሕሩናን ዓርክመሓዙት ክንርሕቕ ምውሳን ኣገዳሲ'ዩ፡፡ ንመበቆላውነትና ነኽብሮ ንቀበሎን ከም ገዛእ ርእሰና ንኹን፡፡ ነቲ እንታይነትና ማለት፡ ንኹሉ ሰብ ናይ ምርኣይ ስእልን ድኽምን ድሌታትናን ኣተሓሳስባታትን ምሕና ምኽንያው እምበኣር ዝበርቕ ናይዮም ኣብ ህይወትና ከኽናጽፎም እንደሊ ሸቶታትናን ዓወታትናን'ዩ፡፡

ፍቕሪ ክንህቦ ዘሎና ህያብ ምኻኑ፥ ብዙሓት ሰባት ፍቕርም ዝበዝን ዝሓብኡን መቐም ርኢና ኣሎና፡፡ ፍቕሪ ደኣ'ሞ ዘይ ብምክፍልዩ ዝጥጥህን ዝበርክትን፡ ካልእ ነገር ብምክፋልና ክጎድለና ይኽእል ይኸውን፡ እንተ ፍቕሪ ግን ቀጻሊ ምስ እንኸፈሎ'ዩ ዝበዝሓልና፡፡ እዞም ሰባት ክሳዕ እቲ ቅኑዕ ሰብ ዝረኽቡ ልቦም ዒጽዮም ብጥንቃቐ ይሕግዙ፡ እቲ ጸገም ከኣ ዋላ ነቲ ቅኑዕ ሰብ ኣብ ጉዕዞኦም የጋንፎም፡ ብሸኪ ዕጹው ፖለስኦም ከየለዩዎም ከይረኸቡዎም ክሓርፉ ስለዝኽእሉ'ዩ፡፡ ዋላ እንተረኸብዎውን እቲ ሓንሳብ ዝሸጽወዎ ልቦም ንምኽፋቱ የጸግሞም ተግባራት ፍቕሪ ይሕርብዮም፡፡

ቅድሚ ኹሉ ገዛእ ርእሰና ክፍቕር ከም ዝግባእ - እቲ ዝምድናና እንመሓየሽሉ ዝበለጸ ነገር፡ ንገዛእ ርእሰና ምፍቃርን ምፍላጥንዩ፡፡ እቲ ጸገም፡ ስለ እንፈርሕ፡ እንጠራጠር፡ እንሓዩር፡ እንጠዓሰን እኒጋገን ኣይኮነ፡፡ እንታይ ደኣ እቲ ሾርር ዘፍጥረልና፡ኣብ ሓደ ግዜ እንታይ ስምዒታት ሓደርናን ኣለው፡ ካብዮን ስምዒታይን መጺኦም፡ ብኸመይከ ንብዕሆም፡ ካብዞም ኣሉታውያን ስምዒታት ወጺእናኸ ብኸመይ ኣተሓሳሰብና ንቕየርን ህይወትና ንመሓየሽን ዘይምፍላጥ'ዩ፡፡ ምኽንያቱ ስምዒታትና ክንቆጻጸር ምስ ዘይንኽእል ጥራይ ኢና ናብ ሓደጋ ክንኣቱ እንግደድ፡፡

ናእዳን ተፈላጥነትን ኣገዳሲቲ ጭቕታታት ህይወት ምኻናም፡ ንሰባት ሓቀኛን ቅኑዕን ዝኾነ ናእዳ ክንልግስ እንከለና፡ ንዝበርከቶዎ ኣበርክቶን ስራሕን ንፈልጦም ኣለና ማለት'ዩ፡ ወጽኢት ስራሖም ማዕረ ክንደይ ንዓኦም ንፍሉያት ሰባትን ኣገዳስን ኣርባሕን ምግባሩ ጥራይ ዘይኮነ እንከብርዎ፡ ኣብ መጻኢ ካብኡ ንላዕሊ ዝያዳ ብሉጽ ስራሕ ክሰርሑ ከምዝኽእሉን ከማዝለዎምን ድማ ኢና እንዘኻኽሮም፡፡ ንሰባት ምንኣድን ተፈላጥነት ምሃብን ከኣ ዋጋ ኣየውጽኣልናን ኢና፡፡ እኳ ደኣ ዝበርናዮ ወፍሪ ብኣዝዩ ዘደንቕ ኣገባብዩ ዝምለሰ፡፡ ስለዝኾነ እምበኣር "ኣብ እኩብ ሰብ ኣድናቖትና ንግለጽ፡ ብሕትው ኣልና ድማ ንቐጽዕ" ንዝብል ብሉጽ ሕጊ ህይወት እናተኸተልና ንንዓዝ፡ ንእዚና እናፍቕርናን እናኸበርናን ሰባት ኣብ ቅድሚ ሰባት ምንቃፍን ምውራድን ካብ ጥቕሙ ጉድኣቱ እዩ ክበዝሕ፡ ምርጭኢታትን ምፍጻም ጌጋታትን መኻይድና ስለዝኾኑ ነቲ ናብ ንብር ዝምድናናን ሓጎስናን ብቐሊሉ ክመልስና ዝኽእል ኣገባብ ደኣ ንጠቐም፡፡

ኣሸቱ ወሰታታት ሕያወት ዛሕ መገዲ ከም ዝጥዕዙ ምናልባት ኣቓልልና ክንርእዮም ንኽእል ኢና፡፡ ብፍላይ ኣብዚ ሕልኽልኽ ህይወት እናበዝሓ እትመጽእ ዘላ ዓለምና፡ ንሶም እንብሎም ዘለና ኣሸቱ ወሰታታት ሕያወት እናኣጥፋእናዮምን እናረሰዕናዮምን ኢና እንኸይድ ዘለና፡፡ ካብ ጸቢቕ ሕያማቕ ክንራኸብ ዝኸለና፡ ካብ ይቕረ ምሕታትን ምቕባልን ናብ ጸርፍን ጭቕሶን እንገዩ፡ ካብ ክንሕየዘሉውን ክንምክሁ እኳደናደን ዓይነት ሰባት እናኾንና ኢና እንኸይድ ዘለና፡፡ ከም ወጽኢቱ ከኣ ጭቕጭቕን ኣርጨውጨውን ስለዝበዝሐ፡ ዘይሕጉሳትን ዘይርጉኣትን ህይወት ንሰከም፡፡ ብኣንጻሩ፡ ነዞም ኣሸቱ ዝመስሉ ተግባራት ሕያወት ምስ እንጥቀመሎምን እንተግብርሞን፡ ብሕጉስን ቅሱንን ህይወት ዛሕ ጉዕዞ ክንመርሕ ንኽእል፡፡

ብዘይ ቅንዕና ፍቕርን ምሕዝነትን ከም ዘየሎ ቅንዕና እታ ቀዳመይቲ ምዕራፍ ኣብ መጽሓፍ ልቦና ፍቕሪ'ያ፡፡ እታ እኸ ናብ ቅኑዕ መንገዲ ህይወት እትመርሓና ረቛሒት ድማ'ያ፡፡ ካብቲ ንሰባት እነሐጉሰሉን እምነት እነስርጸሎምን ኣገባብ ከኣ፡ ኩሉ ግዜ ሓቀኛታትን ቅኑዓትን ምኻንዩ፡፡ ካብ ብልበን ስምዒትን ሰባት ምጽዋትን ምቁማርን ወጺእና፡ ኩሉ ግዜ ሓቂ ክንዛረብ ምስ እንኽእል ድማ ኢና ሓቀኛ፡ ቅኑዕን ክፉትን ዝኾነ ዝምድና ክንምስርት እንኽእል፡፡

ተኣማንነት ዓለም ከም ዘለቀፈና ሓቀኛ ፍቕርን ምሕዝነትን ኩሉ ግዜ ክይተፈላለና ብሓደ ምንባር ማለት ኣይኮነን፡፡ እንታይ ደኣ ዋላ እንተተፈላለና እምነትናን ቅንዕናናን ከይተሰወጠ በበዘለናዮ ምቕጻል ማለት'ዩ፡፡ ኣብ ዝምድና ከኣ እሙን ምኻን ክበሃል እንከሎ ምርጫ ዘይኮነ ግዴታ'ዩ፡፡ ምኽንያቱ እምነት እንተደኣ ፈሪሱ ዝምድና የላን፡፡ እምነትና ከም ዓረ እንተደኣ ተሪሩ ግን ዝምድናና ጥራይ ዘይኮነስ ዓለም ምልእቲ'ውን ኢና ክንሓቁፍ እንኽእል፡፡

ሕብራዊት ብርዒ

ሃብቶም ኢዮብ

እታ ቈልዓ

ሓደ መዓልቲ ኣብቲ ወትሩ ዝሸምተሉ ሱፐር ማርኬት ኣተኹ። ናብቲ ሱፐርማርኬት ካብ ዘይቅልቀል ክልተ ወርሒ ገይረ ነበርኩ። እታ ካሸር ኣስቤዛታተይ ዋጋ ሚእቲን ሓምሳን ቅርሺ ምዃኑ ነገረትኒ። ኢደይ ናብ ናይ ድሕሪት ጅባይ እንተ ሰደድኩ ግን ሰልዲ የለ ገለ የለ። ሽዑ ዝሰንበድኩዎ ክገልጾ ኣይክእልን'የ። ሃንደበት ገንዘብ ዝሓዘት ቦርሳይ ኣብ ማኪና ከም ዝገደፍኩዎ ዘከርኩ። ማኪናይ ግን ኣብ ርሑቕ ቦታ'ያ ነይራ። ብሕንከት ዝኣክል ዝጉብሮ ጠፍኣኒ። ኣዒንተይ ንብዓት ቋጸራ። ወያ ካሸር ኣብ ጉድና ምስ ዝነበረት መሳርሕታ ክዛረብ ኣመልከተትለይ።

ምስታ ሱብ ተዘራራብናስ ናብ ማኪናይ ከይደ እቲ ክኸፍሎ ዝግብኣኒ ተወሳኺ ገንዘበን ካብ ማኪናይ ከምጽእ ተረዳዳእና። ምስ ተመለስኩሉ ምሕታት ነውሪ የብሉን ብምባል "ገንዘብ ዝረኸበዶ ኣሎ'ዩ?" በልኩዋ ነታ ተሓጋጋዚት ካሸር። ሰሓቓትኒ።

"ዋእ ክኣምን ኣይክእልን'የ። ክልተ ሚእቲ ቅርሺ ረኺቡስ ዝመልሰ ሱብ ኣሎ!" በልኩዋ ቡቲ ሓጐስ ቡቲ ኸኣ ምግራም ሓዊሰ።

"ዕድል ጌርካ ሓንቲ ቈልዓ 'ረኺበ' ኢላ ኣምጺኣትልካ"

"ኣበይ ኣላ እታ ቈልዓ። በጃኺ ንገርኒ ከመስግና" በልኩ።

"እቲኣ'ያ" ብምባል ኢዳ ናብ ሓንቲ ጓል ዓሰርተ ዓመት ቈልዓ ኣመልከተትለይ። ብኡ ንቡኡ ናብታ ኣደ ብምኻድ ሕቚፍፍፍ ኣቢለ ሰዓምኩዋ።

"ኣነ ዘይኮንኩ እዛ ጓለይ'ያ ረኺባቶ" በለትኒ እታ ኣደ።

"እወ ፈሊጠ። ንስኺ ከምኡ ጌርኪ ስለ ዘዕበኺያ'ያ ከምኡ ጌራ። ንኽልቴኽን እየ ከመስግነክን ዝግብኣኒ" ኢለ መለስኩላ።

ንጽባሒቱ ኣብ ስራሕ ከለኹ ሓደ ኣብ ትካልና ግን ከኣ ኣብ ካልእ ክፍሊ ዝሰርሕ ሱብ፡ ሓሙሽተ ትኬት ናይ ዕድመ ሃበኒ። እተን ትኬት ናብ ሓደ ጽቡቕ ናይ ሰርከስ ምርኢት ዝቐርበሉ፡ ኣብቲ ከተማ ኵሉ ሱብ ዝብህጎ ዓይነት ምርኢት ዝርእየሉ ኣጋጣሚ ምንባረን ከኣ ነጊሩኒ'ዩ። ነተን ሓሙሽተ ትኬት ምስ ሓዘኩወን እታ ገንዘበይ ዝረኸበት ቈልዓ ተዘከረትኒ። ሽዑ ናብታ ሱፐርማርኬት ተመሊሰ ነታ ተሓጋጋዚት ካሸር "ገለ ኣድራሻኣን የብልክን?" በልኩዋ።

"እወ ኣለኒ ቤተ ሰበይ'ያ" መለሰት ንሳ።

"እሞ ደልየየን ነይረ"

"ናይ ደሓን"

"ሓሙሽተ ትኬት...." እተን ቤተሰባ ድሌት እንተ ሃልይወን ናብቲ ሰርከስ ከይደን ክዕዘባ እተን ትኬት ክትህበለይ፡ ከምኡ'ውን ስለ እቲ ጽቡቕ ተግባረን ኩተመስግነለይ ነገርኩዋ ነታ ተሓጋጋዚት ካሸር።

"እናተሓጐሳክቕበላኺ'የን። ካብ ኢድ ናብ ኣፍ ዝናብርኣን ድኻታት'የን" ምስ በለትኒ ዝያዳ ተተንከፍኩ። እታ ቈልዓ ንእሸቶ ኣብ ርእሲ ምኻና ርኽበቲ ኣይነበረትን። ዘይናትካ ኩተልዕልሲ ስእኑት ጥራይ ደራኺ ከም ዘይኮነ'ያ እዛ ቈልዓ መስኪራትለይ።

"ክገርመኪ ኣደን ጓለን ካልኦት ሰለስተ ኣዋልድን ዝሓዘት'ያ እታ ስድራ። ኵሉ ኹለን ሓሙሽተ'የን። ንስኺ እንተ ዘይትህብየን ክኣትዋ ኣይምሓሰበኣን" በለት እታ ተሓጋጋዚት ካሸር። እቲ ልክዕ ብዝሒ ትኬት ምዃኑ ኸኣ እንደገና ሓጐስ ፈጢረለይ።

ኣነቓቓሒቲ ዛንታታት

"ሱብ ዝዘርኦ'ዩ ዝዓጽድ" ዝብል ለባም ብሂል ኣሎ። ጽቡቕ ዝገብር እንተ ኾይኑ ጽቡቕ ይረክብ፡ በዓል ክፉእ ድማ ክፉእ ይፍደ። መልእኽቲ ናይቲ ብሂል እዚ'ዩ። እቲ ሓቂ ንፈልጦ'ኳ እንተ ኾንና ክሳዕ ክንደይ ኢና ናብ ኑብስና ኣቕሪብና እንምልከቶ? እዚ ዝገልጻ ናይ ሓደ ሰብኣይን ሓንቲ ጓል ዓሰርተ ዓመት ቈልዓን፡ ክልተ ዛንታታት ኣለዋ። ሰያብ ኣይትጸውዕ ለባም ጸውዕ ዝብልዎሲ ከምዚ ምስተረኽበ'ዩ። ሰናይ ንባብ!

እቲ ቤት ኣልቦ

ኵሉ ግዜ ካብ ስራሕ ናብ ገዛ ብማኪና ክኸይድ ከለኹ ሓደ ቤት ኣልቦ ሰብኣይ ኣብ መገዲ ኣርብዓ እርኢ ነበርኩ። እቲ ኣብ መወዳእታ ኣርብዓታት ዕድመ ዝረገጸ ሰብኣይ ወትሩ ሕጉስ፡ ናብ ዝኾነት ክትሓልፍ ዝርእያ ማኪና ኢዱ ብምውዝዋዝ ሰላም ዝሰድድ'ዩ ዝነበረ። ገጹ ወትሩ ፍሽኽታ ምስ ዓሰላ'ያ። እንሓንሳእሲ ወረ ካብ ክቱር ሓጐስ ዋላ በይኑ ዝስዕስዕ ኰይኑ'ዩ ዝስመዓኒ ነይሩ።

ኵሉ ግዜ ምስ ረኣኹዎ ክተኸተሉ ብምባል ሰናቲም እቕርብ፡ ኣብ ጥቓኡ ምስ በጻሕኩ ኸኣ ብፍሽኽትኡ እናተሓጐስኩ እህቦ። ብዙሕ ግዜ ኣብ ጥቓኡ ክበጽሕ ከለኹ ቀይሕ መብራህቲ ናይ ሴማ ፎሮ ስለ ዝውላዕ፡ ማኪናይ ደው ኣቢለ ከለኹ ከመይ ከም ዝወዓለ እሓቶ። መልሱ ኸኣ ፍልጥትን ዘይትቕየርን'ያ። "መስገኖ፡ ብርኽቲ መዓልቲ'ያ ሎሚ" እዩ ዝብለኒ መዓልታዊ። ኵሉ ኵነታቱ ደስ ስለ ዝብለኒ ግን መልሱ እናፈለጥኩ ካብ ምሕታቱ ዓዲ ውዒለ ኣይፈልጥን።

'ንሱ'ኳ ብኸምዚ ሕጉስ መንፈስ ዝነብር ኣነ ግዳ ክልተ ምጩዋት ቈልዑ ኣለዉኒ። ንዕኦም ክናቢ ሰሪሐ እኣቱ' እናበልኩ ምስ ኑብሰይ እዛረብ።

ሓደ መዓልቲ ሓላፊ ትካለይ ጸዊዑኒ። ናብ ቤት ጽሕፈቱ ምስ ከድኩ ብምኽንያት ቁጠባዊ ምድኻም ናይቲ ትካል ሰራሕተኛታት ክንክዩ ምዃናም፡ ኣነ ሓንቲ ካብቶም ዝስጎጉ ምዃነይ ነገረኒ። እዚ ብዝሰማዕኩ ስንባደይ ክቈጻጸር ኣይከኣልኩን። ርእሰይ ጽርውርው ኢሉኒ። ሃለዋተይ ክስሕት ዝተረፈኒ ኣይነበረን። እናኣንጸርጸርኩ ኸኣ ንገዛይ ተበገስኩ።

እቲ ሰብኣይ ኣብታ ናይ ኵሉ ግዜ ቦታኡ ነበረ። እታ ሴማ ፎሮ ቀጠልያ መብራህቲ ወሊዓ ክትጸንሓኒ'ሞ ሰኽ ኢለ ክሓልፍ ተመነኹ። ግና ዕድል ኣይገበርኩን፡ ቀያሕ ደኣ ተወልዐት። ሳንቲም ዕውርቲ'ኳ ከይቀረብኩ ምስ ጸናሕኩ እቲ ሰብኣይ ዓይኒ ዓይነይ ጠመተኒ።

"ሎሚ መዓልቲ ኣነ ክህበኪ'የ" ብምባል ብፍሽኽታ ጥቕልልቲ ቅርሺ ሃበኒ። ብተግባሩን ሕይውነቱን ልበይ ተንከፈኒ። 'ለካ ንምሃብሲ ሊጋስ ልቢ እምበር ትሕዝቶ ኣይኮነን ቀንዲ ነገር" በልኩ ብውሽጠይ። ንሱ እታ ዝርከባ ቅርሺ ሂቡኒ ኩብቅዕ ሕጉስ ነይሩ። ሓጐስ ኣብ ልግስን ምስጋናን ምንባሩ ኸኣ ካብቲ ወትሩ ዘመስግን ሰብኣይ ተማሂረ።

ባህሊ ንባብ ብኸመይ

ኣብ ዝሓለፈ ዓርቢ 'ብዛዕባ ንባብ ገለ ክንብል' ዝብል ጽሑፍ ብኣማናቱኤል ዓብዱራሕማን ቀሪቡ ነይሩ። ሕጂ ድማ ካብ ክሊ ንባብ ዝይረሓቐ 'ባህሊ ንባብ ብኸመይ?" ዝብል ዓንቀጽ እንሆ። እቲ ኣርእስቲ ኣጉዳሲ ብምዃኑ ካልኦት ኣንበብቲ'ውን ተመሳሳሊ ወይ ካልእ ኩርናዕ ናይ ንባብ ዝድህስስ ትሕዝቶ ከበርክቱ ዕዱማት'ዮም።

ሱብ ዝተፈላለየ ዓይነት ጽሑፍ ከንብብ ይኽእል'ዩ። እቲ መሰረታዊ ነገር ግና ንባብ ናብ ባህሊ ምስ ዝዓቢ'ዩ። ባህሊ ንባብ ዘለዎ ሱብ ልክዕ ከም ውሉፍ'ዩ ዝቕየር። ካብ ንባብ ወላ ንዝዘተወሰነ ግዜ ክእለ ኣይደልን። ልክዕ ከም ወልፊ ክንብል ከሎና ኵሉ ግዜ ክነየድ ዘለዎ ብቐጻሊ ድማ እናዓበየ ዝኸይድ ማለት'ዩ። ባህሊ ንባብ ብኸመይ ክዓቢ ይኽእል ኢሉ እሓሰብ እሞ፡ ካብ ውልቃዊ ተመክሮይ ንባብ ካብ ቤት'ዩ ዝጅምር ወይ ዝዕበስ በሃላይ'የ። እዚ ማለት ንሓደ ህጻን ሓደ ተፈታዊ ዛንታ እናንበብካ ተዘናግዮን ተስተምህሮን እንተ ደኣ ኴንካ፡ እዚ ልምዲ ድማ ብቐጻሊ ዝቕጽሉ እንተ ደኣ ኮይኑ እቲ ህጻን ብንእሱ ባህሊ ንባብ ሐዚ ክዓቢ ይኽእል። ህጻን ድሕሪ ዝተወሰነ ግዜ ናብ ቤት ትምህርቲ ስለ ዝበል ኣብ ቤት ትምህርቲ ድማ እታ ኣብ ገዛ ዝጀመረት ባህሊ እናዓበየት ከም እትኸይድ እንተ ደኣ ኴይና፡ ማለት ማዕረ ማዕረ ዕድመ ተመሃራይ ምስ ካሕሰም ተወሃሂዱ ዝተዳለወ ጽሑፋት ንሓደ ተመሃራይ ዘውጽኦ እንተደኣ ኰይኑ ኑቲ ኣብ ቤት ዝጀመረ ባህሊ ክዕቅቦን ከማዕብሎን ይኽእል። ተማሃሮ ኣብ ንእሱ ዕድመኦም ብባህሊ ንባብ ተኸሲቶሞ ዝዓብዩ እንተ ደኣ ኰይናም ንቐጻሊ ዕብየቶም ዓቢ ተራ ክጻወት ይኽእል። ባህሊ ንባብ ንዝዘተወሰነ ኣካል ዝግደፍ ኣይኮነን። ኣብ ሕብረተሰብ ዝርከብ ማሕበራት ኩሉ ኮማት ንባህሊ ንባብ ንምዕንባብ ተወሃሂደን ክሰርሓ የድሊ። እዚ ክገብራ እንተ ደኣ ክኢለን እቲ ውጽኢት ዓቢ ክኸውን ከም ዝኽእል ኣያጠራጥርን። ባህሊ ንባብ ንኽዕቢ ዝተፈላለየ ንጥፈታት ክካየድ ይኽእል'ዩ። ከምቲ ንባህልን ስፖርትን ካብ መሰረት ንኸዕቢ ዝሰራሓሉ ዘሎ፡ ባህሊ ንባብ ንምዕባዩ ዝተፈላለዩ መሳናድኢታት ክሳብ ናብ ደረጃ ፈስቲቫል ዝዕበዩቱ መድብ ምስራዕ የድሊ።

ሓደ ካብቲ መሰረታዊ ባህሊ ንባብ ንምኽሳኽስ ክግበር ዝኽእል ምምስራት ናይ ንባብ ክለባት'ዩ። ናይ ንባብ ክለባት ኣብ ምህናጽ ባህሊ ንባብ ዓቢ ተራ ክጻወታ ይኽእላ'የን። ሓደ ኣብ ናይ ንባብ ክለብ ዝተጠርነፈ ሰብ ብቐጻሊ ኣብቲ ክለብ ተረኺቡ ዘንበቦ ከውግዕ ስለ ዝሕተት ኣብ ቀጻሊ ልምምድ ንባብ እዩ ዝጸመድ። ብኸምኡ ድማ እቲ ልምዲ ክሰርጽ ይኽእል። ሓንሳብ እቲ ልምዲ እንተተሓዚዎ ድማ ብቐጻሊ እናማዕበለ'ዩ ዝኸይድ። ንባብ ብዙሕ ሓድሽ ነገር ስለ ዘፍልጠካ ኸኣ ናይ ንባብ ሸውሃቱ እናተኸፈተ ይኸይድ። ሓድሽ ሓሳብ ወይ ፍልጠት ክረክብ እንተ ደኣ ደልዩ ከንብብ ከም ዘለዎ'ዩ ዝስወጦ። ኣብ ቀጻሊ ንባብ ቀጻሊ ዕብየት ከም ዘሎ ስለ ዝኣምን ኣይከቋርጽን'ዩ።

ንባብ ምስ ምዕባለ እናማዕበለ ዝኸይድ'ዩ። ምስ ቴክኖሎጅካዊ ምዕባለ ንባብ ዓይነቱ እናቐየረ እዩ ዝመጽእ ዘሎ። እቲ ቀደም ብድሩቕ መጽሓፍ ጥራይ ከንብብ ንግደድ ዝነበርና ሕጂ ግና ብኤሌክትሮኒካዊ መንገዲ ከንብብ ንኽእል ኣለና። ንባብ ብዝሰማዕናን ዝረኣናዮ'ውን ክካየድ ይኽእል'ዩ። ሰቦት ዝተፈላለዩ ስልጠናታት ኣብ ቀድመና ብኣትህሉ ኤሌክትሮኒካዊት መሳርሒት ክንረክብ ንኽእል። እዋን ፈጢሩልና ዘሎ ዕድላት ብዝግባእ ክንጥቀመሉ ይግብኣና። ፍልጠት ከምቲ ቀደም እትኸዶ ዘይኮነስ ኣብ ገዛኻ ዝመጽኣካ'ዩ ኰይኑ ዘሎ። ንባብ መሰረት ምዕባለ ደቂ ሱብ'ዩ። ብንባብ ዝማዕበለ ፍልጠት ሓድሽ ምህዞ ንኽመሃዝ ይሕግዝ።

እዚ ከም መስትርሆታት ናይ ኵሉ ድሌታት ዝግለጽ ንባብ፡ ጥቕሙ ግሉጽ'ዩ። ይኹን'ምበር ምስ ወድዓዊ ኵነታትና ብምትሕሓዝ ኣብ ጉዳይ ንባብ ከመይ ከም ዘለና ምግምጋም የድልየና። ብሓፈሻዊ ክረኣ ኸሎ ብዙሓት ጸሓፍቲ ኣብ ዝተፈላለዩ ኣጋጣሚታት ደረጃ ንባብና ኣብ ትሑት ደረጃ ምህላዉ ይገልጹ። ሓቅነት ናይዚ ኣበሃህላ ንምርግጋጽ ግና ዕሙቕ ዝበለ መጽናዕቲ ይሓትት። ንባብ ናብ ባህሊ ቀይርና ምእንቲ ክንረብሓሉ ግን ብዙሓት ክሰርሓሉ የድሊ። እዚ በበፍሲ ወከፍ ትካላት ብኣተኩሮ ክሰርሓሉ ዘለዎ'ዩ።

ሓላፍነት ዘለና ናይ ስድራቤት ኣባላት፡ መምህራን፡ ኣብ ሕብረተሰብ ዝርከብ ናይ ማሕበራትን ኮማትን ጠርናፍቲ ብዝላዓለ ክሰርሐሉ የድሊ። ኣብ ከምዚ ኩነታት ንዝሓለፍናዮ ተመክሮ ምግምጋም ከድሊ'ዩ። ንባብ ከም ባህሊ ንኽዕቢ ብዝተፈላለዩ ኣካላት ተበግሶታት ይወሰድ'ዩ። ከምቲ ዝድለ ኣድማዒ ውጽኢት ክህብ ግን ኣይከኣለን ዘሎ። ስለዚ፡ ንባብ ከም ባህሊ ንምዕባዩ ኣድማዒ ስጉምቲ ክውሰድ ይግባእ። ክግበር ዘለዎ ተበግሶታት ብዝግባእ ተገምጊሙ ብዝለዓለ ክንሰርሓሉ ኣለና። ማዕረ ማዕሪኡ ዋጋ መጻሕፍቲ ብሰንኪ ሕትመት ክቡር ስለዘለዎ፡ ነዚ ንምፍታሕ ዝምልከቶ ኣካል ክሰርሓሉ ይግባእ።

ስፖርት

ተስፋልደት መብራህቱ

ኤርትራ ኣብ ውድድር መላእ ኣፍሪቃ 2019

ካብ 19-31 ነሓሰ 2019 ኣብ ሞሮኮ ኣብ ዝካየድ መበል 12 ውድድራት መላእ ኣፍሪቃ (All African Games 2019) ዝሳተፉ ሃገራውያን ጋንታታት ኤርትራ ናይ ምፍናው ስነስርዓት ተኻይዱሎን። ኮሚሽነር ባህልን ስፖርትን ኤርትራ ኣምባሳደር ዘመደ ተኽለ ሓለፍቲ ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን ኤርትራ፥ ሃገራዊ ኮሚቴ ኦሎምፒክ፥ ወከልቲ ሃገራውያን ፌደረሽናትን ኣብ ዝተረኸብሉ ትማሊ ሓሙስ 15 ነሓሰ ንኣባላት ሃገራውያን ጋንታታት ቅድድም ብሽክለታ፡ ኣትሌቲክስ፡ ሰደቓ-ቴኒስ፡ ባድሚንተን፡ ምሕንባስን ቼስን ተቐቢሉ ኣብ ዘፋነወሉ ኢጋጥሚ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ተኻፈልቲ ኤርትራ ኣብቲ ኣህጉራዊ ውድድር ብዓውድታት ስፖርት ክብ ምባሉ ኣብ ወሽጢ ሃገር ንዘሎ ዓቕሚ ስፖርታውያን ዘርኢ ምኳኑ ብምሕባር፡ ኣብቲ ዝካየዱዎ ውድድር ብዲሲፕሊን ዝተሰነየ ተወዳዳርነትን ወጽኢትን ከመዝግቡ ትጽቢት ከምዝገበር ገሊጹ።

ፕረዚደንት ሃገራዊ ኮሚቴ ኦሎምፒክ ኤርትራ ኣቶ ልኡል ፍስሃየ ብወገኑ ንተሳታፍነት ኤርትራ ኣብቲ ኣህጉራዊ ውድድር ብዝምልከት ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ፡ ኤርትራ ኣብዚ ኣህጉራዊ ውድድር ብልዑል ወጽኢታት መምዝገቢ ካብ ናይ ዝሓለፈ ዓመታት ብዝተፈልየ ብኹዱሽተ ዓውድታት ስፖርት ከም እትሳተፍ ብምግላጽ፡ እዚ ኢጋጥሚ'ዚ ኣብ መጻኢ ኣብ ኩሉ ዓውድታት ስፖርት ንዝህሉ ተወዳዳርነት ብምዕባይ ኣብ ኣህጉራዊ ውድድራት ዝህልወና ሱታፌ ዓውድታት ስፖርት ብቑጽሪ ክወሰኽን ብሉጻት ተካእቲ ስፖርታውያን ብዝበዝሕን ዓይነትን ፈርዮም ኣብ ኣህጉራዊ መድረኻት ስፖርት ሽሞምን ሽም ሃገርም ዘጸውዑ ስፖርታውያን ክስሱ ደርኺት ከምዝፈጥርን ሓቢሩ።

ኤርትራ ኣብቲ ካብ 19-31 ነሓሰ 2019 ኣብ ሞሮኮ ዝካየድ ግጥማት መላእ ኣፍሪቃ ብዓውድታት ኣትሌቲክስ፡ ቅድድም ብሽክለታ፡ ሰደቓ-ቴኒስ፡ ባድሚንተን፡ ምሕንባስን ቼስን ከም ትሳተፍ ዝፍለጥ ኮይኑ ድሮ ነቲ ውድድር ዝበቕዑ ኣሰልጠንትን ስፖርታውያንን ተመሪጾም ብሓደ ተጠርኒፎም ስሩዕ ልምምዳት ብምኽያድ ምድላዋቶም ኣጻፊፎም ከም ዝርከቡ ሃገራዊ ኮሚቴ ኦሎምፒክ ኤርትራ ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ ወሲኹ ገሊጹ ኣሎ።

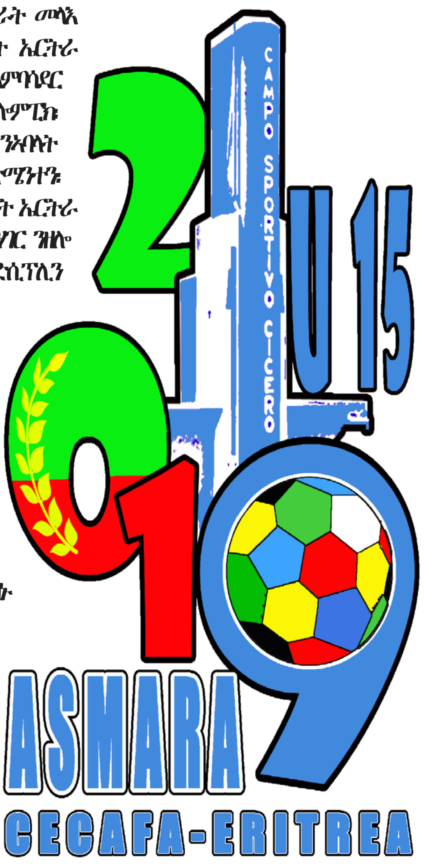

ውድድር ሴካፋ 2019

ውድድር ኮንፌደረሽን ኩዕሶ እግሪ ማእከላይን ምብራቕን ኣፍሪቃ ትሕቲ 15 ዓመት ሎሚ ዓርቢ ኣብ ስታድዮም ኣስመራ ክኸፈት'ዩ። ዋና ጸሓፊ ሴካፋ ኒኮላስ መዘንግ ትማሊ ሓሙስ 15 ነሓሰ ፍርቂ መዓልቲ ኣብ ስታድዮም ኣስመራ ኣብ ዝሃቦ ጋዜጣዊ መግለጺ፡ እዚ 11 ሃገራት ሐዙ ኣብ 3 ምድብ ክካየድ ዝበሮ ውድድር ጅቡቲ ስለ ዘገላለት ብ10 ሃገራት ኣብ ክልተ ምድብ ተኸፊሉ ክካየድ ምኳኑ ኣፍሊጡ። ብመሰረት እዚ ወጺኡ ዘሎ ሓድሽ ምድብ፡ ኣብ ቀዳማይ ምድብ ሃገራውያን ጋንታታት ኤርትራ፥ ብሩንዲ፡ ኬንያ፡ ሱዳንን ሶማልያን ክምደባ ከለዋ ኣብ ካልኣይ ምድብ ከኣ ሃገራውያን ጋንታታት ኡጋንዳ፡ ሩዋንዳ፡ ደቡብ ሱዳን፡ ኢትዮጵያን ታንዛንያን ተደልደለን ኣለዋ።

ዋና ጸሓፊ ሴካፋ ኒኮላስ መዘንግ ኣብቲ ዝሃቦ ጋዜጣዊ መግለጺ፡ ነቲ ኣብ 2010 ኣብ ኤርትራ ዝተኣንገደ ናይ ትሕቲ 20 ዓመት ውድድር ሴካፋ ብምዝካር፡ ኤርትራ ነዚ ውድድር ከም ወትሩ ብጽፉፍ ንምእንጋዱ ተዳልያ ምህላዋ መስኪሩ። ንሱ ብተወሳኺ "እዞም ኣብ ዋንጫ ኣፍሪቃ 2019 ዝረኣናዮም ተጻወትቲ ሃገራዊት ጋንታ ኡጋንዳ ንኣብነት ለውጢ እንተዘይኮይኑ ዝበዝሑ እቶም ኣብ ኤርትራ ኣብ ዝተኣንገደ ናይ ትሕቲ 20 ዓመት ውድድር ዝተዓወቱ ኢዮም ነሮም።" ድሕሪ ምባል እዞም ተካእቲ ወለዶ ዞባና ዝኾኑ መንእሰያት ተጻወትቲ 10 ሃገራት ኣብ ዝመጽእ 5-10 ዓመታት ንኣህጉርና ክጸውዑ እንተ ደኣ ኮይኖም ካብ ኤርትራውያን ደገፍቲ ሓያል ምትብባዕ ከድልዮም ኢዩ ኢሉ።

እዚ ውድድር ዓርቢ ሰዓት 2 ድ/ቀ፡ ብዮጥም ሃገራውያን ጋንታታት ኬንያን ሶማልያን ድሕሪ ምኽፋቱ፡ ካብ ሰዓት 4፡30 ድሕሪ ቀትሪ ድማ ኣኣንጋዲት ኤርትራ ኣንጻር ብሩንዲ ብዝካየድኦ ጸወታ ክቕጽል ኢዩ። ከምኡ እናበለ ድማ ክሳብ 25 ነሓሰ 20 ናይ ምድብ ጸወታታት ድሕሪ ምስልሳል ናብ ናይ ኣውዲቕካ ምሕላፍ ጸወታታት ክሰጋገር ኢዩ።

ኣብዚ ኣብ ስታዲየም ኣስመራ ዝተኻየደ ጋዜጣዊ መግለጺ፡ ኣካያዲት ውድድር ሴካፋ ትሕቲ 15 ዓመት 2019 ሚስስ ፔትራ ናሸስን ፕረሰደንት ሃገራዊ ፌደረሽን ኩዕሶ እግሪ ኤርትራ ኣቶ ኢሳይያስ ኣብረሃምን'ውን ተረኺቦም ነሮም። ፕረሰደንት ሃገራዊ ፌደረሽን ኩዕሶ እግሪ ኤርትራ ኣቶ ኢሳይያስ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ኤርትራ ነዚ ውድድር'ዚ ዝበቅዕ ምድላዋት ከም ዝገበረት ብምጥቃስ ኩሉ ኤርትራዊ ኣፍቃሪ ኩዕሶ እግሪ ነዚ ውድድራት ንምድማቕ ስፖርታዊ ጭውነቱ ከርኢ ጸዊዑ። ሚስስ ፔትራ ናሸች ብወገና ዕላማ ናይዚ ውድድር ነቲ ኣብ ዝተፈላለያ ሃገራት ናይዚ ውድብ ዘሎ ናይ ግራስ ሩት ወፍርታት ንምትብባዕ ምኻኑ ብምግላጽ ኣገዳስነቱ ዓቢ ምኻኑ ኣረዲኣ።

ኣብዚ ናይ ሎሚ ጸወታ ፈላሚ ግጥሚ ተካይድ ሃገራዊት ጋንታ ኬንያ ትሕቲ 15 ዓመት፡ ነዚ ውድድር ልዑል ምድላዋት ገይራትሉ ከም ዘላ ትሕብር። እዛ ሃገራዊት ጋንታ ሓሙሽተ ካብቶም ኣብ 2017 ኣብ እንግሊዝ ዝተኻየደ ናይ ትሕቲ 13 ዓመት ሳውዝምፕተን ካፕ ዝተዓወቱ ተጻወትቲ ሒዛ ናብዚ ውድድር መጺኣ ዘላ። ራጃብ ዑመር፡ ገል ሃረል፡ ጀምስ ጋቻ፡ ኬቪን ዋንጋያምን ዜን ምዋኪታዋንን ኣብ 2017 ኣብ እንግሊዝ ዋንጫ ሽልድ ዝወሰዱ ኬንያውያን ተጻወትቲ'ዮም። እዛ ኣብ መዓስከር ተዓጺያ ልምምዳ ተካይድ ሃገራዊት ጋንታ ኬንያ ትሕቲ 15 ዓመት፡ ክሳብ ዝሓለፈ ሰሙን ኣብ ሃገራ ዝተፈላለዩ ምሕዝነታዊ ግጥማት ከተካይድ'ያ ጸኒሓ። ኣሰልጣኒ ናይዛ ሃገራዊት ጋንታ ሳጋር ሻብዚ ቅድሚ ናብ ኤርትራ ምምጽኣ ኣብ ዝሃቦ ጋዜጣዊ መግለጺ "ኣፍቀርቲ ኩዕሶ እግሪ ጽቡቕ ጸወታ ክርእዩም ተዳሊና ኣለና። ነዚ ውድድር ልዑል ምድላዋት ኢና ገርናሉ። ዋላ'ኳ ምስ ኣኣንጋዲት ሃገር ማለት ኤርትራ ምድብ እንተተጸጋዕና፡ ዝከኣለና ክንገብር ኢና" ኢሉ።

ውድድር ቅርጺ ኣካላት ተኻዩዱ

ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያትን ተመሃሮን ኤርትራ ዝወደቦ ውድድር ቅርጺ ኣካላት ዝሓለፈ ቀዳም 10 ነሓሰ 2019 ኣብ ጃምናዝዮም ደንደን ተኻዩዱ። ኣብዚ ብኸሊ ዕድመ ተኸፋፊሉ ዝተኻየደ ውድድር 30 ተወዳደርቲ ክሳተፉ ከለዉ ብቑጽሪ ብርክት ዝበሉ ተዓዛቢቲ ድማ ተረኺቦም ነሮም። ኣብዚ ጥዑይ ኣካላት ምስ ጥዑይ ኣእምሮ ብዝብል ቴማ ዝተኻየደ ውድድር ኣቦ መንበር ሃማመተኤ ኣቶ ሳልሕ የሕመዲን ኣብ ዘስመዖ ቃል ምህናጽ ኣካላት ኣብ ምፍራይ ብቑዕ መንእሰይ ዘለዎ ተራ ድሕሪ ምግላጽ "እዚ ውድድር ኣብ ሓደ ቦታ ጥራይ ከይተሓጸረ ኣብ ኩሉ ኩርናዕ ዝበጽሓሉ መንገዲ ክናደን ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያትን ተማሃሮን ኤርትራ ድማ ነዚ መደብ ዕዉት ኣብ ምግባር ኩሉ መደያዊ ሓገዝ ክገብር'ዩ" ክብል መግለጺ ሂቡ ኔሩ።

ኣብዚ ብዙሓት ጉዳይም ስፖርታውያን ናይዚ ዓውዲ ዝተረኸብሉ ውድድር፡ ኣብ ናይ ሳልሳይ ደረጃ ውድድር ሓሙሽተ ተወዳደርቲ ተሳቲፎም ነሮም። ካብዞም ሸውዓተ ዓይነት ቅርጺ ኣካላት ዘርኣዩ ተወዳደርቲ ቀዳማይ ናህም ኣርኣያ ኮይኑ ክዕወት ከሎ ካልኣይ ሻም ሰዒድ ሳልሳይ ድማ ሳዶር ሚከኤል ብምዃን'ዮም ተዓዊቶም። ኣብዚ ናይ ሳልሳይ ምድብ ውድድር ኣብ መንጎ ናህም ኣርኣያን ሻም ሰዒድን ሓያል ምትህልላኽ ክረአ ብምኽኣሉ ደያኑ ነዞም ተወዳደርቲ ደጊሞም ዝተወሰነ ቅርጺ ኣካላቶም ከርእዩ ይሓቱዎም ነሮም'ዮም።

ኣብ ካልኣይ ምድብ ሸሞንተ ሰባት'ዮም ንዓመታት ዝሃነጹዎ ቅርጺ ኣካላቶም ንምርኣይ ናብ መድረኽ ደዪቦም። እዚ ውድድር'ውን ብተመሳሳሊ ኣብ መንጎ ተወዳደርቲ ሓያል ምትህልላኽ ዝተራእየሉ'ዩ ኔሩ። ኣብ መወዳእታ ድማ ቀዳማይ ሮቤል ዘርኣይ ካልኣይ ሴም ቴድሮስ ሳልሳይ ድማ ዳኒኤል ሃብቶም ኮይኖም ከም ዝተዓወቱ ተፈሊጡ'ሎ።

ኣብ መወዳእታ ውድድሮም ዝካየዱ ናይ ቀዳማይ ምድብ ወይ ድማ ዓብዪቲ ተወዳደርቲ'ዮም ነሮም። ኣብዚ ውድድር ሓሙሽተ ጽቡቕ ቅርጺ ስብኮት ዝበሮም ተወዳደርቲ'ዮም ቀሪቦም። ብፍላይ ደገፍቲ ዳኒኤል ብርሃነ በረኸት እዮብን ዝህቡዎ ዝበሩ ደገፍ ነቲ ውድድር መለሱ መቐረት ክውስኽ ኣኽኢሉዎ'ዩ። ደያኑ ናይቲ ውድድር'ውን ኣብዚ ምድብ ንሰለስተ ዕዉታት ኣብ ምፍላይ ከቢድ ስራሕ'ዩ ኮይኑዎም ኔሩ። ከም መርኣያ ናይዚ ድማ ቀዳማይን ካልኣይ ተርታ ንዝሓዙ ስፖርተኛታት ንምፍላይ ኣብ መንጎ'ቶም ልዑል ደገፍ ዝበሮም ዳኒኤል ብርሃነን በረኸት እዮብን ናይ ሳልሳይን ራብዓይን ደረጃ ንምሓዝ ከኣ ኣብ መንጎ ኤርሚያስ የውሃንስን ሳሙኤል ንጉሰን ዳርጋ ካልኣይ ውድድር ክሰርዑ'ዮም ተገዲዶም። እዞም ዝተጠቕሱ ተወዳደርቲ ንኻልኣይ ግዜ ናብ መድረኽ ደዪቦም ብደያኑ ንዝተወሰኑሎም ፍሉይ ቅርጺ ኣካላት ድሕሪ ምርኣዮም ድማ ዕዉታት ብጸቢብ ክልለዩ ክኢሎም። ዳኒኤል ብርሃ ንበረኸት እዮም በሊጹ ቀዳማይ ደረጃ ክሕዝ ከሎ ኤርሚያስ የውሃንስ ድማ ሳሙኤል ንንገሰ ቀዲሙ ሳልሳይ ዕወት ናይቲ ምድብ ኮይኑ። ዕዉታት ስፖርተኛታት ዝተዳለወሎም ናይ ወናጨፍን ቴታን ሽልማት ካብ ኢድ ሚኒስተር ቱሪዝም ወ/ሮ ኣስካሉ መንቀርዮስ፡ ፕረሰደት ኦሎምፒክ ኮሚተ ኤርትራ ኣቶ ልኡል ፍስሃየን ሓላፊ ክፍሊ ባህልን ስፖርትን ዞባ ማእከል ኣቶ እንድርያስ ኣስመሮምን ተቐቢሎም። ብዘይካ'ዚ ዕዉታት ካብ ሽዱሽተ ወርሒ ክሳብ ሓደ ዓመት ዝጸንሐ ኣብ ጃምናዝዮም ደንደን ነጻ ኣገልግሎት ክረኽቡ ክኢሎም ኣለዉ።

ኣብ መዛዘሚ ናይቲ ውድድር ሚኒስተር ቱሪዝም ወ/ሮ ኣስካሉ መንቀርዮስ፡ እዚ ውድድር ኣብ ኤርትራ ነዊሕ ስረት ከም ዘለዎ ብምግላጽ መንእሰያት ግዜኦም ኣብ ጽቡቕ መዓል ንኸውዕሉዎ ዘለዎ ተራ ቀሊል ከም ዘይኮነ ኣብሪሃ።

ኣቦ መንበር ኣዳላዊት ኮሚተ እቲ ውድድር ስዩምበርሀ ሰለሙን ኣማኑኤል ብወገኑ፡ እዚ ውድድር ድሕሪ ሽዱሽተ ኣዋርሕ ንኽሉን ኣገልግሎት ምህናጽ ኣካላት ዝህባ ትካላት ኣብ ግምት የእትዩ ብዘሰፍሐ መልክዕ ከም ዝካየድ ብምሕባር፡ ማሕበር ኤርትራውያን ስፖርተኛታት ስነንዳናቢያ ንሽልማት ናይዚ ውድድር ዝኸውን ወናጨፍን መዳልያታትን ምብርካቱ ምስጋናኡ ገሊጹ።

እዚ ከምዚ'ሉ ከሎ ህጹናት ሳዕሳዕቲ ባሎሪን ነቲ ውድድር ደምቀት ክውስኻሉ ከለዉ፡ ናይ ካራተ ምርኢት'ውን ተኻዩዱ ኔሩ። ውድድር ቅርጺ ኣካላት ኣብ ኤርትራ ናይ ልዕሊ 50 ዓመት ታሪኽ ዘለዎ ውድድር ምኳኑ ይፍለጥ። ኣብ ዝሓለፈ ዓመታት ግን ብዝተፈላለዩ ምኽንያታት ተቛሪጹ'ዩ ጸኒሑ። ኣብ ጃምናዝዮም ደንደን ውድድር ክዕዘቡ ዝመጹ ወገናት ድማ እቲ ውድድር ቀጻሊ ንኽበራብር ዝምልከቶም ኣካላት ቆላሕታ ክገብሩሉ ተማሕጺኖም።

ምልክታ

በይሉል ገብረሚካኤል

Eritrean Airlines

Fly Eritrean Hospitality

VACANCY FOR POST OF CABIN ATTENDANTS

JVERINAS is looking to recruit Cabin Attendants.

Ensuring the safety and comfort of our Passengers is paramount. We will be relying on you to create a memorable experience by delivering the highest standards of Customer Service, with enthusiastic and friendly manners.

The position can be quite busy and physically demanding. The ideal candidate has to be prepared to work on any day of the year, at any time of the day.

Your Profile:

- Minimum age 18 maximum age 30 years.
- Physically fit.
- Minimum height 160 cm
- Adequate level of education (12th grade +)
- Language spoken and written required: English; other languages are considered as an asset.
- Friendly and personable.
- Mature in attitude and look.
- Excellent communicator with people of all ages and cultures.
- Deliver excellent customer service.
- Flexible and able to take direction and accept feedback.
- Flexible approach to working hours.
- Candidates must provide proof of completion or exemption from NATIONAL SERVICE from the Competent Authorities', and hold a valid passport.
- Interested Candidates shall send (only by Post Office) detailed CV, copies of documents, certificates and recent full body picture together with handwritten covering letter not later than 31st August, 2019 to:

JVERINAS P.O.BOX 11915 – Asmara ERITREA

N.B. Please note that incomplete applications will not be taken into consideration.

Notice

The shareholders of **PUPA PLC** have conducted an extra ordinary meeting on 31st day of May 2019 to pass the following resolution.

The shareholders unanimously resolved that:-

1. Mrs. Asmeret Tecle is appointed as a new manager for unlimited period of time.
2. Mrs. Mrs. Saba Issak has increased her share from 10 shares to 110 shares at pare value 1,000.00 (One thousand Nakfa) contributing 100,000.00 (Hundred thousand Nakfa).
3. The capital of the company has increased from 60,000.00 (Sixty thousand Nakfa) to 160,000.00 (One hundred sixty thousand Nakfa).

Hence, the new shares of the members will be as follows.

Name of shareholders	Shares	value	Amt in Nkf
A. Mrs. Tsehaynesh Abrha Ghebremeskel	10	1,000	10,000.00
B. Mrs. Saba Issak Teclehaimanot	110	1,000	110,000.00
C. Mrs. Yodit Issak Teclehaimanot	10	1,000	10,000.00
D. Mr. Daniel Issak Teclehaimanot	10	1,000	10,000.00
E. Mr. Isaias Issak Teclehaimanot	10	1,000	10,000.00
F. Mrs. Ruth Issak Teclehaimanot	10	1,000	10,000.00
Total shares	**160**		
160,000.00			

All other contents of the memorandum and articles of association remain unchanged. Members of the company agreed that all the adjustments be published and registered.

PUPA **PLC**

ሓዳስ መጽሓፍ

ንተመሃሮ 2ይ ደረጃ

(ክፍልታት 9-12)

Comprehensive Mathematics

Grades: 9-12

- Algebra
- Geometry

ኣብ ውሽጢ 544 ገጻት

ንኣልጀብራን ጂኦሜትሪን

ሰፊሕን ዓሚቕን ሽፈነ ዝሃበት

ዓባይን ብልጽትን መጽሓፍ!!

ትሕዝቶ መጽሓፍ

- ✓ መግለጺ ኣምራት ኣልጀብራን ጂኦሜትሪን
- ✓ ብሩህ ኣብነታት
- ✓ ስእላዊ መረዳእታታት
- ✓ መሃርቲ ሰሌዳታት
- ✓ ዝተዓየዩ ሕቶታትን ግድላትን
- ✓ ዝተፈትሑ ማትሪክ-መሰል ግድላት (2010-2018)
- ✓ መዘንቲ መላመዲታት
- ✓ መልሲ መላመዲታት

ኣብ ኣብያተ መሸጣ መጻሕፍቲ ትረከብ።

ንዝያዳ ሓበሬታ

07142402 / 07461121

VACANCY ANNOUNCEMENT

Total Eritrea Share Company invites qualified candidates to apply for the following job vacancy:

Position: **Driver to the Managing Director; (1) –Asmara HO**

Education: At least high school complete with Valid Driver's license

Experience: At least 3 years working experience as a driver

Desirable skill: Fluent in spoken English

Major Duties:

- Ensure full compliance with the Total Eritrea's HSEQ policies and standards.
- The incumbent is a personal driver to the Managing director who also will be assigned on special duties as per needs.
- Accomplishing assignments outside office and timely delivery of outgoing and incoming documents.
- Provide reliable driving service for authorized personnel and visitors at the airport, visa and customs formalities arrangement when required.
- Ensures proper day-to-day maintenance of the assigned vehicle through timely minor repairs, arrangements for major repairs, timely changes of oil, check of tires, brakes, car washing, etc.
- Ensures availability of all the required documents/supplies including vehicle insurance, vehicle logs, telephone directory, and map of the city/country, first aid kit, and necessary spare parts.
- Ensures that all immediate actions required by rules and regulations are taken in case of involvement in accidents.
- Ensures cost-savings through proper use of vehicle through accurate maintenance of daily vehicle logs, provision of inputs to preparation of the vehicle maintenance plans and reports.
- Ensures provision of reliable and secure driving services by driving office vehicles for the transport of authorized personnel and delivery and collection of mail, documents and other items.
- Undertakes special duties assigned by the Supervisor.

Other Requirements:

- Release paper or exemption from national service.
- Present Clearance paper from current /last employer.
- The holder must have at least three years work experience as a driver with safe driving record; knowledge of driving rules and regulations.
- Ability to organize and complete multiple tasks by establishing priorities.
- Healthy and physically fit (must be able to pass medical tests).

Salary and other Terms: As per the Company's scale.

Interested candidates who meet the above requirements are invited to submit their applications along with their CVs and other supporting documents to the following address not later than 10 days from the date of this announcement on Hadas Eritrea and Eritrean Profile newspaper whichever is later.

The Human Resources and Admin. Manager
Total Eritrea Share Company
P.O. Box 871
Martyrs' Avenue #213
Asmara, Eritrea

ምስጋና

ብምኽንያት ሞት ክብርቲ ጓልናን ሓብትናን ወ/ሮ ቤትኤል ልጃም ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፣ ካብ ኣዲስ ኣበባ ሬሳ ዘምጻእኩምልና ክሳብ ዋራ ብምኻድ ዘቃበርኩምና፣ ኣብ ገዛና ዝተመላለስኩም ካብ ውሽጥን ወጻእን ብቴሌፎን ዘጸናናዕኩምና ክብረት ይሃበልና ሕሰም ኣይትርከቡ ንብል።

በዓል-ቤታ ኣቶ ፊልሞን ታደሰ
ሰድራቤት ኣቶ የማነ ጸጋይ
ሰድራቤት መምህር ልጃም ተሰፋይ

ብሞት ክብርቲ በዓልቲ-ቤተይ ወ/ሮ ተበርህ ተኽለሃይማኖት ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፣ ኣብ ዓዲ ባሪን ን/ዞባ ማይ ዓይኒ ዘቃበርኩምና፣ ኣብ ገዛና ብምምልላስ ይኹን ካብ ወጻኢ ሃገርን ካብ ውሽጢ ሃገርን ቴሌፎን ብምድዋል ዘጸናናዕኩምና፣ ኩላትኩም ቤተሰብናን ፈተውትናን የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከም ዝዓጸና ንገልጽ።

በዓል-ቤታ ኣቶ ገብርሂወት ክፍለማርያም
ምስ ኩሎም ደቀይን ቤተሰበይን

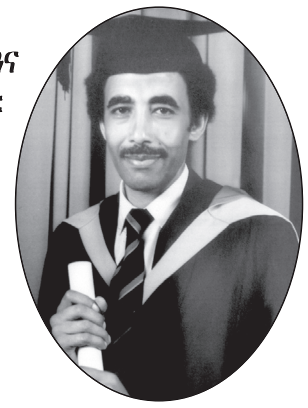

ብዕረፍቲ ክቡር ሓውና ኣቶ ሰዩም ዑቕባስላሴ ደበሳይ ዝተሰመዓና ሓዘን እናገለጽና፣ ሬሳ ኣብ ምፍናው ዝተሓባበርኩምና ነበርቲ ኣትላንታን ከባቢኣን (ኣሜሪካ) ኣሕዋትን ፈተውትን ቤተ-ክህነትን ኣብ ሰምዓሰም (ጉሕጭዓ) ዘቃበርኩምናን ኣብ ገዛና ብምምልላስን ካብ ውሽጥን ወጻእን ብቴሌፎን ዘጸናናዕኩምናን ሕሰም ኣይትርከቡ የቐንየልና እናበልና ሓዘንና ከም ዝዓጸና ንገልጽ።

ሰድራቤት ነፍ/ ግራዝማች ዑቕባስላሴ ደበሳይ

ብምኽንያት ሞት ዘፍቅሮ በዓል-ቤተይ ጸሃየ ገብረመድህን ክሳብ መቓርካ ብምኻድ ዘቃበርኩምናን ኣብ ገዛና ብምምልላስ ዘጸናናዕኩምናን ኣሕዋትን ጎረባብትናን ፈተውትናን ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ምስጋናና ነቕርብ።

በዓልቲ-ቤቱ ለምለም ተወልደመድህን
ደቁን ምሉኣት ስድራ-ቤትን

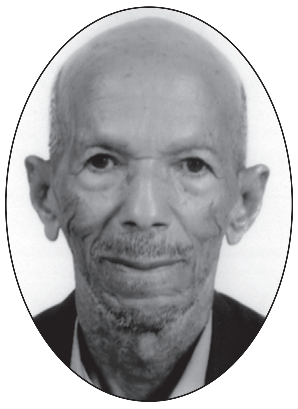

ብሞት ዝፈትዎ ክቡር በዓል-ቤተይ ኣቶ ኪዳነ ገረማርያም ዕንቱራ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጸና፣ ናብ ማይ ሑጻ ንኡስ ዞባ ደቀምሓረ ብምኻድ ዘቃበርኩምና፣ ከምኡ'ውን ኣብ ገዛና ብምምልላስን ካብ ውሽጥን ወጻእን ቴሌፎን ብምድዋል ዘጸናናዕኩምና፣ ቤተ-ሰብን ፈተውትን ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ብምምስጋን ሓዘንና ንዓጹ።

በዓልቲ-ቤቱ ወ/ሮ መብራት በርሄ ገብረ
ምስ ደቀንን ምሉኣት ስድራቤትን

ብዕረፍቲ ኣደና ወ/ሮ መኣዛ ተስፋዝጊ በዓልቲ-ቤቶም ንነፍስሄር ገብረህይወት ተስፋሚካኤል ኣብ'ቲ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን፣ ኣብ ግዜ ሕማም ዝተመላለስኩምን ኣብ ግዜ ዕረፍቲ ኣብ ዓዲ ኩብሎ ን/ዞባ ድባርዋ ዘቃበርኩምናን ካብ ውሽጥን ወጻእን ሃገር ብምድዋል ዘጸናናዕኩምናን ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልናን እናኣመስገንናን ሓዘንና ከምዝዓጸና ንገልጽ።

ምሉኣት ስድራቤት

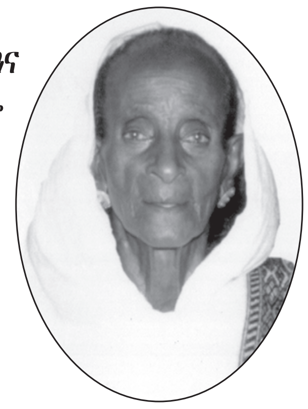

ብሞት ኣዚና እነፍቅራ ኣደና ወ/ሮ ንግስቲ ፍስሓ ዘርአ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፣ ኣብ ግዜ ሕማማ ዘበጻሕኩማን ኣብ ግዜ ዕረፍታ ክሳብ ጻዕዳ ክርስትያን ኬድኩም ዘቃበርኩምናን ካብ ውሽጥን ወጻእን ዘጸናናዕኩምናን ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ንዓጹ።

ምሉኣት ስድራቤት

ብዕረፍቲ ክብርቲ ኣደና ወ/ሮ ኣበባ ተኽለሃይማኖት ዝተሰመዓና ሓዘን እናገለጽና፣ ኣብ ሕማማ ዘበጻሕኩምናን ኣብ ዓዲ ሓውሻ ዘቃበርኩምናን ኣብ ገዛና ብምምልላስን ካብ ውሽጥን ወጻእን ብቴሌፎንን ዘጸናናዕኩምናን የቐንየልና እናበልና፣ ሓዘንና ከም ዝዓጸና ንገልጽ።

ደቃ ምስ ምሉኣት ስድራ-ቤት

ብዕረፍቲ ክቡር ኣቦና ኣቶ ጸጋይ መሓሪ ገዝሀይ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፣ ንኩሉኹም ክሳብ እምባብሓዳን ኬድኩም ዘቃበርኩምናን ኣብ ሓዘንና ብምምልላስን ብቴሌፎንን ኢ-መይልን ዘጸናናዕኩምናን ቤተ-ሰብን ፈተውትን የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ንዓጹ።

በዓልቲ-ቤቶም ወ/ሮ ግደይ ብርሃነ
ምስ ደቀንን ምሉኣት ስድራ-ቤትን

ብሞት ብልቢ እንፈትዋ ጓልና ወ/ሮ ማርታ መሓሪ ጊላዝጊ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፣ ካብ ኣዲስ ኣበባ ሬሳ ኣብ ምልኣኽ ዝተሓባበርኩምናን ክሳብ እምባደርሆ ብምኻድ ዘቃበርኩምናን ከምኡ'ውን ብኣካል ተመላሊስኩምን ካብ ውሽጥን ወጻእን ብቴሌፎን ዘጸናናዕኩምናን ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ነመስግን።

ኣቦኣ ነፍ/ መሓሪ ጊላዝጊ
ኣደኣ ወ/ሮ ጸሃይነሽ ወልደኣብ
ምስ ምሉኣት ስድራ-ቤት

ብሞት ኣዚና እነፍቅሮ ወድና ኣባል 10ይ ዙርያ ሃ/ኣገልግሎት ሙሴ ዳዊት ወልደሚካኤል ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፣ ካብ ግዜ ሕማሙ ክሳብ ግዜ ሞቱ ካባና ከይተፈለኹም ኣብ ምምጻእ ሬሳ ዝተሓባበርኩምና ኮንስል ኤርትራን ኢትዮጵያን ኣብ ቱርኪ ኮንስል ኤርትራ ጅዳ ተቐማጦ ጅዳ ኤርትራ ኣየር ላይንስን ኣባ ሚካኤልን ኣብ መላእ ዓለም ዘለኹም ፈተውትን ኣዕሩኽትን ብሞራልን ገንዘብን ዝሓገዝኩምና ስነ-ስርዓት ቀብሩ ብምኻድ ዘቃበርኩምናን ኣብ ገዛና ብምምልላስን ካብ ውሽጥን ካብ ወጻእን ብቴሌፎን ብምድዋል ዘጸናናዕኩምናን ቤተ-ሰብን የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ምስጋናና ንገልጽ።

ኣደኡ ወ/ሮ ንግስቲ ነጋሽ (ጅዳ)
ምስ ምሉኣት ስድራ-ቤትን

ታደሰ ተኽለ

ጃፓን ምስ ጎረባብታ ዘቀሓሕር በዓል ጸምቢላ

ኣብ ካልኣይ ውግእ ዓለም ናይ ዝሞቱ ጃፓናውያን ሓርበኛታት መዘከርታ ክኸውን ኣብ ዝተተኽለ ሓወልቲ 'ያሱኩኒ' ትማሊ ዓመታዊ በዓል ኣብ ዝተኸበረሉ ዕለት፡ ካብ ጎረባብቲ ሃገራት ነቐፌታ ከምዝተሰምዐ ምንጭታት ሓቢሮም።

ቀዳማይ ሚኒስተር ጃፓን ሺዞ ኣብ ናብቲ ብሃይማኖታዊ ስርዓት ዝዝከር መዓልቲ ሓርበኛታት ኣብ ክንዲ ብኣካል ዝርከብ፡ ብመሰረት ባህሊ እታ ሃገር ሞባእ ልኢኹ ከም ዝተረፈ ተሓቢሩ።

መራሕቲ ጃፓን ናብቲ ሓወልቲ ብኣካል ብምኻድ ኣብቲ በዓል ኣብ ዝሳተፉሉ ግዜ፡ ጎረባብቲ ሃገራት ተሪር ነቐፌታ ብምስማዕ ካልኣይ ውግእ ዓለም ዝገደፎ ዘይሓወየ በሰላ ከምዝለወን ከዘኻኽራ ምጀንሐን ይፍለጥ።

ኣብቲ ሓወልቲ፡ ኣብ ካልኣይ ኲናት ዓለም ገስራዊት ጃፓን ዝመርሑ ናይ ዝነበሩ 14 ላዕለዎት መኩንናት ጃፓን ናይ ክብሪ መዘከርታ ከም ዝርከብ ይፍለጥ። እቶም ወተሃደራዊ መኩንናት፡ ድሕሪ ምዝዛም ናይቲ ኲናት ብገበን ኲናት ዝኸሰሱ ብምዃኖም፡ መራሕቲ ጃፓን ኣብቲ ቦታ ክርከቡ እንከለዉ ቻይናን ደቡብ ኮርያን ወትሩ ተሪር ተቓውሞ እየን ዘሰምዓ።

ደቡብ ኮርያን ካብ 1910-1945 ሃገሮም ኣብ ትሕቲ መግዛእቲ ጃፓን ኣብ ዝነበረትሉ ግዜ ክርስዑዎ ዘይክእሉ ናይ ውግእ በሰላ ከም ዘለዎም ይገልጹ። ንካሕሳ ዝምልከት ተደጋጋሚ ጻውዒት ከቕርቡ እኳ እንተጸንሑ፡ ጃፓን ነቲ ጉዳይ ኣብ ስሩታት ከም ዘይቃቕስቶ ብምግላጽ ጸማም እዝኒ ከምዝሃበቶም ይግለጽ።

ኣብዚ ጃፓን ሓርበኛታታ እተዘክረሉ ጸምብል፡ ደቡብ ኮርያ ኸኣ ካብ መግዛእቲ ጃፓን ናጻ ዝወጸትሉ መዓልቲ ናጽነት ከተኽብር ምውዓላ ምንጭታት ይሕብሩ። ጃፓን ኣብዚ ቐንያት ናብ ደቡብ ኮርያ ዝሸጡ ዜጋታት ተጻብኦታት ከይገጥሞም ልዑል ጥንቃቐ ክገብሩ ኣዘኻኺራ ኣላ።

ኣብዚ ወርሓት ጃፓንን ደቡብ ኮርያን ኣብ ምልውዋጥ ሸቓጦት ኣቑሑ ኤሌክትሮኒክ ብዝተፈጥረ ንግዳዊ ምትህልላኽ ኣብ ምቅሕሓር ከም ዝርከባ ይፍለጥ።

ላቲን ኣመሪካ፡ ባናና ዘጽንት ሕማም ተራእዩ

ኣብዚ ግዜ እዚ ኣብ ዝበዝሓ ሃገራት ዓለም ተዘርጊሑ ዝዘሎ ዓይነት ባናና ዘጽንት ሕማም ኣብ ሃገራት ላቲን ክረኣ ከም ዝጀመረ ጸብጻባት ሓቢሮም። ትካላት ሕርሻ ኮሎምቢያ እቲ ሕማም ኣብ ተኽሊ ባናና እታ ሃገር ምእታዉ ድሕሪ ምርግጋጾም፡ መንግስቲ ኣዋጅ ህጹጽ ኩነታት ከም ዘመሓላለፈ ተገሊጹ።

ኣብ ሃገራት ዓለም ተኣታትዩ ብህዝቢ ተፈታውነት ኣጥርዩ ዘሎ 'ካቫንድሽ' ዝዓይነቱ ባናና፡ ብሰንኪ እቲ ሓድሽ ፈንገስ ካብ ዓለም ክጸንት ተኽእሎ ከም ዘሎ ክኢላታት ስግኣቶም ገሊጾም። ኮሎምቢያ፡ ኣብ ላቲን ኣመሪካ ካብ ዝርከባ ብሕርሻ ባናና ዝፍለጣ ሃገራት ሓንቲ ከም ምኳና፡ ዕድመ ናይቲ ተኽሊ ንምንዋሕ ሓረስቶት ንመንግስታዊ ኣካላትን ከወስዱዎ ዘለዎም ስጉምትታት ዘርጊሓ ኣላ።

እዚ ብምሕጻር ቃል ቲፒፎር (TP4) እናተባህለ ዝጽዋዕ ተኽሊ ባናና ዘመሻምሽ ፈንገስ፡ ኣብ ዝተራኣየሉ ስፍራ ዝርከቡ ሕርሻ ባናና ተማሒዩ ክጠፍእን ተበኪሉ ክኸውን ተባሂሉ ዝጥርጠር ሕርሻታት ከኣ ክሕዝዐን ትእዛዝ ወጺኡ ኣሎ።

እቲ ፈንገስ ኣብ ሓመድ ስለ ዝጸንሕ ብመንኮርኮር ተሸከርከርቲ ካብ ሃገር ናብ ሃገር ክሰጋገር ከም ዝኽእል ተፈሊጡ ኣሎ። እቲ ሕማም ምስ ተራእየ ብዘኾኑ መድሃኒት ክጠፍእ ስለ ዘይክእል ኣብቲ ከባቢ ባናና ምትካል ክሳራ ከም ዘስዕብ ክኢላታት ይሕብሩ።

ካቨንድሽ ዝዓይነቱ ባናና ናብ ዓለም ቅድሚ ምዝርግሑ ኣብ ዓለም ውሩይ ዝነበረ ካልእ ዓይነት ባናና ብሰንኪ ክፉእ ዘይክእል ሕማም ተኽሊ ኣብ ሓምሳታት ካብ ዓለም ከም ዝጸነተ ምንጭታት ይሕብሩ።

ነፋሪት ሩስያ ኣብ ግራት ዓሊባ

ልዕሊ 2 ሚእቲ ገያሾ ኣሳፊራ ካብ መዓርፎ ነፈርቲ ሞስኮ ዝተበገሰት ነፋሪት መንገዲ ኣየር 'ኡራል' ድሕሪ ዘጋጠማ ሓደጋ ብተኣመራታዊ መልክዕ ኣብ ግራት ክትዓልብ ክኢላ።

ኤየርባስ ኤ.321 ዝዓይነታ ነፋሪት ሩሲያ፡ 226 ተሳፈርትን ሸውዓተ ሰራሕተኛታትን ጸዊና እያ ካብ 'ዡኮቭስኪ' ዝተባህለ ኣብ ሞስኮ ዝርከብ መዓርፎ ነፈርቲ ንበረራ ነቒላ። እንተኾነ ኣብ ዝተበገሰትሉ እዋን ኣብ ክልቲኡ ሞተረታታ ዕስለ ኣዕዋፍ ብምእታወን ክልቲኡ ሞተራታታ ደው ከምዝበለ ተገሊጹ። ነታ ሓደጋ ምውዳቕ ዘንጸላለዋ ነፋሪት ዝመርሐ ዝነበረ ሩሲያዊ ኣብራሪ፡ ድሕነት ተሳፈርቲ ንምውሓስ ቅጽበታዊን ውሕሉልን ስጉምቲ ብምውሳድ ነታ ነፋሪት ኣብ ግራት ዕፉን ብሰላም ከውርዳ ከምዝኸኣለ ተሓቢሩ።

ሩሲያዊ ኣብራሪ ዳሚር የሱፖቭ፡ ብዘርኣዮ ልዑል ብቕዓት ብሓያሎ ወገናት ይነኣድ ምህላዉ ማዕከናት ዜና ዓለም ኣጋዊሐን።

ክኢላታት ድሕነት በረራ፡ እቲ ሩሲያዊ ኣብራሪ ዘርኣዮ ብቕዓት ምስቲ ኣብ 2009 ኣመሪካዊ ኣብራሪ ሓደጋ ዝገጸላለዋ ነፋሪቱ ኣብ ሩባ ሃድሰን ብሰላም ዘዕለበሉ ክስተት ዝመሳሰል ምዃኑ ገሊጾም። ንኽቶም ከምዚ ዓይነት ክስተት ሳሕቲ ጥራይ ዝረአ ምዃኑ ብምግላጽ፡ ነቲ ኩነታት 'ተኣምራት' ብምባል ይገልጹዎ ኣለው።

እታ ነፋሪት፡ ትማሊ (ሓሙስ) 233 ሰባት ኣሳፊራ ካብ ሞስኮ ናብ ክሪምያ ኣብ ዝተበገሰትሉ እዋን፡ ድሕሪ ሓሙሽተ ካልኢት እያ ምስ ዕስለ ኣዕዋፍ ተጋጢማ።

ክልቲኡ ሞተራታታ ደው ኣብ ርእሲ ምባሉ ኣብ መሬት እትዓልበሉ ጎማታታ እውን ክዘርጋሕ ኣይከኣለን። እንተኾነ እቲ ሩሲያዊ ኣብራሪ ብተኣምራታዊ መልክዕ ነታ ነፋሪት ኣብ ግራት ዕፉን ብሰላም ኣዕለባዋ። ኣብቲ ሽዑ ዘጋጠመ ሓርገጽገጽ ድማ 23 ተሳፈርቲ ከምዝቘሰሉ ሚኒስትሪ ጥዕና ሩሲያ ኣፍሊጡ።

ህይወት ልዕሊ 2 ሚእቲ ሰባት ዘድሓነ ሩሲያዊ ኣብራሪ ዳሚር የሱፖቭ 'ጅግና' ተባሂሉ ስሙ ኣብ ማዕከናት ዜና ገኒኑ ምህላዉ ምንጭታት ሓቢሮም።

"ፈተነ ቕትለት ተኻዪዱለይ" ፕረ. ኒኮላስ ማዱሮ

መራሒ ቬንዙዌላ ኒኮላስ ማዱሮ ብተለቪዥን ንህዝቢ ኣብ ዘቕረቦ መደረ፡ ናይ ኮሎምቢያ ፕረዚደንት ነበር ኣልቫሮ ኡሪብን ዝርከቦም ብሰለስተ ሰባት ዝቖመት ጉጅለ ቕትለት፡ ኣብ ልዕሊኡ ፈተነ ቕትለት ወጢና ከም ዝነበረት ገሊጹ።

ኣብ ቬንዙዌላ ኣብ ዝርከብ መንበሪ ገዛ ኣልቫሮ ኡሪብ ዝዕረዱ 32 ዕሱባት ወተሃደራት ክርሸኑዎ ተዳልየም ከም ዝነበሩ ዝገለጸ ማዱሮ "ብኣምላኽ ስለ እንሕሎ፡ እቲ ውዲት ፈሺሉ" ብምባል ኣረዲኡ።

ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ ኮሎምቢያ ግና ነቲ ብማዱሮ ዝቐረበ ሓበሬታ "ኣጻላሚ" ብምባል ከም ዝነጸጎ ተፈሊጡ ኣሎ። ማዱሮ ብፈተነ ቕትለት ካብ ዝኸሰሶም ሰባት ሓደ ተቓዋሚ ፖለቲከኛን ኣብ ኮሎምቢያ ቤት ጽሕፈት ከፊቱ ዘሎን ለስተር ቶሌዶ እዩ።

ቅድሚ ሕጂ ማዱሮ ብንእሽቶ ሰብ ኣልቦ ነፋሪት - ድሮን ዝተሳሕተሉ ናይ ቕትለት ፈተነ ብኮሎምቢያ ዝተዋደደ ምንባሩ እዩ ዝገልጽ።

ኣመሪካ ንዝተዓግተት መርከብ ኢራን ክትርከባ ትደሊ

ኢራን፡ ኣብ ጂብራልታር ዝተዓግተት 'ግሬይስ 1' ዝተባህለት መርከብ ናጻ ክትፍኖ ተሰፋ ኣብ እትገብረሉ ዘሎ እዋን፡ ኣመሪካ ነታ መርከብ ክትረክብ ሓሳብ ከምዘቕረበት ተሓቢሩ።

ኣብ ጂብራልታር መደበር ዘለዎ ሓይሊ ባሕሪ ብሪጣንያ፡ መርከብ ኢራን ንምዕቃብ ጥሒሳ ናብ ሶርያ ንዱዲ ክተግዕዝ ፈቲና ብዝብል ምኽንያት ዝሓለፈ ሓምለ ከም ዝዓገታ ይፍለጥ።

ከም መልሱግብሪ ናይዚ ሓይሊ ባሕሪ ኢራን ብወገኑ፡ ጥንዴራ ብሪጣንያ ዝሰቐለት 'ስቴና ኢምፔሮ' ዝተባህለት ጽዕነት ንዳዲ ሒዛ ብማያት ሆርሙዝ ትሓልፍ ንዝነበረት መርከብ ምዕጋቱ ይዝከር።

ኢራን ነታ ዝዓገተታ መርከብ ክትፍቱ ዝቐረበላ ጻውዒት ክትቅበል እንድሕር ኮይና እታ 'ግሬይስ 1' ዝተባህለት መርከብ ክትለቐቕ ትጸቢ ከም ዝነበረ ተንተንቲ ሓቢሮም።

ኣብ ደቡባዊ ሰሜን ካብ ማእከላይ ባሕሪ ናብ ውቅያኖስ ኣትላንቲክ ኣብ ዝሰግር ጸቢብ ኣፍደገ ማይ እትርከብ ንቕጣ ጂብራልታር (ጀበል ጣርቕ) ግዝኣት ሰሜን ባሕሪ ብሪጣንያ ምዃና ይፍለጥ።

ጂብራልታር ነታ ዝጨወየታ መርከብ ክትፍንዋ ከም እትኽእል ተስፋ ኣብ ዝተገብረሉ ግዜ፡ ሚኒስትሪ ፍትሒ ኣመሪካ፡ 'ግሬይስ 1' ኣመሪካ ክትርከብ ዘቕረቦ ሕቶ ቤት ፍርዲ ጂብራልታር የጽንዖ ከምዘሎ ተፈሊጡ ኣሎ።

ግሬይስ 1 ቅድሚ ሓያሎ ኣዋርሕ ኣብ ኢራን ንዳዲ ክትጽዕን እንከላ ዝተኸታተሉዋ ምዕራባውያን፡ ኣብ ወደባት ሶርያ እትበጽሕ፡ ካብ ወሽመጥ ዓረብ (ፋርስ) ምስ ወጸት ኣብ ክንዲ ብቐይሕ ባሕሪ ኣቢላ ትኸይድ ዝወሃሐ መንገዲ ብምምራጽ ናብ ህንዳዊ ውቅያኖስ ኣትያ። ሓያሎ ሰሙንታት ዝወሰደ ጉዕዞ ኣካዪዳ ድማ ጫፍ ደቡብ ኣፍሪቃ በጺሓ። ንኣትላንቲክ ኣቋሪጻ ድማ ብመንገዲ ሞሮኮን ጀበል ጣርቕን ናብ ማእከላይ ባሕሪ ምስ ኣተወት ከም እተታሕዘት ይንገር።

ተረኛ ፋርማሲ	ዕለት	ጎደና	ቁ.ስልኪ
ፋርማሲ ሪሻም	16/8/2019	ጎደና ተጋደልቲ ቁ.20፡ ጥቓ ፋብሪካ መስማር (ጎዳይፍ)	181048

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ   ቁ.ተሌፎን 127565

Sabur Printing Services